Naši najboljši atleti so obiskali Primorsko

Poštnina plačana v gotovini

Posamezna številka 8 din

Polet

IZDAJA FIZKULTURNA ZVEZA SLOVENIJE

FIZKULTURNI TEDNIK

Leto VII. — Stev. 44 Ljubljana, dne 28. oktobra 1951.

Dogodki prihodnjega tedna
DRŽAVNO NOGOMETNO PRVENSTVO

ODOBRAVAMO!

Med vrsticami ali celo v naslovih člankov smo v zadnjem času lahko večkrat brali, da so se nekateri nogometaši na prvenstvenih tekmah I. in II. zvezne lige vedli skrajno nešportno, s čimer so povzročali večje ali manjše izgrede, ustvarjali napeto ozračje na igrišču in med občinstvom, zaradi česar je igra seveda popolnoma izgubila na vrednosti viteške — športne borbe. Pošteni ljubitelji nogometa so se skrbeče spraševali, kam bodo te naraščajoče nezdrave razmere pripeljale naš nogomet. Bojazen je bila v precejšnji meri upravičena, saj so vsi dosedanji ukrepi pristojnih disciplinskih sodišč niso rodili zaželenega uspeha, pri čemer zadene krivda tudi sama sodišča, ki so bila pri izrekanju kazni preveč popustljiva, neodločna in počasna. Tu mislimo predvsem na naše tako imenovane reprezentante, katerim so itak redke kazni že ob prvi priložnosti črtali, samo da so lahko spet nastopili, bodisi v državni reprezentanci ali na kaki drugi pomembni tekmi. Povsem razumljivo je, da je tako pristransko ravnanje kvarno vplivalo na vse ostale igralce, ki so bridko občutili dvojno merilo pri izrekanju kazni.

Posledice omenjenih pomanjkljivosti pristojnega vodstva pa so se morale slej ko prej nujno pokazati v še hujši obliki. Primeri nešportnega vedenja, nedisciplineranosti, surovih izpadov, pretepov itd. so se množili.

O prvenstveni tekmi Crvena zvezda : Hajduk, ki je bila minulo nedeljo v Beogradu, se je med tednom govorilo in razpravljalo. Več kot 50.000 gledalcev je imelo priložnost »občudovati« razna medsebojna fizična obračunavanja, proteste proti sodnikovim odločitvam itd. Razumljivo, da ti dogodki niso mogli iti kar tako v pozabo, ampak da je bil to zadnji in resni opomin pristojnemu vodstvu, ki je moralo ostro reagirati in slednjič zavzeti res nepopustljivo stališče. Rezultati so že znani. Dvanajst nedisciplineranih igralcev, članov prve in druge lige, je dobilo različne kazni, od večmesečne prepovedi igranja in suspenza, pa do opomina. Zanimivo je, da je disciplinsko sodišče kaznovalo z ukorom ali opominom tudi tiste igralce, ki tega menda sploh niso pričakovali. Zvekanovič (Crvena zvezda) je n. pr. dobil ukor zaradi preostre igre, Živanovič (Crv. zvezda) pa je bil opominjan zato, ker je med tekmo vrgel žogo namenoma v out itd.

Za dosego reda na igriščih pa morajo skrbeti tudi sodniki. Le-ti so večkrat sokrivi, da se tekma izrodi. Kaj lahko doseže dober sodnik, najbolje dokazuje nedeljsko srečanje med Odredom in Železničarjem iz Sarajeva. Vzorno sojenje majorja Marjana Matančića iz Beograda zasluži vse priznanje, kar je redek primer v Ljubljani. V svojih pravilnih odločitvah je bil omenjeni sodnik hiter in energičen, s čimer je že v kali zadušil sleherni poskus surove igre. Navzlic avtoritativnemu sojenju pa se je član Železničarja Begić »spozabil«, zaradi česar je bil seveda takoj izločen iz boja. Vprašamo se, ali bi se ta tekma končala v redu tudi tedaj, če bi jo vodil n. pr. popustljiv, neodločen in nesposoben sodnik?

Ti najnovejši, zgoraj omenjeni ukrepi disciplinskega sodišča pri Nogometni zvezi Jugoslavije bodo nedvomno mnogo prispevali k svojemu smotru, ki je osnovna težnja poštenih športnikov. Ker tudi med slovenskimi nogometaši razsaja podobna »bolezen«, bi bilo prav, da disciplinski odbor pri Nogometni zvezi Slovenije zavzame odslej dalje isto stališče kakor v Beogradu, kar bo nedvomno toplo pozdravila vsa naša športna javnost! Zlasti pa morajo društva in klubi podvojiti prizadevanja za pravilno vzgojo svojih nogometašev, kajti sicer kljub najboljšim sodnikom in disciplinskim odborom ne bomo dosegli osnovnega namena — s športom vzgojiti zdravega človeka po duhu in po telesu. (p)

Kdo bo državni nogometni prvak — Dinamo ali Crvena zvezda?

Dinamo : C. zvezda 1:2 (0:1)

Stadion Dinama v Maksimiru. Gledalcev 30.000. Glavni sodnik Lemešič iz Splita, stranska pa Machiedo (Split) in Gvardjančič (Ljubljana). Strelci: Živanović v 7. in Tomašević v 83. min. za Crveno zvezdo ter Wölfl v 66. min. iz enajstmetrovke za Dinamo.

Crvena zvezda: **Mrkušić, Tadić, Zvekanović, Palfi, Diskić, Djajić, Ognjanov, Mitić, Tomašević, Živanović, Jezerkić.**

Dinamo: **Stinčić, Cimemančić, Benko, Puksec, Ivica Horvat, Cizarić, Strnad, Senčar, Wölfl, Cajkovski II., Dvornić.**

Zagreb, 28. oktobra. Pred tekmo je v slačilnicah obeh moštev vladala mučna atmosfera. Takoj, ko je maser koncal svoje delo, so igralci brez besede odhajali iz svoje kabine na sosedno pomožno igrišče, kjer so se ogrevali pričakujoč veliko srečanje. Eni in drugi so bili skopi v izjavah, na licu vsakega posameznika se je čutila deprimiranost, le z izrazom in nasmehom so vsi kazali upanje na uspeh. Vendar so bili »zvezdaši« na videz bolj vedri.

»Mi nimamo kaj dobiti, niti izgubiti, ker tudi eventualna današnja zmaga ne pomeni končno osvojitev naslova prvaka, ker imamo še težko srečanje s Partizanom, Dinamo pa lažje z BSK« — je izjavil Djajić neposredno pred tekmo, njegovi tovariši v bližini pa so se z izrazi lic strinjali z izjavo svojega desnega krilca.

Dinamovci so bili bolj vznemirjeni. Samo ena točka bi jim lahko prinesla velik naslov, za to točko pa se je treba precej potruditi, ker je bilo njihovo moštvo oslabljeno, posebno zaradi poškodb Delića in Drage Horvata ter kazni Crnkovića.

ŽIVANOVIČEV GOL ZLOMIL PRVI NALET DOMAČIH

Navdušeno odobravanje je dočakalo 22 igralcev, ki so pritekli na igrišče. Že v 3. min. je Čajkovski sprejeto žogo od Dvornića poslal v prečko, nekaj minut nato pa je Strnad s črte kazenskega prostora streljal močno, toda nad vrati.

Te silovite napade domačinov, ki so vzpodbujani od občinstva prodirali na nasprotno stran, je ustavil vodilni gol Crvene zvezde, ki ga je dosegel Živanović v 7. min.

OBOJESTRANSKO LEPA IGRA

Dočim je vodilni gol demoraliziral domačine, so gostje začeli razvijati vse lepšo in tehnično dovršeno igro. Beograjčane je v teh trenutkih občinstvo nagradilo s ploskanjem zaradi hitrosti in lepih akcij. Vse moštvo je bilo v pogonu in vsak igralec je z lahkoto obvladal žogo. Vendar to ne pomeni, da so Dinamovci igrali slabše. Nasprotno! Začeli so z dolgimi žogami prehajati v napad, tako da je skoraj ves polčas potekel temperamentni igri. Obe moštvi sta imeli enake možnosti na uspeh, domači igralci so počasi zaključevali akcije. V 20., 29. in posebno 35. min. smo videli, kako je žoga dolgo krožila v bližini Mrkušičeve mreže, ker so domači napadalci oklevali, da jo pošljejo v mrežo. Podobno pa je bilo tudi pri Zvezdi.

IZENAČENJE IZ ENAJSTMETROVKE

Že v 48. min. so gostje skoraj zvišali rezultat, potem pa se je zopet razvila igra, kakršno smo videli v prvem delu: v polju hitra in poletna. Toda takrat, ko smo pričakovali gol, so napadalci oklevali ali pa streljali netočno.

Izenačenje je prišlo v 66. min., in sicer iz enajstmetrovke, ki jo je Lemešič prisodil zaradi Zvekanovičevega igranja z roko v kazenskem prostoru. Streljal je Wölfl.

DRAMATIČNA BORBA ZA ZMAGO

Po izenačenju je igra postala še živahnejša in z enakimi odlikami kakor prej, toda s to razliko, da so igralci obeh moštev hitreje startali. Čeprav so po priložnostih imeli enake možnosti, so Beograjčani zmagali v 83. min., ko je kombinacijo Djajič-Mitič zaključil Tomašević z učinkovitim strelom poleg nemočnega Stinčića. S tem je bila usoda domačinov zapečatena, tovariški pozdrav Mitiča, Ognjanova in drugih igralcev Tomaševiču pa je pomenil skorajšnji konec te velike borbe in izraz navdušenja igralcev Crvene zvezde nad velikim uspehom.

TEKMA V VELIKEM SLOGU

V tej tekmi so igralci obeh moštev pokazali vse svoje nogometno znanje, visoko borbeno moralo in neomejeno željo za zmago. Bilo je to veliko srečanje velikih nasprotnikov, tekma, ki se jo bo nad 30.000 gledalcev dolgo spominjalo zaradi športne in fair borbe ter visoke kakovosti modernega nogometa. Zasluženo so zmagali gostje, ki so znali ugodne situacije boljše izkoristiti. Med posamezniki ni bilo nobenega, ki bi se odlkoval nad ostalimi. Če izvzamemo slaba mesta v obeh moštvih — Tadiča in Zvekanovića pri Zvezdi, Dvorniča in Strnada pa pri Dinamu — zaslužijo vsi igralci najboljšo oceno in pohvalo za prikazano igro.

Mateško Bučan

Partizan : Hajduk 0:0

Beograd, 27. oktobra. Pred 25.000 gledalci je bila danes na stadionu CDJA prvenstvena tekma med Partizanom in Hajdukom, ki se je končala brez gola. Moštvi sta nastopili v naslednjih postavah:

Partizan: *Šoštarič, Lazarević, Čolić, Čajkovski, Jovanović, Jakovetić, Valok, Belin, Bobek, Atanacković, Hercog.*

Hajduk: *Beara, Kokeza, Juričko, Lušica, Katnič, Broketa, Šenauer, Radovniković, Krstulović, Vukas, Arapović.*

Čeprav je imel Partizan več od igre, se je moral zadovoljiti z neodločnim rezultatom. Če bi bili igralci Partizana le malo prisebnejši v kazenskem prostoru, bi bil Hajduk doživel danes katastrofo. Čim je dal sodnik Podubski znak za začetek igre, je začel Partizan oblegati vrata Hajduka, toda obramba gostov z Bearo na čelu je uspešno intervenirala. V 10. minuti je Bobek preigral dva igralca Hajduka in podal žogo svobodnemu Hercegu, ki je streljal v spodnji levi kot, toda Beara je odlično ubranil. Nato je Atanacković iz zelo ugodnega položaja streljal čez prečko. V 20. minuti je bil Jakovetič poškodovan, tako da je igral Partizan do konca igre z 10 igralci.

V drugem polčasu je tempo igre nekoliko popustil, čeprav je imel Partizan lahko terensko premoč. V tem delu igre sta obe moštvi zapravili vrsto zrelih priložnosti za gol. Tako je Herceg v 10. minuti iz daljavee 8 m streljal mimo gola, Arapović pa je v 20. minuti iz daljave 4—5 m streljal Šoštariču v roke. Zadnjih 10 mnut je imel Hajduk sicer pobudo, toda vsi njegovi napadi so se končali na črti kazenskega prostora.

V moštvu Partizana sta se odlikovala Valok in Čolić, v moštvu Hajduka pa Vukas. Sodnik Podubski je bil dober.

Spartak : Lokomotiva 0:3 (0:2)

Subotica, 27. okt. Pred 7000 gledalci je Spartak nepričakovano izgubil tekmo z zagrebško Lokomotivo 0:3 (0:2). Vse tri gole je dal Hmeljina. Zmaga Lokomotive je zaslužena. Bila je taktično boljša, čeprav je bil Spartak v drugem polčasu v premoči. Najboljši igralec Lokomotive je bil vratar Grčević, ki je ubranil tri zelo nevarne strele. V moštvu Spartaka je zadovoljil samo Kopilović. Z izgubo te tekme bo Spartak verjetno izpadel iz I. lige. Sodil je Barjaktarević iz Beograda.

Konc

Borac : Vojvodina 3:2 (2:2)

Igrišče Zagreba, gledalcev 3000. Sodnik Vlajić iz Beograda. Strelci: Zebec v 17., 23. in 76. min. za Borac ter Rajkov v 9. in Krstić v 23. min. za Vojvodino.

Zagreb, 28. okt. Ko se je končala včerajšnja tekma, so bili mnogi med gledalci naslednjega prepričanja: Zebec je premagal enajstorico Vojvodine.

Mačva : Napredak 3:0 (2:0)
Sarajevo : BSK 0:0

Dinamo	21	16	2	3	43:17	34
Crv. zvezda	21	16	1	4	48:21	33
Hajduk	21	13	4	4	45:21	30
Partizan	21	10	4	7	34:22	24
BSK	21	8	5	8	32:22	21
Sarajevo	21	6	8	7	25:36	20
Lokomotiva	21	7	5	9	31:33	19
Borac	21	7	4	10	30:32	18
Vojvodina	21	7	3	11	23:30	17
Mačva	21	6	4	11	24:32	16
Spartak	21	7	2	12	16:40	16
Napredak	21	1	2	18	15:60	4

Nizozemska : Finska 4:4 (2:4)

Rotterdam, 28. okt. Nogometni reprezentanci Nizozemske in Finske sta igrali danes neodločeno 4:4 (2:4).

Pravilne rešitve 50. kola „SPORTNE STAVE"

1.	Dinamo : Crv. zvezda	2
2.	Partizan : Hajduk	x
3.	Sarajevo : BSK	x
4.	Mačva : Napredak	1
5.	Spartak : Lokomotiva	2
6.	Proleter O. : Odred	1
7.	Rabotnički : Budučnost	1
8.	Metalac : Tekstilac	1
9.	Železničar : Vardar	2
10.	Kvarner : Velež	2
11.	Proleter Z. : Bokelj	1
12.	Dinamo : Radnički	1

Se nekaj tednov in že bo zima tu. Povprečni smučarji se počasi pripravljajo nanjo, pregledujejo te dni smučarsko opremo in si urijo »zaspane« mišice v telovadnicah. Nasprotno pa naši smučarski »kanonci« že od poletja sem prav pridno trenirajo, da bodo za zimske olimpijske igre v Oslu v čim boljši formi. O pripravah najboljših smučarjev v tujini za zimsko olimpijado smo v današnji številki zbrali pestro gradivo v mednarodni rubriki, dočim bomo podrobneje o pripravah naših fantov pisali v prihodnjih številkah.

Koliko smučarjev gre v Oslo?

Pred dnevi je TANJUG objavil vest, da potuje na zimsko olimpiado v Oslo 10 jugoslovanskih smučarjev in en vodja. Ker smo o tem že precej pisali in ker vemo, da je bila prvotno določena skupina 15 ljudi, smo vprašali olimpijsko komisijo, ki posluje v Ljubljani, zakaj je nastala takšna sprememba. Člani olimpijske komisije pa niso vedeli o tej spremembi prav ničesar, niti nam niso mogli dati kakršnega koli komentarja.

Z odločnejšo igro Proleter zmagal

Odred zapravil več zrelih priložnosti. Rupnik in Medved najboljša

Proleter O. : Odred 2:0 (0:0)

Osijek, 27. okt. Glede na dobro igro obeh nasprotnikov na zadnjih tekmah in njuno sosedstvo v prvenstveni lestvici, je bila današnja tekma med osiješkim Proleterjem in ljubljanskim Odredom v središču zanimanja naše športne javnosti, zlasti v Sloveniji in Slavoniji, čeprav je bilo danes tudi vrsta drugih zanimivih srečanj. Na igrišču Proleterja se je kljub hladnemu vremenu zbralo nad 3000 ljudi.

Proleter: Kezdi, Sestak, Majer, Kockar, Malčić, Farkaš, Bestvina, Kasa, Reljić, Rupnik, Sal;

Odred: Bencik, Medved, Piskar, Fajon, Berginc, Korunović, Životić, Kumar, Hočevar, Osrečki, Belcer.

Že v začetku se je videlo, da bo igra živahna in borbena. Obe moštvi sta vztrajno napadali, toda vsi napadi niso rodili uspeha. Proleter je imel po 10 minutah igre majhno terensko premoč, ki je pa njegov napad ni znal izkoristiti in je pustil dve idealni priložnosti neizkoriščeni. Tudi igralci Odreda, ki so igrali sicer zelo dobro in so se nevarno vrteli okrog nasprotnikovega gola, niso znali izkoristiti vrste lepih priložnosti. V tem delu igre se je posebno odlikoval desni branilec Medved, ki je razbil več zelo nevarnih napadov nasprotnika. Takšna, dokaj zanimiva, igra brezhibna igra se je nadaljevala vse do konca prvega polčasa, ki se je končal brez gola.

Začetek drugega polčasa je bil repriza prvega dela igre. V 15. minuti je Rupnik z mojstrsko potezo preigral vso obrambo Odreda in dosegel z ostrim ter neubranljivim strelom vodstvo za Proleter. Po dobljenem golu je zaigral Odred še bolje, čeprav so bili njegovi igralci že precej utrujeni in po kondiciji slabši od nasprotnika. Proleter je prav tako napadal, igra je postala nenavadno živahna in napeta. Ko je že izgledalo, da bo Odred po uspelem napadu izenačil, je Proleter spet prevzel vodstvo in stalno napadal. V 40. min. je pustil neizkoriščeno idealno priložnost, ko je Reljić iz daljave enega metra streljal mimo gola. Dve minuti pozneje je Kasa dosegel drugi gol za Proleterja. Minuto pozneje je izvedel Odred nevaren napad in že je kazalo, da bo znižal in dosegel svoj prvi gol, toda to najidealnejšo priložnost v vsej tekmi Odred ni izkoristil. Ves ostali del tekme je bil Proleter v premoči, toda rezultat je ostal neizpremenjen.

Najboljši igralec v polju je bil Rupnik, ki mu je šlo danes vse po sreči, predvsem po zaslugi nasprotnega igralca, srednjega krilca Berginca. V moštvu Proletera sta se odlikovala še Šestak in Kasa. V moštvu Odreda je bil najboljši Medved. Poleg njega je ugajal osiješki publiki zlasti Hočevar.

Dr. Marjan Jurčec.

Zagreb : Rudar 1:0 (1:0)

Zagreb, 28. okt. Nasprotnika sta igrala lepo in borbeno, pri čemer je bil tempo igre do konca tekme. V prvem polčasu je bila igra enakovredna, razburljive situacije so se hitro menjavale. S hitrim in uspešnim preigravanjem je bila žoga zdaj v kazenskem prostoru Zagreba, zdaj pred vratarjem Ahlinom. Oboji napadalci so imeli številne ugodne priložnosti, ki pa so ostale zaradi prepočasnosti, pa tudi zaradi dobre obrambe, neizkoriščene. Edino priložnost je izporistil Butkovič v 38. min. prvega polčasa, ko je podano žogo z desnega krila plasiral mimo presenečenega vratarja Ahlina v mrežo.

V drugem polčasu je bila igra živahnejša. Igralci Rudarja so bili v premoči. Pogosto so napadali in potisnili igralce Zagreba v obrambo. Najugodnejše trenutke za dosego gola je imel Rudar v 65., 72. in 85. min.

Zanimivi tekmi so prisostvovali igralci Crvene zvezde, Vojvodine ter sodnik Leo Lemešič, ki je po končani tekmi izjavil, da če bi Rudar in Zagreb vedno igrala s tako požrtvovalnostjo in s tako solidnim tehničnim znanjem, bi se prav gotovo borila za boljša mesta v zvezni ligi.

Tekmo je avtoritativno sodil Savič iz Sarajeva.

Bučan.

Rabotnički : Budučnost 3:2 (2:0)
Metalac : Tekstilac 3:0 (2:0)
Kvarner : Velež 1:3 (1:2)
Proleter Z. : Bokelj 8:0 (5:0)
Železničar : Vardar 0:1
Dinamo : Radnički 2:1

Vardar	29	18	4	7	60:24	40
Budučnost	30	18	4	8	58:30	40
Rabotnički	29	16	4	6	67:35	39
Velež	29	15	7	7	59:36	37
Radnički	29	14	8	7	60:43	36
Proleter O.	29	15	4	10	60:49	34
Odred	29	15	3	11	62:37	33
Metalac	29	12	8	9	45:33	39
Kvarner	30	13	4	13	68:57	30
Dinamo	29	13	4	12	57:55	30
Železničar	30	10	7	12	41:47	27
Zagreb	30	10	6	14	35:45	26
Proleter Z.	29	9	6	14	40:45	26
Rudar	29	6	3	20	34:88	15
Tekstilac	29	4	5	20	36:71	13
Bokelj	30	3	6	21	26:117	12

MED TEDNOM:

Bokelj : Zagreb 2:1 (1:1)
Železničar : Dinamo 5:2 (2:0)

Jugoslovan Maleč šesti na svetovnem prvenstvu v dviganju uteži

Milano, 28. okt. Predvčerajšnjim zvečer se je tu začelo svetovno prvenstvo v dviganju uteži, na katerem sta sodelovala tudi Jugoslovana Maleč v petelinji in Šara v lahki kategoriji. Prvi večer so tekmovali v peresni kategoriji, kjer je zmagal Egipčan Gouda z dvigom 310 kg v olimpijskem troboju pred Dancem Rungejem, tudi 310 kg, in Creusom (V. Br.) 302.5 kg. Včeraj popoldne so tekmovali v petelinji kategoriji. Zmagal je Namdju s 317.5 kg, s čimer je izenačil lastni svetovni rekord; drugi je bil Merzami (oba Iran) 305 kg, 3. Mahgub (Eigpt) 292.5 kg, 4. Amatti (Ital.), 5. Veskonen (Finska, 6. Maleč (J), 7. Megnenat (Svica). Zvečer so tekmovali v lahki kategoriji, kjer je zmagal Egipčan Chams s 340 kg pred Pittmanom (ZDA) 337.5 kg in Ferdowsom (Iran) 325.5 kg. Jugoslovan Šara se je plasiral nekje zadaj. Danes dopoldne je bilo prvenstvo v težji srednji kategoriji. Zmagal je Stanczyk (ZDA) s 402.5 kg pred Debusom (Francija) 392.5 kg in Ranavardijem (Iran) 387.5 kg. Prvenstvo se bo končalo pozno ponoči s tekmovanjem v ostalih kategorijah.

Zvezno odbojkarsko prvenstvo telovadnih društev

Beograd, 27 okt. Na igrišču Partizana na Malem Kalimegdanu je bilo danes tekmovanje za državno prvenstvo telovadnih društev v odbojki. Pri članih je osvojila prvo mesto ekipa Mežice (Slovenija).

NA IGRIŠČU, ZGRAJENEM V 6 DNEH, *mladinec Požun skočil 6.81 m*

Nova Gorica, 28. oktobra. Atletska zveza Slovenije je na svojem plenumu sklenila, da priredi zaključni miting letošnje sezone v kraju, od koder imamo sicer veliko število naših reprezentantov, vendar si atletika tam še ni utrla poti zaradi pomanjkanja igrišč. Ko so agilni organizatorji športnega življenja v Gorici, tov. Kruh, Gabrijelčič in ostali zvedeli za sklep, so se udarniško lotili izgradnje igrišča, tako da je bilo pravo tekališče narejeno v enem samem tednu. Pokazali so kaj zmorejo, kljub velikim materialnim težavam. Leš na tekališču se še ni utrdil in tako je bilo tekališče v dobrem stanju v začetku prireditve, kasneje pa je trdost popustila. Zato so rezultati tekov, ki so bili prej, boljši kot kasnejši, pri katerih so atleti tekli po mehkem igrišču. Svečane otvoritve igrišča se je udeležilo 70 tekmovalcev, med njimi naši znani primorski reprezentanti kot Štrukelj, Uršičeva, Benčičeva, Žerjal, Kranjc in drugi. V mimohodu jih je pozdravljalo 600 gledalcev, kar priča, da je bil to za Primorsko velik dogodek. Predsednik Atletske zveze tov. Krese, je imel pozdravni govor, nakar so se atleti pomerili v 18 disciplinah. Pred kratkim sta se tu združili društvi Branik in Triglav in tako se je njihova fuzija v prvem nastopu izkazala za uspešno. Nastopila so društva Odred, Kladivar, mariborski in ljubljanski Železničar, Postojna, Solkan, Kamnik in Litija. Agilnim Goričanom gre vse priznanje za izvedbo tega tekmovanja, kajti tekmovalci so bili zadovoljni s sprejemom in organizacijo. Želijo, da bi prihodnje leto otvorili atletsko sezono z mitingom v Novi Gorici. Poleg celotnega odbora AZS so bili navzoči tudi zvezni trener Kumar, metalec kladiva Žerjal in znana sprinterka Uršičeva pa sta bila to pot med gledalci. Trener Kumar, ki je doma iz Gorice, je mnenja, da imamo dober naraščaj, le škoda, da nimamo v tako važnem predelu, kot je Primorska, primernih igrišč. Morda imamo tudi premalo opreme in delavcev po društvih. Med tekmovanjem je občinstvo prepoznalo Žerjala, katerega so navdušeno pozdravljali in so ga dolgo prosili, naj bi po končanem tekmovanju izvedel demonstracijo svojega treninga. Žerjal se jim je vljudno opravičil in dejal, da ne bi hotel, da bi se odnosi v njegovi zadevi še bolj zaostrili.

Tekmovalci so bili pred vsako točko predstavljeni občinstvu. Tekmovanje je bilo ob lepem vremenu, ki je značilno za prijetno goriško klimo. Med rezultati je bil prav dober Kopitar v teku na 400 metrov z ovirami. Zupančič Igor pa se je to pot uveljavil kot skakalec v višino. Izkazal pa se je najbolj mladi Požun iz Maribora, ki je v skoku v daljino s 6.81, kar je le 1 cm manj od slovenskega rekorda, potisnil renomiranega Vagnerja na drugo mesto. Kopitar je bil siguren v metu kopja,

Popoldne so atleti Maribora in Celja napovedali nogometno tekmo ljubljanskim atletom, kateri so poziv sprejeli in junaško izgubili proti boljšim z rezultatom 4:1.

TEHNIČNI REZULTATI — MOŠKI:

100 m: 1. Pokorn (O) 11.7, 2. Petauer (Kl) 11.8, 3. Hrovatin (Ž. M.) 12.0; **400 m ovire:** 1. Kopitar (Kl) 56.2; **800 m:** 1. Zupančič (Kl) 2:06.5, 2. Kranjc M. (O) 2:08.4; **3000 m:** 1. Kranjc (O) 9:14.4, 2. Mlinarič (Kl) 9:16.6 3. Bručan (Kamnik) 10:10.4; **štafeta 4×100 m:** 1. Železničar (Lj) 46.8, 2. Kladivar 47.6, 3. Železničar (M) 51.2; **krogla:** 1. Kopitar (Kl) 11.30, 2. Penko (Ž. Lj.) 11.25, 3. France (Tr) 11.15; **kladivo:** 1. Markež (Ž. M.) 40.64, 2. Vuga (Tr) 38.60, 3. France (Tr) 37.26; **kopje:** 1. Kopitar (Kl) 55.15 2. Rojc (Kl) 53.41, 3. France (Tr) 42.60; **daljina:** 1. Požun (Ž. M.) 6.81, 2. Vagner (O) 6.70, 3. Pokorn (O) 6.19; **višina:** 1. Zupančič (Kl) 170, 2. Babnik (O) 165, 3. Škrjanc (Tr) 165, izven Štrukelj (O) 170; **palica:** 1. Vehovar (Kl) 3.30, 2. Glavač (Kl) 3.20, 3. Pungartnik (O) 3 m;

Ženske — 60 m: 1. Bevc (Kl) 8.3, 2. Plemelj (O) 8.4, 3. Benčič (O) 8.5; **100 m:** 1. Benčič 14.2, 2. Stanejčič (Tr) 14.4, 3. Berginc (Tr) 15.5; **4×100 m:** 1. Odred 57.5; **krogla:** 1. Kotlušek (O) 12.47, 2. Sima (O) 10.56, 3. Čelešnik (O) 10.35; **disk:** 1. Kotlušek 36.99, 2. Kofol (O) 35.56, 3. Knez (Kl) 28.85; **daljina:** 1. Knez 5.17, 2. Plemelj (O) 4.77, 3. Serner (Ž. M.) 4.65; **višina:** 1. Knez 143, 2. Sima 140.

Mariborska telovadna društva so na pravi poti

Če te privede pot v naše »severno metropolo« in stopiš do enega ali drugega tovariša iz športnih ali telovadnih krogov, se ti kaj naglo odkrije, da je telesno-vzgojna delavnost v Mariboru dosti večja, kakor bi to utegnil soditi opazovalec iz daljave. V prvi vrsti s ponosom radi pokažejo prostor, kjer je v načrtu bodoči fizkulturni park. Že sedaj je tamkaj videti novi stadion Branika. V svežem jesenskem soncu se blešči za čuda lepa travnata preproga, ki jo obkroža rdeče tekališče. Oboje je za sedaj le »deviško«, saj še noben športnik ni stopil na tla, kjer se za prihodnje leto obetajo sila vroče in napete borbe.

Poleg glavnega stadiona že leži pripravljeno igrišče za treninge v nogometu, prihodnje leto pa bodo dograjena še igrišča za odbojko, košarko, tenis, telovadbo in še kaj, tako da mariborski mladini ne bo manjkalo prostorov za udejstvovanje v telesni vzgoji pod najboljšimi pogoji.

Pogoji pa so danes poglavitni predmet vseh razgovorov tamošnjih športnikov in tudi telovadcev. Radi povedo, da bi v svojem delu pokazali še dosti več, če ne bi manjkalo tega in onega. Naj že bodo vzroki, ki ne dajo, da bi se telesna vzgoja v Mariboru v celoti razmahnila docela utemeljeni ali ne, eno je gotovo, da v jesenskem času zares priamnjkuje telovadnic. Vse mesto ima primanjkuje telovadnic. Vse mesto ima gradnji. Zdaj je čas, ko na planem ni več mogoče delati in na mah bi rado vse v pokrita vadišča. Ta pa so večino ma premajhna in tako ni prav nič čudnega, če je trenutno v Mariboru v ospredju »borba« za telovadne prostore. No, tu je Svet za kulturo in prosveto MLO Maribor, ki razpolaga s skoraj vsemi telovadnicami, in ki jih namerava pravilno razdeliti med vse »potrošnike«.

V Mariboru deluje sedem telovadnih društev. Svojo telovadnico imata samo TD Studenci in TD Bratstvo, medtem ko se morajo vsa ostala razporejati po šolskih telovadnicah. Tudi TD Maribor I. ni dosti na boljšem, ker velike dvorane v svojem domu praktično ne more uporabljati za telovadbo, obe stranski pa služita le kot izhod za silo.

Mladinke TD Maribor I so bile v Trstu

Slovensko telovadno društvo iz Trsta jih je povabilo. Zadnje mesece so prav pridno vadile pod vodstvom vaditeljice Lorgerjeve. Sicer še niso dosegle stopnje prvega razreda, obvladajo pa kaj dobro prvine v težini druge stopnje in to je dovolj, saj ima društvo v Trstu tudi podobne tekmovalke.

Kljub težavam glede telovadnice, se TD Maribor I. dobro razvija. Redno vadijo vsi oddelki, poleg tega pa imajo pionirke še svojo baletno šolo pod strokovnim vodstvom. Posebno priznanje in pozornost pa zasluži oddelek starejših članov. Te redno vodi prof. Gruntar. Oddelek šteje 16 vadečih in se gotovo lahko ponaša z najstarejšim telovadcem v državi. Ta je tov. Cizelj, ki šteje nič več in nič mani kakor 83 let. V društvenem izložbenem oknu ga lahko vsak mimoidoči vidi fotografiranega pri vadbi. Čeden vzgled za vse tiste naše mladince in mladinke, ki jim razen plesa ne roji kaj pametnejšega po glavi!

V ostalem pravijo, da bo društvo pokazalo še dosti več kadar bo imelo primerne lastne prostore. Dvorana tega društva je namreč edina reprezentančna dvorana v Mariboru. Zavolio tega bodo že prihodnje leto začeli z gradnjo novega doma. Hkrati s tem pa bodo dobili tudi igrišče, saj so doslej telovadili le na zasilnem.

Društveni predsednik vodi dva oddelka

Na zahodnem delu mesta deluje društvo Maribor-Studenci. To je eno od najstarejših društev. Vodi ga tovariš Ciril Hočevar. Pravi, da deluje v društvu že 32 let, pa bi rad v krogu svojih mladincev in pionirjev praznoval še 35 letnico vaditeljskega dela. Presenetil smo ga pri vadbi pionirk. Pionirke so pozorno spremljale njegove ogrevalne vaje s kiji. Ko so vaje končane, še telovadba na orodju in za konec koraknje s pesmijo. Mala pionirka Sonja za igra na harmoniko, ki jo vsakokrat prinese k vadbi. Trideset grl zapoje ob spremljavi priljubljeno »Kovači smo«, nakar se vsi, živahno kot roj čebel vsujejo iz telovadnice.

Tov. Hočevar zadovoljno pokaže zvezek za statistiko. 35 starejših pionirk je vpisanih — povprečna udeležba 30. Redno vadijo že od srede septembra. Videti je, da tov. Hočevar z veseljem opravlja svoje delo. 55 let ima, pa se še vedno »za vzor« požene v odbočki čez konja, kadar je pač mladini treba pokazati pravilno izvedbo. Letos pa hoče vzgojiti društvu nove vaditelje, ki bodo starejše počasi zamenjali, kajti on sam, pa tudi načelnik Kavčič in načelnica Kovačičeva ne bodo mogli v nedogled vaditi po več oddelkov. Sicer za sedaj to še zmoreio, toda čas je, da prevzame težišče dela v telovadnici mladina.

Vzgoja novih vaditeljev in dobrih tekmovalcev pa ni tako lahka zadeva. V društvo Studenci je pretežno vključena delavska mladina, pripoveduje tovariš Hočevar. Kakor hitro se posameznik v svojem poklicu izuči, gre v tovarno in tamkaj je treba delati v izmenah; zato takšni telovadci pri vadbi niso več redni. Povsod tam pa, kjer delo ni redno, tudi ni najboljše. To, pravi tov. Hočevar, je najtežje vprašanje, toda kljub temu upa, da se bo našlo nekaj mladincev in mladink, ki bodo imeli vse pogoje za delo kot vaditelji. Glede ostalega pravi, da se pač pojavlja polno malih težav, ki pa se jih končno le da rešiti. Tako je na primer dolgo časa iskal primerne žarnice za telovadnico, sedaj jih je pa le dobil. Ta edina, ki slabo razsvetljuje prevelik prostor, je izposojena. V ostalem pravi, da ima polno vero v mladino, samo na vzgojo bomo morali več misliti. Pri vadbi ima od časa do časa kratke nagovore in pri teh mladino opominja na nevarnost alkohola in nikotina, na disciplino, na splošno smotrnost in red, resnicoljubnost, poštenost in seveda tudi na pravo politično zavest. Sploh je mnenja, da bi morala organizacija splošni vzgoji posvetiti več pozornosti. Zaveda se, da se naša mladina vse premalo loteva vaditeljskega dela toda tudi to bo prišlo, samo odjenjati ne smemo, zdaj še celo ne, ko je organizacija postavljena na solidne temelje.

Na vprašanje o izvenarmadni vzgoji prizna, da je bilo v društvu storjeno premalo, toda kljub temu je bilo vendarle nekaj opravljenega. Taborjenje v Bohinju, pripoveduje, z vsem kar sodi zraven, je bila letos naša naivečja prireditev izvenarmadne vzgoje. Sedaj se pripravljajo še na pohod s streljanjem, pri čemer bodo skušali zajeti vse članstvo.

Mladinci, ki so medtem že pripravili mizo in prožno desko, so se za uvod k vadbi sproščeno poganjali v različnih preskokih čez orodje. Poslovila sva se. V telovadnici se je pod vodstvom tovariša Hočevarja začela nova vadbena ura, jaz pa sem premišljeval o mnogih mladih ljudeh, ki bi jim morali biti takšni vaditelji za svetel vzgled.

Pred skupščino Telovadne zveze Jugoslavije

Ljubljana, 28. okt. Včeraj popoldne je bilo v prostorih TZS posvetovanje funkcionarjev okrožnih telovadnih odborov in posameznih društev. Ob tej priložnosti je treba grajati neodgovoren odnos funkcionarjev mariborskega, ljutomerskega in novomeškega okrožja, ki se niso posvetovanja udeležili niti z enim zastopnikom, niti niso smatrali za potrebno opravičiti svojega izostanka. Navzoči so izčrpno razpravljali o bodočem statutu TZJ, koledarju prireditev za leto 1952 znakih in krojih itd. Mnogo je bilo govora tudi o novem imenu telovadne organizacije, vendar so vsi navzoči delegati odločno odklonili predlog, da bi telovadna organizacija nosila novo ime »Partizan«.

Revija »Šport« je izšla

Te dni je izšla 8. številka ilustrirane revije »Šport«, ki prinaša mnogo zanimivega o športnem življenju pri nas in v inozemstvu. Posamezna številka stane 50 dinarjev in jo priporočamo vsem športnikom v nakup.

Nove športne knjige

»Sportska knjiga« v Beogradu je v lastni založbi izdala naslednje knjige: Pol stoletja našega nogometa, Nogomet — Pravila igre, Utrujenost, Športna masaža, Skoki v vodo. — Omenjene knjige bo s pridom uporabil vsak naš športnik, predvsem pa bodo dobro služile instruktorjem, trenerjem, sodnikom in drugim strokovnjakom.

Atletski miting Triglava

SD Triglav — atletska sekcija vabi vse registrirane in neregistrirane atlete, da se udeleže zaključnega atletskega mitinga, ki bo v torek, dne 30. t. m. na letnem telovadišču v Tivoliju s pričetkom ob 15. Obenem obveščamo vse ljubitelje atletike, da se prične redni zimski trening v telovadnici klasične gimnazije v petek, 2. novembra ob 19. uri. Treningi bodo vsak torek in petek.

25 let požrtvovalnega dela Vekoslava Kovača

Ob 25. letnici enega prvih lutkovnih gledališč na naših tleh je pripravilo TD Ljubljana I. razstavo, ki nazorno kaže obsežno delo, ki so ga opravili v četrt stoletja lutkarji tega društva. Kakor je ves čas vodil delo Vekoslav Kovač, tako vodi tudi sedaj priprave za jubilejno predstavo. Obiskali smo ga v lutkovni dvorani v Narodnem domu, kjer običajno prebije ves svoj prosti čas. Rade volje je bil pripravljen pojasniti to in ono iz zgodovine svojega gledališča. Videti je bilo, da vsa njegova prizadevnost razodeva veliko ljubezen do pionirjev in hkrati do gledališča samega, ki jim je namenjen.

Živahno, kakor ima navado, pripoveduje o začetkih svojega dela, ki se je začelo že leta 1925. Tedaj je imela Češka Sokolska Obec v Ljubljani svoje gledališče, kjer je sodeloval tudi Ceh Skružni, ki je znan predvsem po svojem delu v našem Narodnem gledališču. Ker je tov. Kovača že od nekdaj veselila gledališka umetnost, pa tudi slikarstvo, je kaj kmalu ustanovil lastno lutkovno gledališče. Ob otvoritveni predstavi je pripravil igrico »Gašpercek prvič v Ljubljani«, ki jo je spisal sam. S tem je bil našemu lutkarstvu postavljen temelj. Začeli so se tečaji. S ponosom pripoveduje, da je vodil vse tečaje sam. Tu so bili lutkarji iz Splita, Beograda, Zagreba, Maribora — skratka iz vseh večjih krajev naše ožje domovine in cele Jugoslavije. Lutkarstvo se je začelo razvijati. In res. Ves razvoj lepo ponazorujejo na razstavi številne fotografije, članki, strokovna literatura — skratka vse, kar je spremljalo tedanji silen razmah našega lutkarstva. Leta 1932 je bila ustanovljena Jugoslovanska lutkarska zveza; kmalu za tem je znašalo število lutkarskih odrov v Sloveniji 52 in 220 v vsej državi.

Na vprašanje, kolikokrat je bil na Češkem in kaj vse se je tamkaj naučil, pripoveduje živahni »Lojze«, da se je naše lutkarstvo razvijalo vse — skozi v najožjih stikih s Češko, da je bil večkrat v Pragi ter je še danes častni član Mednarodne lutkarske organizacije. V tamošnjih tečajih je pridobil vse tisto, kar je še našim lutkarjem še manjkalo, tako, da so naši lutkovni odri v večini primerov dosegli in celo presegli svojega češkega vzornika.

Tov. Kovač nas spremlja po razstavnem prostoru. Na vsak razstavljen predmet ga veže nebroj spominov. Zares, neizmernega veselja, truda in dobre volje je zbrano v vseh teh spominih. Se in še pripoveduje, zraven pa daje mimogrede navodila tovarišema Hrovatinu in Sežunu, ki sta oba njegova najbolj vneta tehnična sodelavca. Samo še nekaj malenkosti in razstava bo v celoti pripravljena.

Da, skoraj bi pozabili. Zanimivosti iz predvojne delavnosti so nas skoraj premotile. »Kako je kaj, Lojze (vsi znanci ga namreč nazivajo tako), z razvojem po osvoboditvi?«

»To je pač tako, kakor pri vseh ostalih stvareh«, odvrne. Po osvoboditvi nismo imeli ničesar. Fašisti, ki so se med vojno vgnezdili v tej zgradbi, tudi lutkam niso prizanesli. Tako smo začeli znova. Zdaj je naš glavni ljubljenec pionirjev tako priljubljeni »Jurček«. V ostalem pa nam sedaj oprema ne povzroča več toliko težav kot v začetku, kljub temu, da je to in ono še težko dobiti. Posebno občutimo pomanjkanje primernega blaga in pa barv.«

Od osvoboditve pa do danes, pripoveduje naprej, smo dali že lepo število predstav. Vedeti je treba, da je naš oder namenjen predvsem pionirjem iz društva. Toda to ni bila ovira, da ne bi razveselili tudi mladine iz raznih domov igre in dela, iz gluhonemnice in iz mnogih ljubljanskih osnovnih šol. Na vprašanje, če je zadovoljen z sedanjimi uspehi, pravi, da je. Saj je uspel zbrati okoli sebe lepo družbico požrtvovalnih delavcev, ki kljub čistemu amaterstvu pripravljajo predstave visoke umetniške stopnje.

Ko smo ga vprašali, kakšne načrte ima za bodočnost, nas je povedel v samo »svetišče« za odrom. Tu je pokazal opremo z anaslednjo novo predstavo. Ta sicer še ni v celoti izdelana, toda vse kaže, da bo »Snegulčica« doslej najboljša predstava. Preden smo se poslovili, nam je še povedal, da se izredno veseli nove uvedbe kulturno-prosvetne delavnosti v telovadni organizaciji. Prepričan je namreč o silni vzgojni vrednosti lutkarstva, tako za tiste, ki gledajo, kakor v še večji meri za vse, ki sodelujejo. Z vso vnemo se namerava posvetiti razširjenju lutkarstva v vseh društvih.

Naš obisk pri lutkarjih TD Ljubljana I ob 25. obletnici njihovega delovanja lahko tudi mi zaključimo z besedami tov. Kovača: »Iskreno želimo, da bi dosegli na področju lutkarstva prav vse, kar so si zastavili za cilj.«

TD Železničar si bo zgradilo dom

TD Železničar je v Mariboru brez dvoma najmočnejše društvo. Ima skrbno urejene društvene prostore in tudi lepo telovadišče, nima pa še lastne telovadnice. Za sedaj uporablja še gimnazijsko, ki je močno obremenjena, toda kljub temu še utegne izkazovati gostoljubje Železničarju. Vsekakor pa društvo dolgo ne bo moglo več prestajati brez lastne telovadnice. Kljub temu da trenutne razmere za gradnje niso povsem ugodne, je predsednik društva tov. Kranjčič uverjen, da bo hiša v enem ali v dveh letih pod streho. Zaveda pa se težav, toda ob sodelovanju vsega članstva in pa ob pomoči merodajnih činiteljev upa, da bodo premostili vse ovire.

Kljub oddaljenosti je bilo na sedanjem igrišču, ki je zares lepo, letos vse poletje dosti življenja. Sedaj je sicer delo na planem zamrlo, toda sosednja zgradba, kjer so garderobe, oradjarna, kopalnice in že omenjeni društveni prostori, ni ostala brez življenja. Tu se redno shaja društvena uprava in vaditeljski zbor.

Poglejmo v gimnazijsko telovadnico. Pravkar imajo redno vadbo mladinke. Vodi jih Štefka Ajgnerjeva pomagajo pa Černetova in tudi znani trener mladincev tov. Zadnik. V telovadnici, ki je snažna in lepo opremljena (večina orodja je last Železničarja), je kaj živahno. Poleg ostalega gradiva so mladinke resno urile prvine, ki so predpisane za tekmovanje v vajah na orodju.

TOV. ZADNIK JE NEUMOREN VADITELJ

Tov. Zadnik ima v glavnem na skrbi vzgojo vrhunskih telovadcev. V svojem delu je zelo marljiv in vesten, saj z enako vnemo uri svoje mladince in pionirje tudi v smučanju in plavanju, kadar seveda nanese priložnost. S svojimi uspehi je zadovoljen. Za društvo je vzgojil že celo vrsto dobrih telovadcev. Tudi mladinec Copf, ki je pred kratkim v Benetkah osvojil prvo mesto je njegov učenec. Vsi mladinci ki jih je vadil doslej, sicer še niso dosegli najpomembnejših uspehov, toda to še pride, meni tov. Zadnik. V posebno veselje pa mu je skupina pionirjev, ki počenja že prave »vragolije«. Mali mojstri so posebno dobri v preskokih čez mizo in v akrobatiki, slišati je pa da tudi na drogu niso od muh.

O svojem delu in zaslugah ne govori rad preveč, videti pa je da je zadovoljen z dosedanjimi uspehi. Posebno malo govori o pionirjih, menda kaj pripraviti presenečenje. Pri tem se gotovo zaveda da je od pionirja do mladinca prvega razreda še dolga pot. Ker pa je njegovo poglavitno veselje vzgoja vrhunskih telovadcev, rajši molči, vedoč, da dobri telovadci ne rasejo kakor gobe po dežju.

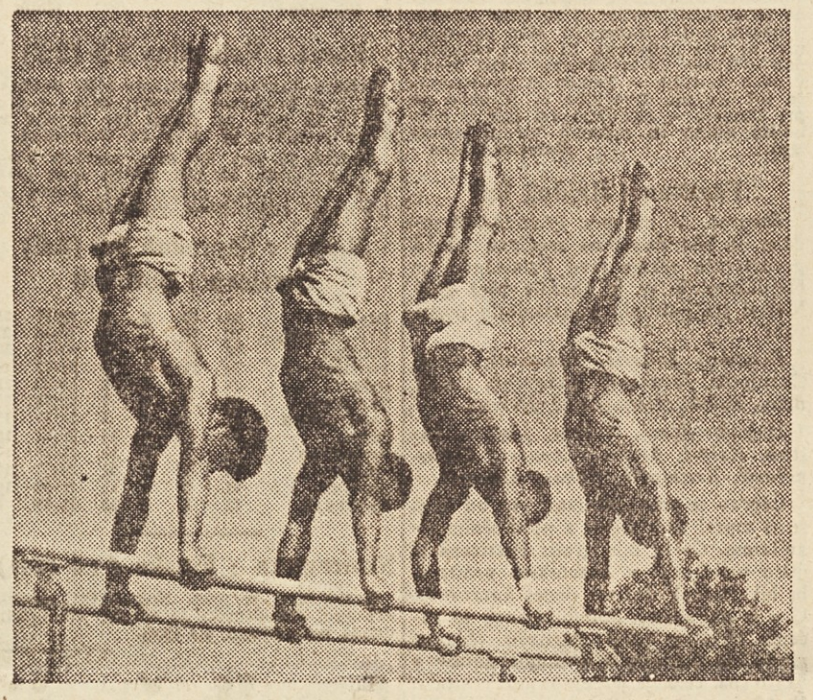

Mladi telovadci v gozdni telovadni šoli v Mozirju

V izvenarmadni delavnosti je TD Železničar v Mariboru na prvem mestu. Za to skrbi v društvu tov. Cilenšek, ki ima hkrati kot okrožni načelnik na skrbi izvenarmadno delavnost vsega okrožja. Avgusta so napravili prav čedne pohode čez Pohorje, organizirali taborjenje (tudi na Pohorju), izvedli množično tekmovanje v metanju bombe v cilj, sedaj pa imajo v načrtu še kros, sobno streljanje in streljanje na strelišču. Iz tega je razvidno, da je bilo le nekaj storjenega, žal, da o tem društva ne poročajo ničesar tekmovalni komisiji na TZS, ki vse podatke zbira. Sicer pa tudi ostala mariborska društva prav vztrajno molče o svojem tekmovanju. Škoda je, je, da tega »molčanja« ne bo mogoče kot vrlino upoštevati pri oceni tekmovanja.

TUDI DRUSTVI TD TAM IN PA TD BRATSTVO NISTA MED NAJSLABSIMI

Telovadno društvo Bratstvo si je na Pobrežju uredilo prijeten dom. Iz stare, male dvorane so zgradili veliko in moderno telovadnico z nujnimi prostori. Čedna zgradba že na zunaj dokazuje, da tod gospodarijo pridne roke. Takoj ob vstopu vidiš marmorno ploščo z imeni 12 nekdanjih članov društva ki so darovali življenje za svobodo. Nasproti je druga plošča ki opozori obiskovalca, da je bil dom obnovljen v počastitev 10. obletnice OF.

Predsednik društva je tov. Pliberšek, ki vestno skrbi za napredek. Kajpak tudi rad pove kaj o načrtih za bodočnost ki seveda tudi niso brez gradenj, saj društvo potrebuje novih modernih garderob s kopalnicami in podobnim. Tudi igrišče bo še prenovljeno. Ob tem pa ostalo delo prav nič ne zaostaja. Vsi oddelki imajo redno vadbo. Pionirjev, da je kar preveč, rad pripoveduje društveni načelnik, medtem ko so za sedaj članski oddelki še šibkejši.

Sredi razvijajoče se avtomobilske industrije živi dokaj trdno društvo TD TAM. Svojo telovadnico ima v velikem lesenem provizoriju. Zares, kljub temu da je to provizorij, je telovadnica prostorna, dovolj visoka, pozimi topla, tako da se ne more nihče pritoževati. Tudi opremljena je dobro. Vadba v tem društvu je redna, posebno pa slovijo pionirji v akrobatiki, za kar ima glavne zasluge načelnik Kosi.

Tako živijo in delajo društva v Mariboru. Z njihovim delom smo lahko kar zadovoljni kljub temu da Okrožni telovadni odbor s predsednikom Vekoslavom Princem na čelu ki je bil svoje dni župni prednjak, še in še išče prijemov za izboljšanje dela. Mariborčani so za prihodnje leto sprejeli organizacijo republiškega prvenstva v vajah na orodju. To bo zanje velik praznik, predvsem zavoljo tega, ker nameravajo samo v svojem okrožju zbrati najmanj 500 tekmovalcev. Takrat bodo prišli v Maribor telovadci iz vseh slovenskih društev, zato okrožni telovadni odbor že danes misli na čim boljši sprejem in čim boljšo organizacijo tega tekmovanja.

—nik

Atletika v Škofji Loki

V Škofji Loki so imeli preteklo nedeljo atletski dvoboj med atleti ljubljanske Tobačne tovarne in vojaškim klubom SD Borec iz Škofje Loke. Tekmovanje je bilo dobro organizirano. Zmagala je ekipa Tobačne tovarne 48:32. Boljši rezultati:

100 m: 1. Logar (T) 11.8, 2. Uzebar (B) 12.3; **višina:** 1. Babnik (T) 165, 2. Ravnikar (T) 160; **disk:** 1. Jemec (T) 23.22; **kopje:** 1. Katič (B) 37.95; **daljina:** 1. Uzebar (B) 5.95, 2. Ravnikar (T) 5.74; **1000 m:** 1. Kramar (T) 2:58.0; **krogla:** 1. Babnik (T) 10.92, 2. Pavlič (B) 10.40; **palica:** 1. Pungartnik (T) 2.90, 2. Katič (B) 2.90.

RAVNIKAR

Pred tekmovanjem 560, sedaj pa 1005

Poleg športnih društev »Ilirija« in »Beton« v Celju ter smučarskega kluba Jezersko je za uspešno delo v zadnjem mesecu pohvalila tekmovalna komisija pri FZS tudi strelsko organizacijo v okraju Murska Sobota. Ta okraj ima danes že 32 strelskih družin s skupno 1005 člani, med katerimi je pretežno kmečka mladina. Pred pričetkom tekmovanja je imel ta okraj komaj 18 družin s 560 člani, kar pomeni, da je naraslo število članstva in strelskih družin skoraj za 100%.

V času tekmovanja je okrajni strelski odbor organiziral 18 tekmovanj, na katerih je sodelovalo okoli 700 strelcev. Poleg tega je okraj pripravil več posebnih akcij v okviru izvenarmadnega udejstvovanja, kakor patrolno vožnjo z avtomobili in motorji, kolesarski kros s sodelovanjem kolesarskega kluba Beltinci itd. Pri kolesarskem krosu so tekmovali kolesarji s puškami na ramah, vsak dirkač pa je oddal po 5 strelov v določeni cilj. Razen tega je okraj poslal celo strelsko družino murskosobške gimnazije na progo Doboj—Banja Luka. S seboj je družino vze a zračno puško in 2 mavzerki, s katerimi bodo poučevali ostalo mladino na progi v streljanju. In slednjič je okrajna strelska organizacija ustanovila strelsko družino na znanem posestvu kmetijske šole v Rakičanu, kjer so se v novo družino včlanili vsi, ki žive na tem posestvu, od direktorja pa do zadnjega člana. Ta družina je bila v dosedanjem tekmovanju najboljša in je napovedala tekmovanje ostalim sindikalnim podružnicam.

V Guštanju so izvedli orientacijski tek

Preteklo nedeljo je bil v Guštanju izveden v počastitev 10. obletnice JA orientacijski tek bojnih patrol. 30 km dolga proga z višinsko razliko 1300 m ni bila označena, temveč samo nakazana na geografski karti. Naloga patrol je bil tudi odkrivanje sovražnikovih črt, ugotavljanje njegove moči in prebijanja skozi sovražnikove položaje. Zanimanje za to tekmovanje je bilo zelo veliko, saj se je na startu pojavilo 37 patrol, med njimi štiri ženske. Zmagala je med člani patrola v postavi Potočnik, Cesar in Tanjek v času 4:26:10, pri članicah pa patrola Savinc St., Savinc M. in Omanova v času 4:26:10.

Proslava 10. obletnice Ljudske milice

10. obletnico ustanovitve Ljudske milice so dostojno proslavili tudi nogometaši. Na stadionu Odreda je bila med tednom nogometna tekma med reprezentancama UDV in LM. Po enakovredni igri se je tekma končala neodločeno 3:3 (2:1).

OTROCI REKORDERJI IN PRVAKI

V zgodovini športa imamo znatno število takšnih imen, ki bodo za vselej ostala v spominu tistih, ki se zanimajo za šport. Vsak, kdor se ukvarja s športom, si želi, da bi dosegel čim boljše uspehe in se čim bolj približal vrstam rekorderjev. Vedno, odkar obstoja šport, imamo opravka s posamezniki, ki že zelo zgodaj — ali pa nasprotno — v zrelih letih, postavljajo svetovne rekorde, osvajajo prvenstva, olimpijske kolajne in podobno. Toda če se kdo uvrsti med najboljše na svetu med desetim ali petnajstim letom, je to vsekakor velika zanimivost in redkost.

Ena najboljših teniških igralk vseh časov, Suzana Lenglen, je bila svetovna prvakinja že s 14 leti. Ta naslov bi Suzana lahko dosegla že prej. Toda francoska teniška zveza je odločila, da se »otrokom« ne spodobi sodelovati na svetovnih prvenstvih, razen tega pa bi se »dame« čutile užaljene, če bi morale igrati z mladoletnicami. Leta 1887 je 15-letna Angležinja Lotie Dodd zmagala na wimbledonskem turnirju.

Vsi poznajo znano umetno drsalko Sonjo Henie, ki je navduševala s svojimi ekshibicijami skokov in figur ves svet. Ko je pričela tekmovati za naslov olimpijske prvakinje, je imela 14 let. Leta 1924 je v Chamonixu na prvih zimskih olimpijskih igrah obrnila nase pozornost vsega sveta. Leto dni pozneje je bila svetovna prvakinja v umetnem drsanju. Sonja Henie je osvojila olimpijsko kolajno tudi leta 1928 v St. Moritzu in 1932 v Lake Placidu. Bila je večkrat tudi evropska in svetovna prvakinja.

Tudi Angležinja Megan Taylor je imela šele 12 let, ko je postala prvakinja Velike Britanije v umetnem drsanju. Njena naslednica Cecilija Colledge, je bila druga, imela pa je komaj 11. leta.

Willie den Ouden, znana nizozemska plavalka in olimpijska zmagovalka, je bila s 14 leti tako dobra, da je premagala na 100 m prosto takratno svetovno prvakinjo Ellen Madison. Willie je s 14 leti osvojila na olimpijskih igrah 1932 v Los Angelesu srebrno kolajno, na 100 m prosto v času 1:07.8, takoj za Ellen Madison. Na olimpijskih igrah 1936 v Berlinu je na progi 200 m prsno plaval še en »otrok«. To je bila 11-letna(!) Sören Senova. Nihče ni od te male deklice pričakoval kakšnih posebnih uspehov. Toda kljub temu je bila tretja in prinesla domov bronasto kolajno.

Olimpijski prvak je bil tudi 15-letni Japonec Miyazaki, ki je leta 1932 v Los Angelesu preplaval 100 m prosto v času 58 sekund. Ta rezultat je do takrat dosegel samo še en človek na svetu in sicer znani »Tarzan« Johny Weismüller. Tudi drugi predstavnik Japonske v Los Angelesu — Kitamura, je na najdaljši progi osvojil zlato kolajno, ko je imel šele 15 let. Bil je prvi z izvrstnim rezultatom 19:12.4.

Nad 20.000 gledalcev je na berlinski olimpiadi občudovalo mojstrske skoke v vodo najboljših skakalcev in skakalk vsega sveta. Ko se je na 3-metrski deski pojavila med ostalimi konkurentkami tudi mlada deklica, so bili vsi mnenja, da to »dete« ne bo moglo resno ogrožati najboljših. Prišla je vrsta tudi nanjo. Deska je pognala v zrak tega spretnega in smelega otroka. Se nekaj krasnih gibov in »punčka« se je neslišno potopila v globino. Ves stadion je bučal v radostnih vzklikih in ploskanju. Mojstrstvo 13-letne Američanke Mariorie Gestring iz Los Angelesa je bilo nagrajeno. Nekoliko kasneje je mlada skakalka ponosno stala na zmagovalnem odru. Medtem ko je na visokem drogu plapolala zastava njene domovine in so zvoki ameriške himne preplavljali olimpijski plavalni stadion, je mala Mariorie ogledovala v svoji desnici zlato olimpijsko kolajno.

Mladen Delić

Zakaj telovadba v Ilirski Bistrici životari?

Telovadba in šport na Primorskem nista najbolj razširjena. Težko je navesti utemeljene razloge, ki bi prikazali vzroke nezadovoljivega stanja.

Vendar je zanimiv primer (ki ga sicer ne smemo posplošiti) športnega in telovadnega življenja mladine mesta Ilirske Bistrice. Kratke informacije o sedanjem stanju nam povedo: redne telovadbe nimajo, nogomet so nehali igrati pred nekako 2 mesecema, ko je večina nogometašev odšla na odsluženje kadrovskega roka, drugi športi pa »žanjejo« približno iste »uspehe«.

Kje so le razlogi takšnemu stanju? Kako bi fizkulturni funkcionarji ali pa politični forumi v Ilirski Bistrici utemeljevali to graje vredno stanje.

Poglejmo, kako je z objekti in materialnimi sredstvi, saj se običajno pomanjkanje slednjih postavlja kot največja ovira za uspešno delo. V lanski sezoni so odprli velik stadion, ki je stal okrog 2.500.000 din, sedaj pa še neizgotovljen pričakuje, da bi ga športniki izkoriščali v svrhe, v katere je bil zgrajen. Marsikdo se bo vprašal, zakaj je bilo treba toliko denarja vlagati v sadion, ki nikomur ne koristi (seveda pri takšnem delu), ko bi lahko s tem denarjem rešili marsikatero važno nalogo. Tako pa stoji danes stadion že skoraj izgotovljen, a počasi bo pričel propadati. Marsikateri tujec ki pride v Ilirsko Bistrico, se čudi, ko zagleda poleg »lepega doma« že skoro dokončan 25 m bazen in naravnost elegantno urejena igrišča za tenis, odbojko in košarko s potrebnimi garderobami.

Veliko objektov smo našteli, a začnimo kar pri telovadnem domu. Ime »telovadni dom« je ohranil še iz »starih časov«, ko so v njem res telovadili. Danes je edino telovadnico v Ilirski Bistrici (in eno redkih na Primorskem, saj vemo, da jih je kaj skrmono število) zasedla JA. Nepravično bi bolo onemogočiti pripadnikom JA kulturno in družbeno življenje, res pa je, da bi se v Ilirski Bistrici vkljub stanovanjski krizi dalo rešiti to vprašanje tako, da bi bil, kot pravi star pregovor, »volk sit in koza cela«. Lahko bi se za dom JA našli drugi prostori, morda celo v vojaških zgradbah, kjer imajo lepo dvorano, sedaj seveda v zanemarjenem stanju in popolnoma prazno. To zgradbo upravlja po dobljenih informacijah MLO Ilirska Bistrica. Morda bi se lahko dovolilo telovadcem, da v sedanjem domu vsaj nekolikokrat na teden telovadijo. Takšnih in podobnih rešitev, ki bi samo koristile razvoju telovadne organizacije, je po vsej verjetnosti še mnogo.

Zanimiva in kratka je tudi zgodba o novem bazenu. Bistričani so spoznali potrebo po bazenu, začeli z delom in nekako v treh mesecih skoraj izgotovili bazen. Za ta uspeh imata velike usluge JA v Ilirski Bistrici, ki je izvršila vsa dela s prostovoljnim delom in MLO, ki je oskrbel material, na sredstva in s tem pripomogel h kulturnemu dvigu svojega mesta. Upajmo, da bo pri bazenu vse v redu in prav. Omenjena igrišča za tenis, odbojko in košarko so sicer last JA, ki jih je prav lepo izgradila in jih daje z vsem razumevanjem na razpolago za športne potrebe drugih. Na žalost pa so redki tisti, ki se te gostoljubnosti poslužujejo.

Če upoštevamo sorazmerno številne objekte in mnogo mladine, ki je v Ilirski Bistrici doma ali tam zaposlena, vidimo, da bi vkljub pomanjkanju telovadnice bila fizkulturna dejavnost lahko živahnejša. To pomeni, da moramo vzroke za pomanjkljivo delovanje mladine v telovadni organizaciji iskati ne samo pri objektih, temveč tudi drugod.

Kakršenkoli je že vzrok neaktivnosti mladine in pionirjev (pomanjkanje vaditeljev ne pride v poštev, saj pravi predsednik telovadnega društva, da je še nekaj starejših vaditeljev, ki bi z veseljem prenašali svoje znanje na mlajše), na vsak način bo treba rešiti pereče vprašanje napredka telovadnega društva. Prepričani smo, da bo dosedanji odbor telovadnega društva skupno z mladinsko organizacijo, Zvezo borcev in drugimi posvetil temu važnemu vprašanju čim več pozornosti.

Na Jesenicah v telovadnici dežuje

Jesenice so poleg Trbovelj nedvomno eno naših največjih industrijskih središč. Zato je tem bolj žalostno in nerazumljivo, da ima danes takšen kraj svoj telovadni dom v skrajno zanemarjenem stanju. Streha je tako raztrgana, da morajo ob dežju v telovadnici loviti vodo v čebre. Nedavno so sicer začeli streho popravljati in je na tem mestu treba pohvaliti uvidevnost železarne ki je dala na razpolago potreben material. Sedaj pa društvo nima s čem plačati delavcev, kajti za takšna popravila je neobhodno potrebna kvalificirana strokovna delovna sila, vse ostale so namreč požrtvovalni društveni člani že opravili s prostovoljnim delom. Ne kaj krivde leži nedvomno tudi na društvu kajti vsa teža dela visi le na nekaterih posameznikih, ki garajo za vse, ostali pa se izmikajo delu. Ob tem primeru se lahko samo vprašamo, ali so merodajni politični forumi in množične organizacije na Jesenicah res tako malo zainteresirane na obstoju in napredku telovadne organizacije v takšnem pomembnem kraju kot so Jesenice, ki sodeč po gornjih vrsticah, precej klavrno životari.

NK Korotan išče trenerja

Nogometni klub Korotan iz Kranja išče nogometnega trenerja. Nastop službe takoj. Pismene ponudbe z navedbo življenjepisa, dosedanjega športnega udejstvovanja in pogojev (finančni, event. službe, stanovanja itd.) naj pošljejo reflektanti upravnemu odboru NK Korotan — Kranj.

Smučarji — pozor!

Podjetje »Planicašport« — Ljubljana sprejema v svojem obratu v Vižmarjih (15 minut od tramvajske postaje) vsa popravila zlomljenih smuči in izdeluje tudi nove smuči k paru. V provizorijih podjetja v Likozarjevi ulici sprejemamo v montažo robnike, okovja in palice iz prinesenega materiala. Vsa popravila in montažo izvršujemo kvalitetno in v najkrajšem času.

Popravek

Na državnem prvenstvu v mnogoboju je med mladinkami iz vasi osvojila Grom Milena (TD Vrhnika) tretje mesto in ne četrtega, kakor smo pomotoma navedli.

Kosec Miloš:

Takšnega „vodstva" ne želimo nikoli več!

V eni izmed prejšnjih številk »Poleta« nam je član državne odbojkarske reprezentance, Miloš Kosec, opisal strokovne ugotovitve letošnjega evropskega šampionata v Parizu. Danes pa bo isti pisec spregovoril o številnih nepravilnostih vodstva državne reprezentance, ki nam bodo odkrile mnoge vzroke slabega plasmaja naše državne ekipe na tem tekmovanju.

»V tem članku želim opisati stvari, ki so bolj ali manj pogost pojav ob odnodu naših športnih ekip v inozemstvu. Še natančneje pa bi rad opisal »delo« našega vodstva na III. evropskem prvenstvu. To »delo« je namreč izzvalo med večino tekmovalcev veliko ogorčenje. Zato je ta članek napisan z željo nekaterih igralcev, ki so obljubili, da bodo prav isto storili v svojih krajih. Morda sem si nekatere stvari napačno tolmačil, dejstvo pa je, da so se vse opisane stvari resnično zgodile. Odbojkarska zveza Jugoslavije (OZJ) in z njo vodstvo državnih reprezentanc naj se zagovarja kakorkoli hoče, slabega vtisa, ki so ga dobili o njem tekmovalci in tekmovalke, ne bo mogel nikoli in nikjer omajati noben zagovor niti izgovor.

Vodstvo naše ekipe so sestavljali predsednik OZJ tov. Slani, sekretar OZJ Brane Marković, ki je bil obenem trener ženske ekipe, dalje Bata Marković — tehnični referent OZJ in trener moške ekipe ter Drago Sirotanović, funkcionar OZJ in zastopnik jugoslovanskih sodnikov na tem šampionatu. Vodja celotne skupine je bil tov. Slani. Kljub temu, da to ni bila njegova prva pot v inozemstvo, ni nihče ugovarjal, čeprav smo mnogi mislili, da bi bilo to potovanje lepa nagrada za požrtvovalno delo kakšnega predsednika republiške zveze, ki bi združil prijetno s koristnim, t. j. namreč ogledal si najboljše odbojkarske ekipe sveta in istočasno videl Pariz. No, pa to ni tako hudo. Tisti, ki so ga določili za vodjo, so imeli za to gotovo vzroke. Druga pa je stvar s trenerji. Pri OZJ obsotja tehnična komisija, v kateri so tudi zastopniki posameznih republiških zvez. Edino ta komisija bi imela pravico poiskati državni reprezentanci trenerja-človeka z dolgoletno prakso, dobrega poznavalca odbojke s potrebnimi pedagoškimi prijemi, ki so nujni pri kolektivni igri kot je odbojka.

Gotovo so se začudili delegati posameznih republik, ko so izvedeli, da o predlogih za trenerje ni potrebno več razpravljati, ker jih je — tako je izjavil sekretar OZJ, postavil FISAJ. Za moške je bil torej določen Bata Marković. Vsem je jasno, da Bata Marković za vodstvo treninga državne reprezentance ni imel potrebnih izkušenj, še manj pa točnega pregleda o vodstvu iger na mednarodnih tekmah. Za trenerja ženske reprezentance je bil določen Brana Marković, ki naj bi istočasno s treningom opravljal važno funkcijo, namreč sekretarja OZJ. Če govorim o obeh trenerjih skupaj, naj še pripominjam, da sem že v prvem članku, ki sem ga pisal o šampionatu v Parizu, izrazil svoje mnenje o strokovnem znanju obeh trenerjev, sedaj po povratku iz Pariza pa lahko mirno trdim, da tudi v drugih pogledih nista zadovoljila: ni jima uspelo obdržati discipline pri igralcih, ni bilo pravilnih pedagoških prijemov s posamezniki, tovariških nasvetov, sestankov po potrebi, razpasla se je pretirana hvala posameznikov itd.

Ker je bilo zbranih na treningu 15 igralcev in 14 igralk (v Pariz pa naj bi šlo le 12 igralcev in 11 igralk), je bilo potrebno po končanem treningu določiti, kdo bo šel domov in kdo bo šel v Pariz. To je nedvomno odgovoren posel. Pri moških so odpadli trije, od katerih pa bi lahko vsak v pogledu koristnosti zamenjal najmanj štiri tiste, ki so bili določeni za odhod. Pri ženski ekipi so odpadle tri igralke — ena, ker zanjo niso dvignili francoske vize, druga, ker ni dobila potnega lista (kljub temu, da so njen potni list že imeli) in tretja, ker resnično ni dobila potnega dovoljenja. Poslednja dva dni treninga je bila vključena v reprezentanco edina hrvatska igralka Popovičeva, ki je bila slabša od ostalih in za katero je vodstvo gotovo vedelo, da nima potnega dovoljenja. Na evropsko prvenstvo je odpotovalo le 10 igralk. Pripominjam, da so vse ostale reprezentance štele po 12 oseb.

Kako kratkovidno je bilo vodstvo v pogledu izbire prve moške šestorice najbolje vidimo pri imenih: Budišin, »igralec št. 1« v državi — prvič na mednarodnem tekmovanju, Milosavljević in Mikina, mlada talentirana igralca — prvič na mednarodnem tekmovanju in slednjič Soldatović, ki mu je znan tremaš (saj smo lani skoraj izgubili prvo srečanje s Francozi prav zaradi njegove treme). In končno še Krivokapič, ki ga odlikuje izredno močan udarec ter nesiguren, toda močan servis. Vse ostalo, kar mora znati dober igralec odbojke, pa mu primanjkuje. Še več, njegova navzočnost je za kolektivno igro večkrat škodljiva. Ženska vrsta je bila izbrana nekoliko boljše. Reči moramo, da so si že na treningu v Beogradu beograjske igralke dovolile marsikaj, česar si ostale prav gotovo ne bi upale. Pretirana hvala nekaterih igralk je imela za posledico domišljavost, kar je seveda rodilo egoizem.

Poslednja dva dneva pred odhodom v Pariz nisem bil v Beogradu, zato nisem videl »gonje« za opremo, vizami, valuto, voznimi kartami in vsem ostalim, kar je potrebno za odhod 26 članske ekipe, ki bo v Parizu tekmovala 9 dni. Da je bilo vse to opravljeno v zadnjih minutah, je popolnoma razumljivo, saj je bil sekretar OZJ kot trener stalno na igrišču. Že med potjo je vodstvo ugotovilo, da nas ob prihodu v Francijo ne bo nihče čakal. Izgovarjali so se drug na drugega, da bi moral poslati iz Beograda brzojavko o našem prihodu v Francijo. Francozi o našem prihodu zares niso nič vedeli in nas na švicarsko-francoski meji tudi ni nihče pričakoval. Ker je imelo naše vodstvo vozne karte le do francoske meje, se lahko zahvalimo samo uvidevnosti francoskega sprevodnika, ki nam je omogočil potovanje brez voznih kart do Pariza.

Omenil bom sedaj le najznačilnejše slabosti našega »modrega vodstva« (to ime je bilo splošno v rabi ves čas treninga, še bolj pa za časa našega gostovanja v Parizu). Morda je bil vrstni red nekoliko drugačen, smatram pa, da to ni najvažnejše.

Šele po treh dneh (dva dni je bilo tekmovanje že v polnem teku) je naše vodstvo ugotovilo, da nihče ne ve, niti sam trener, kje je nastanjena naša ženska reprezentanca. Kmalu po začetku tekmovanja so tudi ugotovili, da nimajo dovolj državnih grbov za obe ekipi. »Pa saj jih ženske ne potrebujejo, ker so kvalitetno slabše od moških«, je rešilo vodstvo to hibo. Omenil bi tudi takoj opremo, ki nam jo je nabavilo naše vodstvo. Trenerke so bile rdeče in sicer dokaj slabega kroja. Poglavje zase so bili tekmovalne majice, velikosti za desetletnega otroka. Hlačke so bile kroja »Dinamo« in so segale manjšim igralcem skoraj do kolen. Na naše proteste smo dobili odgovor: »Opremo bi morali prinesti s seboj!« Ženske sobe so se seveda takoj spremenile v šivalnice, ker tudi njihovi dresi niso bili dostojni, še manj pa okusni za nastop. O pranju majic ni bilo govora. Proti koncu tekmovanja so postali prej beli dresi umazano-sive barve. V celoti, predvsem pa v pogledu opreme, h kateri prištevam tudi žoge, smo napravili kaj klavrn vtis. V primerjavi z ostalimi ekipami pa smo bili pravi siromaki.

Že v prvi tekmi s Portugalsko se je zgodilo nekaj omembe vrednih napak. Portugalci so imeli za nas pripravljeno spominsko darilo, mi pa seveda — nič. Vodstvo je namreč sklenilo, da to pač ni potrebno. Ker pa so imele darila vse reprezentance, je dalo naše vodstvo v Parizu »na brzu ruku« napraviti spominske zastavice. Posledica te naglice je bila, da je bila namesto naše državne zastave izgotovljena francoska. Na zastavicah je bilo napis EPO in peterokraka zvezda. Bile so vse prej kot lične, tako da smo tudi v tem pogledu najslabši. Naša ženska reprezentanca je dobila od ruskih igralk v dar zastavico, naše igralke pa so jim izročile stekleno vazico (ker je zmanjkalo zastavic z napisom EPO). Ker pa je bilo treba k darilu dati tudi posvetilo, ga je sekretar OZJ kar lastnoročno napisal s svinčnikom na papirnat jedilni prtič, ker ni bilo v jedilnici primernejšega papirja pri roki.

»Modro vodstvo« pa je pazilo na nekaj drugega. Pazili so, da so se moški vsak dan brili (česar pa seveda ni nihče nadzoroval) in da so se igralke šminkale ter na splošno urejevale tako, da bi bile čim bolj dopadljive. Poznam igralko, zdravo dekle, ki se je to pot prvič šminkala v življenju. Zanimiva je tudi izjava tov. Slanija vodji nizozemske reprezentance, ko mu je čestital ob zmagi Nizozemk nad italijansko vrsto: »Čestitam Vam k zmagi. Vaša dekleta sicer kljub zmagi ne znajo dobro igrati, toda vse so vsaj lepe, toda naše tukaj ne znajo niti igrati niti niso lepe.« Ta izredno »duhovita« in »športna« pripomba naše »modrega vodje« je povsem naravno razkačila prisotna dekleta. To je zadostovalo, da so si ustvarile o njem dokaj čudno mišljenje.

Razumljivo je, da bi bil potreben v času tekmovanja tudi kakšen sestanek, mislim strokoven. Toda zaman. Moška vrsta se je samo enkrat sestala po tekmi s Portugalsko. Zaradi slabega sojenja se je pritoževalo pariško občinstvo, svoje nezadovoljstvo pa izrazilo s tem, da je metalo na igrišče kovance po 5 in 10 frankov. Ob tej priložnosti se je zgodila tale zanimivost: sodnik je napačno dosodil nam v prid. Igralec Mekina in Budišin bi morala za pomirjenje razburjenega občinstva namenoma servirati v out. Stanje je bilo 13:13, toda niti eden niti drugi izmed njiju ni vedel, kako naj pomiri razburljive duhove. Še nikdar v življenju ni nihče niti enemu niti drugemu rekel, naj namenomo servira izven začrtanega igrišča. No, po tekmi je bil sestanek, kjer smo razpravljali, na kakšne načine je možno servirati v out...

Po porazu, ki so ga doživeli moški s strani Bolgarov in ženske proti boljšim Poljakinjam, smo opazili, da za »vodstvo« skorajda ne obstojamo več (poudarjam, da smatram »vodstvo« le tov. Slanija in Brano Markoviča). Verjetno sta nas začela zanemarjati zaradi izgubljenih tekem. Vsekakor pa jim lahko zamerimo, da se ni nihče od vodstva udeležil žrebanja finalistov. Šele od ostalih vodstev smo zvedeli, da igramo prvo finalno tekmo z Rusi.

Vsi tekmovalci smo s strani organizatorja dobili načrt prireditev, ki so bile v okviru III. evropskega prvenstva. V programu smo našli, da je vsako dopoldne ob 9. uri ogled mesta z avtobusom. Mislim, da ni bilo inozemske reprezentance, ki te ugodnosti ni izkoristila — seveda, razen naše. Vodstvo je verjetno smatralo tak izlet za nepotreben, misleč, vsak naj si ogleda Pariz kakor ve in zna. Tisti, ki so že bili v Parizu, so se znašli in ker smo stanovali precej daleč od središča, so se vsi posluževali podzemne železnice. Toda Pariz ni Ljubljana. Prav lahko se zgubiš v podzemskih hodnikih te železnice in se odpelješ v napačno smer. Tvegano je bilo za novinca podajati se v takšne pustolovščine, v najboljšem slučaju si zapravil sto frankov, v najslabšem pa si se vrnil šele, dokaj lačen in izčrpan. Tako so bili mnogi med nami, ki so le od daleč videli Eifflov stolp, da ne govorim o ostalih

Govorilo se je celo med igralci o 360.000 frankih, ki jih je imelo vodstvo s seboj. Ta govorica je bila utemeljena. Vodstvu je gotovo ostalo precej denarja, da ga je kasneje lahko vrnilo ob povratku v Beograd. Koliko ga je ostalo tudi ni težko izračunati, če je posameznik od 26 članov ekipe in vodstva dobil enako denarja, to je 7500 frankov za devet dni bivanja v Parizu. Da pa vodstvo ni nosilo denarja nazaj v Beograd nam je bilo jasno, ko je ob povratku ugotovilo, da ni niti »vinarja« vsaj za skromno malico.

V takšnem razpoloženju med vodstvom in tekmovalci je potekalo III. evropsko prvenstvo v odbojki. Vodstva, kateremu so bili igralci le deveta briga, ni nihče več zagovarjal. Čul si lahko marsikatero pikro zbadljivko. Nočem marsikaterim očitati njihovih nočnih sprehodov do jutranjih ur, če so imeli denar in so si to lahko privoščili. Očitam in obtožujem pa jih zaradi popolnega nerazumevanja za svoji ekipi. Pri poslednji tekmi z Belgijo ni bilo od »glavnih« nihče prisoten. Da, bil je prisoten le Bata Marković, ki je pritekel poslednjo minuto na igrišče. Javno je izjavil, da je obupal nad šestorico, ki bi mogla premagati žilavo reprezentanco Belgije. Ob tej priložnosti je prosil za nasvet tudi mene. Predlagal sem mu moštvo, s katerim smo tudi nastopili ter dobili dva niza. Ob koncu drugega niza pa je napravil napako, zaradi katere sem ga prijavil disciplinskemu odboru OZJ. Zamenjal je namreč na mreži najboljšega igralca Trinajstiča z najslabšim, tov. Popovičem. To je bila poteza, s katero je hotel doseči, da bi izgubili niz. Na srečo mu to ni uspelo.

Da, tudi sodnika smo imeli s seboj! Govorili so, da je on naš najboljši! Kdo ga je določil, da zastopa naše sodnike na evropskem prvenstvu, ne vem. Vem pa, ker sem videl na lastne oči, da je sodil zelo slabo. To nisem opazil le jaz, o tem se je prepričalo tudi pariško občinstvo, ki je godrnjalo nad njegovimi nesigurnimi odločitvami. Tako se je zgodilo, da je imela Jugoslavija mednarodnega sodnika le en dan, njegovo slabo sojenje na tekmi Francija : Bolgarija pa meče izredno slabo luč tudi na kvaliteto vseh jugoslovanskih sodnikov, saj je bil Sirotanović v Parizu predstavnik naših »najboljših«.

Tekme so bile končane, plasma, posebno moške ekipe, je bil slab in temu primerno je bilo tudi razpoloženje nas vseh. Tekmovanje se je končalo že v soboto, v nedeljo pa je prireditelj pripravil za vse sodelujoče ekipe slavnostno kosilo. Ob tej priložnosti so podelili nagrade zmagovalcem, ostalim tekmovalcem pa spominske plakete. Ker nam ni nihče povedal, kje je ta lokal in ker nismo vedeli, če smo sploh dobrodošli, ni nič čudnega, da se je začelo slavnostno kosilo brez nas. Z enourno zamudo so nas le nekako »polovili«, ko smo tavali po ulicah. Našla nas je in pripeljala na določeno mesto neka Beograjčanka, ki se nahaja v Parizu na zdravljenju. Ona je pravzaprav predstavljala na tem banketu naše »vodstvo«. Naših »glavnih« namreč tam ni bilo. Ne verjamem, da so tudi oni tavali po Parizu in iskali primeren lokal, saj so se sicer počutili v Parizu kot doma.

Vodstva torej ni bilo, zato tudi nismo vedeli, kdaj potujemo domov. Enkrat je bilo govora, da potujemo zvečer drugič se je zopet slišalo zjutraj. Nato pa — kot strela z jasnega: čez eno uro gre vlak! Pariz je velik, razdalje do kolodvora precejšnje, za večerjo torej ni bilo časa in največji optimisti (ki jih je bilo seveda že zelo malo), so celo upali, da bo vodstvo poskrbelo za suho hrano. Zaman je bila naglica. Tri minute prepozno smo prispeli na postajo, zato smo odpotovali šele z naslednjim vlakom. Vožnja do Ljubljane traja dve noči in en dan. Če to preračunamo, pridemo do zaključka, da sta dve banani in košček kruha za tako dolgo pot vseeno premalo, da bi si vsaj za silo napolnil želodec. Razumljivo je, da se je z lakoto še povečalo napeto ozračje med vodstvom na eni in tekmovalci na drugi strani. Višek pa je nastopil takrat, ko smo opazili, da se Brana Marković in Slani kar dobro počutita, saj sta imela dovolj prigrizka za tako dolgo pot, ki sta ga kupila na postaji v Milanu. Za tekmovalce pa ni bilo denarja. Da saj res, v Trstu smo dali v usta zopet košček kruha, ki smo ga kupili za svoj denar.

Ob koncu bi poudaril še to, da nam je ona Beograjčanka, ki nam je priskočila v nerodnem položaju na pomoč, izvrstno obvladala francoščino, medtem ko bi »modro vodstvo« ostalo mutasto, če bi bilo pozabilo svoj materinski jezik.

SLIKA UČI

Običajno kristijanijo izvajamo tako, da zamahnemo z zunanjim ramenom in roko naprej. Na naši sliki pa dela smučar ravno obratno. To je takozvana kristijanija z nasprotnim ramenom naprej. Tako tehniko uporabljajo tekmovalci, če se hočejo izogniti kolom, ki označujejo vrata pri slalomu. Kristijanija je bolj zarezana, do izraza pride močen nagib v kolenih in upoggib v bokih, s katerim smučar poveča ali zmanjša robljenje. Pri tej vrsti kristijanije je običajna razbremenitev na doli, kajti v začetku kristijanije je smučar precej pokonci, nato pa šele razbremeni s tem, da se zniža.

Dom na Krvavcu zopet odprt

Že dalj časa je od tega, odkar je bilo objavljeno, da je Dom na Krvavcu do nadaljnjega zaprt. Zvedeli smo, da je dom v oskrbi podjetnega oskrbnika Galjota Janka prav v zadnjem času postal pretesen, zato je bilo nujno potrebno dom razširiti. Vsak od številnih obiskovalcev je bil točno poučen o velikih težavah oskrbnika Janka, ki že ni več mogel, kljub svoji iznajdljivosti, zadostiti potrebam gostov. Največ zaslug za popravilo doma pripisujemo društvenemu gospodarju Pavliču Jožetu, ki je s svojo požrtvovalnostjo skrbel, da je bil potrebni gradbeni material vselej v zadostni meri na mestu. Vrednost celotne adaptacije znaša približno en milijon dinarjev, kapaciteta ležišč pa se je povečala za več kakor 50%. Vse delo je prevzelo PD Kranj, ki ga je podprla Planinska zveza Slovenije. Kdor pozna odlične terene na Krvavcu in okolici, bo razumel, kako so prav zaradi te razširitve zadovoljni zlasti smučarji, pa tudi ostali turisti, saj je Krvavec nadvse vabljiva in najhitreje dostopna točka iz Ljubljane, Kranja in Kamnika.

Dom na Krvavcu bo slovesno odprt prihodnjo nedeljo, 4. novembra, istočasno pa se bo tej otvoritvi pridružila tudi slovesna proslava 25. obletnice, odkar je bil zgrajen prvotni dom na Krvavcu. Na ta dogodek že danes opozarjamo vse ljubitelje našega alpskega sveta.

NOGOMETNA TEKMA ZA POKAL FLRJ

V Murski Soboti je bila minuli torek polfinalna nogometna tekma za pokal Jugoslavije med Muro in Korotanom. Slovenski prvak je tudi v tej tekmi doživel katastrofalen poraz. Zmagala je Mura 8:3 (5:2).

Nafta premagala Radnički

V ponedeljek, 22. t. m. je gostoval v Lendavi član II. zvezne lige, Radnički iz Beograda. Gostje so prispeli v Lendavo iz Varaždina, kjer so dan preje premagali Tekstilca 4:1.

Pred precejšnim številom gledalcev je moral Radnički kapitulirati pred domačim moštvom. Gostje so prikazali tehnično zelo lepo igro, vendar so igralci Nafte s hitrimi prodori in tehničnim dodajanjem imeli več od igre ter bi moral biti rezultat po prikazani igri večji.

Pri gostih se je odlikoval z dobro igro levi krilec in vodja napada. Pri domačih so odlično zaigrali Terek, Merc, Hegediš in Božič. Oba gola za domače je dosegel Kulčar, za goste pa je bila uspešena leva zveza.

Zanimivo je, da Nafta vedno lepo zaigra proti močnejšim klubom, kot proti klubom, ki so slabši od Nafte. Krasno igro so domači predvedli proti Tekstilcu, Braniku, Našim krilom, Radničkemu, Svobodi in Mladosti, med tem pa, ko v tekmah s slabšimi nasprotniki ponavadi popustijo, kar nam kažejo prvenstvene tekme proti Triglavu, Železničarju iz Gorice, Muri itd. Če bi igralci Nafte vzeli vsako tekmo enako resno, smo prepričani, da bi bil tudi plasma na tabeli slovenskega prvenstva dosti boljši.

Lindič

PROGNOVE ZA 51. KOLO »ŠPORTNE STAVE«

1. Crv. zvezda : Partizan	1	x
2. BSK : Dinamo	x	2
3. Hajduk : Spartak	1	
4. Lokomotiva : Mačva	1	
5. Napredak : Borac	2	x
6. Vojvodina : Sarajevo	x	
7. Inter : Milan	2	x
8. Sampdoria : Juventus	2	
9. Vardar : Proleter O.	1	
10. Rudar : Rabotnički	2	
11. Odred : Metalac	1	
12. Radnički : Proleter Z.	1	

8 kandidatov za svetovno prvenstvo v namiznem tenisu

Te dni je bil v Beogradu plenum Namiznoteniške zveze Jugoslavije, ki je poleg perečih problemov v namiznem tenisu določil tudi kandidate, ki bodo zastopali našo državo na svetovnem prvenstvu meseca februarja v Bombaju.

Kot predpripravo za svetovno prvenstvo, na katerem bo nastopila samo naša moška ekipa (4 člani), bodo tudi Vilim Harangozo, Dolinar in Vogrinc nastopili na mednarodnem prvenstvu Avstrije na Dunaju. Zvezni kapetan Franjo Blazi je predlagal, da pridejo v poštev za državno reprezentanco tile igralci: Vilim Harangozo, Dolinar, Vogrinc, Grujić, Gabrič, Uzorinac, Bajič, Roza in Valković. Vsi se bodo zbirali na skupnih treningih do končne sestave reprezentance, ki bo izbrana 15. decembra. Poleg tega pa je bilo sklenjeno, da bodo tekmovalci že sedaj pričeli s treningom. Tako bosta Gabrič in Bajič trenirala v Beogradu, Grujić v Novem Sadu, Vilim Harangozo in Roža v Subotici, Dolinar, Vogrinc, Uzorinac in Valković pa v Zagrebu.

Istočasno je bil sprejet koledar najvažnejših prireditev do konca leta: od 3. do 4. novembra kvalitetni turnir III. razreda, 10.—11. novembra republiška prvenstva, 17.—18. novembra na Bledu III. zvezni kvalitetni turnir, 24.—25. novembra prva skupina lige v Subotici, druga skupina lige v Zagrebu, 1.—2. decembra kvalifikacijske tekme za vstop v zvezno ligo, 8.—9. decembra v Sarajevu prvenstvo FLRJ za II. in III. razred, 15.—16. decembra v Beogradu VI. prvenstvo FLRJ — (I. razred za moške, ženske, mladince in mladinke), ob koncu decembra v Skoplju mednarodno srečanje Jugoslavija—Nemčija.

Zvedeli smo, da je Namiznoteniška zveza Avstrije poklicala na mednarodno prvenstvo Avstrije dva naša najboljša mladinca iz Subotice, Markoviča in Terečika. Poleg teh mladincev bodo v Avstriji gostovale tudi mladinske ekipe Opatije in Zagreba.

Še ena zmaga Branoviča

Prejšnjo nedeljo se je končalo I. odprto teniško prvenstvo Splita, na katerem so sodelovali poleg domačinov Beograjčani, Zagrebčani, Karlovčani, igralci iz Novega Sada, Borova in Pančeva. Skupno je tekmovalo 48 članov, 18 članic in 20 mladincev, ki so nastopili tudi v 24 moških in 18 mešanih parih.

Med člani je zmagal Branović, ki je v finalu premagal Petroviča 6:3, 1:6, 6:3, 9:7, tretje in četrto mesto pa sta zasedla Sedmak in Legenstein. V finalu mladincev je Bačo premagal Petroviča ml. 14:12, 6:3, v finalu članic pa Crnadkova Bačkorjevo 6:1, 6:2. Med moškimi pari sta Brixy in Legenstein v finalu premagala Branoviča in Sedmaka 3:6, 6:2, 6:4, pri mešanih parih pa sta Crnadkova in Brixy v finalu premagala Bačkorjevo in Legensteina 10:12, 6:2, 6:1. Z. B.

MARGERY MILLER: 3

Joe Louis

3. JOE ZAČENJA

Prenapolnjena najemna hisa na Madison Avenue je bila prvi dom Barrowih v Detroitu. Bila je morda še bolj neudobna kakor domek v Alabami. Toda nihče od njih se ni pritoževal. Lahko so se privadili življenju severnega velemesta.

Joe je obiskoval šolo v Duffieldu, kjer je — preveč je bil boječ to priznati — bila pomanjkljivost dobre šolske vzgoje znatna zapreka zanj. Velik za svoja leta je čutil, da je bil prav to vzrok, zaradi česar so ga učitelji uvrstili med mlajše učence. To ga je jezilo in ni se hotel sprijazniti z mislijo, da bi se moral zdaj učiti stvari, o katerih ni slišal nikoli poprej. Sprva je bilo učenje zanj brezupna zmeda. Njegov govorni jezik je imel južni prizvok in težave so bile pomnožene še zaradi neotesanega žargona, ki so ga govorili v Buckalewu. Dostikrat se sploh ni bilo mogoče sporazumeti.

Razen šole pa je bilo kajpada še vse kaj drugega. Če se že ni mogel sprijazniti s součenci v šoli, je v igrah to storil. Kakor vsak deček njegove starosti v siromašnem delu mesta, je tudi on zbral svojo četico. Letali so po ulicah, igrali nove igre, katerih se je Joe naučil najprej v mestu in v njih izgubljal odvišno energijo. Eden njegovih tovarišev in součencev je bil Thurston Mc Kinney, pozneje znan, ker je spremljal Louisa že od začetka njegove amaterske kariere. Barrowi so se morali tedaj marsičemu odreči, da bi izhajali z denarjem. Ko je bilo Joeu dvanajst let, se je odrekel igram in si poiskal namestitev kot prevoznik ledu. Dolar, ki ga je tedensko zaslužil, je bil velik prispevek za Lilliin proračun. Vse je bilo črno. V teh težkih začetnih dneh pa je Barrowim pomagal samo nepričakovani dar.

Detroit Welfare Board jim je namreč ponudil 269 dolarjev, razdeljenih na sedem mesečnih odplačil. Ta dobrodelna vsota je, tudi potem ko je bila določena za preživitev otrok, ponižala Lilliin ponos. S tem darilom se ni nikoli pomirila. Ko pa je Joe Louis postal najznamenitejši boksar v času po Dempseyu, je leta 1935 vrnil 269 dolarjev. Izrekel je še prisrčne zahvale za sebe in svojo družino.

Ko je Joe končal sedmo stopnjo osnovne šole, je prestopil na obrtno šolo v Bronsonu. Tu se je učil mizarstva, čeprav ni kazal za to delo nobenega navdušenja. V uku so se pojavile enake težave kakor v osnovni šoli. Vedel je, da mu da uk mnogo dela; toda kako naj doseže to, česar se ni naučil v šoli v Alabami? Zavedal se je da bo treba še večje marljivosti, da bi se navadil učiti in izobraževati iz knjig. Toda tega vendar ni utegnil. Mislil je, da bo rešil družino finančnih stisk, če se bo spoznal na kupčijo in služil denar. »Mizarstvo bi utegnilo biti primerna zaposlitev,« je menil.

V času, ko je obiskoval šolo v Bronsonu, je preživel vsak prosti čas s sosedovim dečkom, Holmanom Williamsom. Holman je imel par boksarskih rokavic in znal z njimi dovolj spretno ravnati. Joe, ki je medtem postal igralec šolskega baseballovega moštva, je brž poskusil svoje boksarske sposobnosti ob Williamsu. V začetku mu boksanje ni šlo tako kakor baseball, katerega je vzljubil. Neštetokrat si je želel, da bi bilo črncem dovoljeno igrati v najboljših baseballovih moštvih; ko pa se je slednjič začel učiti udarcev in tehnike z nogami — v čemer mu je bil Holman izboren učitelj — je spoznal, da bo našel v boksanju več, kot je pričakoval. To je bila zanimiva igra — premisliti je bilo treba, kaj bo storila gibčna senca pred njim, in se odločiti v trenutku, kako jo bo premagal.

Lillie Barrowa pa je medtem izbrala opravilo za svojega najmlajšega sina. Vedela je, da so godbeniki zaslužili včasih tudi 35 dolarjev tedensko. To je bila velikanska vsota denarja. A Lillie je godbo ljubila. Na skrivaj je kupila gosli in plačala za sina eno uro tedensko. Louis, da bi materi ustregel, je poslušno hodil k učitelju glasbe. Bil je v resnici nadarjen zanjo in Lillie se v tem ni zmotila. Toda njegovo veselje do glasbe je izviralo prej iz prirojenega ritma, ki je spremljal vsako njegovo kretnjo. Bolje bi mu pristojal boben. Ko ga mati ni videla, je brenkal, namesto da bi igral.

Nadaljevalna strokovna šola se je zanj srečno končala in zelo uviden učitelj je zapisal v Joeovo spričevalo: »Dober v manualnih delih. Fant doseže nekaj z lastnimi rokami.«

Joeova bodočnost tedaj ni bila videti rožnata in Joe še slutil ni, da bo spremembo v njegovem življenju prineslo srečno naključje.

Nekega dne leta 1931, ko je šel z goslimi pod pazduho h glasbeni uri, je srečal nekdanjega součenca Thurstona Mc Kinneya.

Roxboroughova mladost se je zelo razlikovala od mladosti Joea Louisa. Njegov oče je bil prav tako pravnik. Ko je bilo Johnu seden let, se je njegova družina preselila iz New Orleansa v Detroit, kjer ga je njegova izredna bistrost že vnaprej določala za visokošolske študije. Po vsestranskem uspehu v poslovnem svetu mu je bilo mogoče pokazati svoje prirojeno človekoljubje. Mladi detroitski črnci so ga imeli za svojega drugega očeta, ker mu ni bila preveč nobena pomoč črnemu ljudstvu. John je omogočil mnogim mladeničem, da so dosegli visokošolsko izobrazbo; podpiral je športne korporacije, katerih člani so biti tudi črnci, boksarskemu klubu Brewster City, čigar član je bil Louis, pa je nabavil opremo in orodje ter finansiral telovadni dom. Fantje so ga spoštovali kot svojega dobrotnika, saj je pomenil zanje več kakor tucat slavnih mož.

V 7 DNEH

Med vsemi političnimi dogodki zadnjega tedna velja v prvi vrsti omeniti volitve v Veliki Britaniji. Kakor je bilo pričakovati, se je v četrtek vnel oster boj za zmago na volitvah in s tem za vlado in oblast v Angliji; obe glavni angleški stranki — laburistična in konservativna, ki sta postavili svoje kandidate v vseh volilnih okrajih, sta napovedovali zmago svojim strankam. Do neke mere sta obe stranki napovedali pravilno: medtem ko so konservativci dobili največ mandatov in s tem večino poslancev v parlamentu, so laburisti dobili največ glasov. Ta paradoks, da ni zmagala tista stranka, ki je dobila največ glasov, velja pripisati zastarelemu volilnemu sistemu, po katerem je izvoljen tisti poslanec, ki v svojem volilnem okraju dobi največ glasov, ne glede na to ali so ti okraji veliki ali majhni. S pomočjo te »volilne aritmetike« je konservativcem uspelo svoji stranki zagotoviti skromno večino v parlamentu; zaradi rezultatov na četrtkovih volitvah je dosedanji ministrski predsednik Clement Attlee podal ostavko, angleški kralj pa je poveril mandat za sestavo nove vlade voditelju konservativcev — staremu politiku Winstonu Churchillu.

S to izmenjavo oseb na vrhu angleške oblasti se menja seveda tudi britanska notranja in zunanja politika. Težko je danes povedati, kakšno pot bo ubral Churchill; »stari viktorijanec« je znan kot bojevit človek, o čemer naj bi pričala predvsem njegova udeležba v številnih vojnah, v katere je bila v zadnji polovici stoletja zapletena Anglija, kot takega pa so ga označili tudi njegovi nasprotniki laburisti, ko so dejali, da pomeni danes Churchillovo ime sinonim za vojno. Vendar je težko verjeti, da bi hotel tudi v današnjih razmerah W. Churchill voditi »preveč bojevito« politiko, kajti stari državnik ima za seboj dovolj izkušenj, da ve, da bi nova vojna v prvi vrsti prizadela tudi Veliko Britanijo, saj je bil sam priča, kam je zdrknila Anglija po prvi svetovni vojni, in kakšen je položaj Angležev po drugi svetovni vojni. Že danes namreč govorimo o zatonu moči nekdaj mogočnega britanskega imperija, še en velik svetovni spopad pa bi bržkone pomenil konec te velike države.

Zato je verjetno, da bo Churchill vodil precej previdno zunanjo politiko, saj je izjavil, da se je pripravljen pogajati celo s Sovjetsko zvezo, s čimer naj bi se omilila sedanja napetost. Če pomislimo, da je v drugi svetovni vojni prav Churchill, zagrizeni sovražnik Sovjetske zveze še iz časov oktobrske revolucije, dvakrat odšel v Moskvo na razgovore s Stalinom, kjer se je pogajal celo o razdelitvi »interesnih sfer«, se nam zdi precej verjetno tudi ta napoved. Sicer pa bo imela Churchillova vlada dovolj skrbi, da poleg sedanje proti britanske dejavnosti in napetosti na Srednjem vzhodu, reši vrsto perečih notranjih in gospodarskih vprašanj. - Oborožitveni program je hudo razmajal britanske finance, preskrba ni v najboljšem redu, konservativna stranka pa je v svojem volilnem razglasu napovedala še vrsto drugih »reform«, med njimi razveljavljenje zakona o nacionalizaciji jeklarske industrije, medtem ko bodo pa še nadalje ostale v veljavi druge nacionalizacije (n. pr. podržavljenje premogokopne industrije).

Nova britanska vlada bo v celoti imenovana v ponedeljek. Poznavalci angleških razmer so namreč mnenja, da bi izključno konservativna vlada težko vladala ob tako močni laburistični opoziciji in da o »stabilnosti vlade«, ki bi jo sestavljali sami konservativci ni niti govora.

Drugi dogodek, ki je vzbudil veliko pozornost pri naprednih krogih vsega sveta, je zagrebško zborovanje za mir in mednarodno sodelovanje. V Zagrebu se je namreč zbralo 139 delegatov iz 23 držav in kolonialnih dežel. Ti delegati pripadajo najrazličnejšim gibanjem za mir, pacifističnim organizacijam in političnim skupinam. Toda kljub temu preveja vse zborovalce ista misel: z združenimi silami je mogoče vzpostaviti splošen in trajen mir. Pisatelji, znanstveniki, novinarji, verski voditelji, sindikalni predstavniki, zagovorniki teženj kolonialnih narodov, napredni politiki, skratka vplivni javni delavci iz vseh koncev sveta bi lahko našli skupno osnovo za skupno delo, s katerim naj bi se zavarovala največja dragocenost, ki jo pozna človeštvo — mir in blaginja. V tej misli pa je tudi zapopaden namen sedanjega zagrebškega zborovanja.

Drugih važnejših dogodkov ta teden ni bilo: v Koreji pogajanja za premirje v Pan Mun Jonu ne potekajo preveč ugodno, kajti še vedno ni prišlo do soglasja, kje naj bi šla razmejitvena črta; v Egiptu je napetost še vedno občutljiva; zanimivo pa je, da vztrajajo Angleži na levem bregu Sueškega prekopa, t. j. na egiptovski strani, medtem ko so se egiptovske čete razvrstile na desnem bregu, t. j. na sinajskem polotoku. Vse kaže, da Angleži v Egiptu ne nameravajo popustiti, čeprav so v Perziji hočeš — nočeš zlahka podlegli pritisku Mosadikove vlade. Nekateri razlagajo to s tem, da je Perzija na strateško daleč bolj občutljivem področju in da bi britanska intervencija lahko izzvala še sovjetsko »posredovanje«, kar bi prej ko slej imelo občutne posledice. Egipt pa je nekoliko bolj v zaledju občutljive črte in je zaradi tega Angležem laže vztrajati na sedanjih položajih, posebno še, ker gre za vprašanje glavne prometne žile britanskega imperija — Sueškega prekopa in Sudana, ki je s svojim bombažem osnova za angleško tekstilno industrijo.

V Shanghaju so v šestih mesecih obsodili na smrt 2000 ljudi

Najnovejše obsodbe proti sovražnikom režima v Shanghaju obsegajo: 119 smrtnih kazni, 106 slučajev dosmrtnega prisilnega dela, 107 zapornih kazni in 3 slučaje, v katerih so bili osumljenci izpuščeni. Po uradnem obvestilu je število smrtnih kazni v zadnjih šestih mesecih naraslo torej na 2.000 ubitih samo v Shanghaju.

„ODKRILI" SO LIBERIJO

Dežela skrivnostnih pragozdov in močvirij, neštetih živali in tisočerih možnosti

Pred vojno je Liberio poznalo samo nekaj »lovcev na gumi« in divje zverine, njeno obalo je poznalo tudi nekaj mornarjev obalne plovbe, drugače pa je bila ta zaspana dežela na vlažno-vroči afriški zahodni obali skoraj popolnoma neznana. Predstavljala je le zgodovinsko posebnost, saj je bila ustanovljena leta 1822 kot nova domovina ameriških črnih sužnjev, ki jih je osvobodila državljanska vojna. Med vojno pa je prestopilo meje te dežele tisoče ljudi v uniformah in takrat so spoznali njeno pravo lice, tako da danes vemo, da je

Liberija pravljično bogata dežela z neslutenimi možnostmi, skoraj nedotaknjena zakladnica zlata, diamantov, perl, dragocenega lesa in bogate železne rude.

Toda kljub temu, da vemo kaj Liberia skriva, ostane še naprej vroča in vlažna dežela, v kateri se ne da udobno živeti, najmanj pa je primerna za ljudi, ki ne morejo izhajati brez svojega dnevnika in kinematografa. Za rojene pionirje pa ležijo v Liberiji za vsakim grmom neslutene možnosti.

Ko so spoznali bogastvo Liberie, raziskali železno rudo, v kateri je 70 odstotkov železa, videli ananasove sadeže, težke do 10 kg, 60 m visoke gumijevce, neskončne pragozdove, raziskali bogato zlato rudo in odkrili bogastva morja, so Američani ustanovili »liberijsko družbo«, ki lahko do leta 2027 izkorišča vse surovine razen gumija. Toda v tej deželi je težko speljati tudi najmanjše podjetje. Liberia nima nobene železnice in njen promet se odvija po vsega 300 km dolgih strahotno blatnih cestah in stezah skozi pragozdove.

Ko je nekdo rekel, da v tej deželi še niso »izumili kolesa«, je zadel v črno. V zaledju še niso nikoli slišali o kakšnem vozu.

Domačini nimajo živine in trdijo, da je temu kriva spalna bolezen. Če hoče belec zapustiti cesto — ki pa nikoli ne pelje tja, kamor je namenjen — mora iti peš ali pa se vsesti v nosilnico. Prtljago nosijo domačini na glavah in čeprav jim liberijski zakon prepoveduje nošnjo bremen, ki so težja od 50 funtov, se za to nihče ne zmeni. Nosilcu ni nič težkega dvigniti na glavo tudi čez 50 kilogramov težek kovček in problem okoli transporta strojnih delov rešijo enostavno tako, da se to breme, ki je težko nad pol tone, položi pač na več glav.

Med vojno so plantaže gumija v Liberiji dajale tretjino gumija, ki so ga rabili zavezniki.

Danes se opira produkcija gumija na približno 10 milijonov gumijevcev in okrog 25.000 domačih delavcev, ki zaslužijo dnevno okrog 23 centov, kar je silno malo — toda za Liberijo zelo mnogo. Vidimo torej, da se inozemskemu kapitalu izplačajo investicije v Liberiji. Poskrbeli pa so tudi za zdravstveno službo, šole z brezplačnim poukom, gradili stanovanjske hiše in med drugim dali tudi četrt milijona dolarjev za medicinski institut, ki ga upravlja neka ameriška komisija.

Med vojno so zgradili veliko letališče, na katerem ima prostora več sto težkih bombnikov in je stalo Američane 5 milijonov dolarjev. Ameriška mornarica je zgradila tudi odlično pristanišče, ki pa med vojno še ni bilo uporabljivo in so ga odprli šele lani poleti.

Čeprav je Liberia republika, še dolgo ni demokratična. Sloj »gospodarjev« predstavlja 15.000 »ameriških liberijcev«, to je potomcev tistih 1500 nekdanjih sužnjev, ki so prišli iz Amerike. Med njimi in poldrugim milijonom pravih domačinov v zaledju, obstojajo velike razredne razlike. Noben belec ni nikoli tako omalovažujoče gledal na svoje črne »podanike«, kakor zna gledati »ameriški liberianec« necivilizirane rojake iz džungle. Če se član te elite poroči z »domačinko«, potem viha nosove vsa monrovijska družba.

Tudi sedanji predsednik vlade je »eden izmed izvoljenih« in je pravi diktator z neomejeno močjo. Vsak liberianski predsednik je izvoljen za 8 let, sedanji, Tugman, pa se je doslej izkazal kot najsposobnejši. Na začudenje vseh je začenjal uradnike kaznovati za korupcijo in samovoljo in se ni prestrašil celo vojnega ministra, ki ga je pognal s stolčka.

Glavno mesto Monrovia je s svojimi 10.000 prebivalci neurejen kup nizkih koč in maloštevilnih večjih stavb. Vsega skupaj ima Monrovia samo dve tlakovani cesti, ostalo pa so s kamenjem posute ilovnate poti. Toda ne glede na to povsod stoje prometni policisti in urejajo promet, ki v glavnem obstoja iz črnih mršavih svinj. Že v Monroviji lahko potnik sliši velike bobne, ki so bili včasih strah in trepet belih raziskovalcev.

V Liberiji je posebno nadležna velika vlaga, zaradi katere noče goreti niti cigareta. Rja razje avtokaroserijo tako, da izgleda prej popolnoma nov avtomobil v 6 mesecih kot star, z avtomobilskega pokopališča privlečen voz. Pohištvo, ki je prevlečeno s furnirjem razpade in slonokoščena plast odstopa od klavirskih tipk.

Liberijska notranjost pa je zelo lepa. Mnogo pokrajin je še popolnoma neraziskanih, čeprav ni cela Liberia mnogo večja kakor Bolgarija.

Vse posevke redno uničijo opice, divje svinje, bivoli, antilope in sloni. Posebno slonov je mnogo in napravijo takšno škodo, da so zanj popolnoma odpravili lovsko tarifo, ki je pred kratkim znašala še 150 dolarjev. Liberia ima ovce brez volne, velike polže, ki se plazijo presenetljivo hitro, majhne vodne konje in ogromne škorpijone, sedem vrst strupenih kač, 7 m dolge kače — velikanke, ogromne želve in šimpanze. Leopardov je neznansko mnogo.

in v neraziskanih močvirjih naj bi živel celo strašen 10 m dolgi dinozaver, direktni potomec predzgodovinskih pošasti. Domačini ga imenujejo Mokele-Mbembe.

Doslej ga še ni videl noben beli znanstvenik, toda črnci poročajo o njem tolikokrat in njihovi opisi so tako izčrpni, da v njegovo eksistenco mnogi verjamejo in ga upajo nekoč fotografirati.

Liberia je dežela krasnega in okusnega sadja, lepih cvetlic razkošnih barv in oblik in dišečega grmovja. Liberia je iztrgana iz stoletnega spanca in vzbuja vtis, kot da leti z raketnim motorjem v 20. stoletje, pri tem pa še malo oklevaje in strahoma prijema za klobuk.

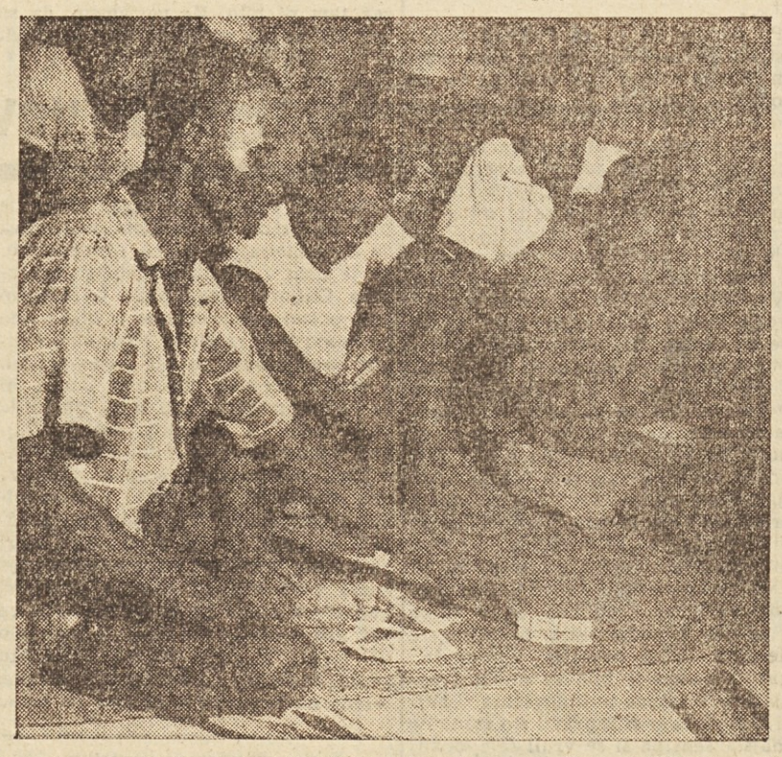

V vlažne, vroče in goste Liberijske pragozdove prodira civilizacija. Na sliki vidimo črnce, ki se v okolici glavnega mesto Liberije Monrovija uče brati.

Odgovorite

NE DA BI SI POMAGALI Z LEKSIKONI IN SLOVARJI

1. Zakaj dajemo poleti prednost svetlim, posebno belim oblekam?
2. Koliko let sta bila stara Abraham in Sara, ko se jima je rodil Izak?
3. Kaj so hopjes?
4. Kaj je akumulator?
5. Kateri nemški komponist si je sam napisal vsa besedila za svoje opere?
6. Kje je bil rojen Mohamed?
7. Kako veliko je približno jajce grenlandskega kita?
8. Kateri slovenski pravnik je bil med prvo svetovno vojno minister brez portfelja v avstrijski vladi?
9. Kateri hrvatski pisatelj je napisal »Balade Petrice Kerempuha«.
10. Kaj je nasprotje ideala?

ODGOVORI NA VPRAŠANJA V PREJŠNJI ŠTEVILKI

1. Naslov dr. h. c. je kratica za Doktor honoris causa, kar bi se po naše reklo toliko kakor častni doktor. Ta častni doktorski naslov podelujejo univerze tistim, ki jih hočejo počastiti zaradi njihovih zaslug.
2. Troglodsti (beseda je grškega izvora) so bili ljudje, ki so v predzgodovinski in prvi zgodovinski dobi živeli po pečinah.
3. Dobiček, ki ga izplačujejo kapitalistične delniške družbe, se razdeljuje v obliki divident.
4. Najboljša drama Branislava Nušiča se imenuje »Knez Ivo Semberijski«.
5. Limuzina pomeni toliko kakor zaprti voz. Posebno velja to pri avtomobilih.
6. Izseljenci se izkrcujejo v newyorškem pristanišču v Ellis Islandu.
7. Kokošje jajce tehta približno 50 gramov.
8. Arabec ogovarja Evropejca s sahib, kar pomeni toliko kakor gospod.
9. Staniol je tanko zvaljana kositrna pločevina.
10. Bobnanje uporabljajo zahodnoafriška in južnoameriška plemena za hitro razširjanje vesti in zapovedi.

ZATON

4

AMERIŠKIH GANGSTERJEV

Kot družabnik je bil Costello očarljiv — če je povabil znance iz velikega sveta. Velja za širokogrudnega gostitelja na svojem podeželskem dvorcu v »Port Washingtonu«. Tudi kot poklicni človek je izgledal nad vse sijanjo v trinadstropnem departmanu enega najlepših New Yorških nebotičnikov, kjer je imel svojo mestno rezidenco.

Njegovi zadržani in ne ravno lepi ženi, ki se je oblačila okusno in nenavadno dragoceno, a kljub temu preprosto, je bilo videti, da se počuti v vseh salonih visoke družbe kakor doma. S kakimi občutki je ta dama, ki je umela prav prijetno kramljati o literaturi, umetniških slikah, zadnjih gledaliških dogodkih, sprejemala »poslovne prijatelje« svojega moža v svojem kultiviranem domu? Pomislimo samo na Joeja Adonisa, Costellovega mladega partnerja, vodjo »morilcev AG«, šefa izsiljevalskih band iz Brooklyn-a in vodjo prepovedane trgovine z mamili in obenem glanega nadzornika barov in igralnic!

Takšno delovanje daje ljudem take vrste svoj pečat, ki jih onemogoča v normalni družbi, tako da so se najbolj rafinirani zločinci kretali samo v sebi enakih krogih. Costellovo družbo, v kateri se je kretal Adonis, so sestavljali izključno njihovi dvomljivi prijatlji, čeprav Adonis, kakor tudi njegov gospodar, ni prišel v stik z zaporom od svojih mladih let dalje. S tem pa ni rečeno, da so bili njegovi zločini mnogo manjši od Costellovih. Dejansko je bil Joe Adonis Costellov davčni oskrbnik in kot tak eden važnih gospodarskih faktorjev New Yorškega življenja.

Nožna kopel

Od vsake ladje, ki so jo nakladali ali razkladali na pomolih New Yorškega pristanišča so Joetovi funkcionarji pobirali posebni »davek«. Adonis je imel istočasno nadzorstvo nad vsemi spedicijskimi firmami v pristanišču. Celo vplivni in največji New Yorški lokalni časopisi so bili prisiljeni plačati na isti način tribut v Costellovo blagajno. To je njegove izsiljevalske dobičke povečalo za težke milijone. Za vsako tono časopisnega papirja, ki so jo tovorili v pristanišču (skozi pristanišče je šel skoraj ves papir) so poleg ostalih predpisanih dajatev dajali Adonisu od tone še po 3 dolarje, kar je letno znašalo kar lepe milijone. Dokazali so, da je bil Adonis od leta 1920 »rachet boy« to je vodja izsiljevalcev Brooklyna in New Yorških pristanišč. Z umori in terorjem je prisilil delavstvo k sodelovanju in pokornosti. Zadostovalo je imenovati imena njegovih trabantov Alberta Anastasija in Vita Genovesa, da so postali pošteni delavci bledi in prestrašeni slabiči. Ta dva sta bila znana kot najbrutalnejša in najbolj neusmiljena morilca v Costellovi družbi. Vsakdo, ki je imel kaj posla v pristanišču, je čutil kruto roko Joeta Adonisa., ki je neusmiljeno morila nezaželjene. Joe Adonisova izmajdba »nožna kopel« nova verzija Al Caponeovega patenta »brzovozna karta« je bila strah stotine poštenih državljanov. Na »nožno kopel« obsojeno žrtev so odvlekli v eno neštetih gangsterskih skrivališč, kjer so jo privezali na stol in ji zacementirali noge. Ko se je cement strjeval, so se mu zločinci sadistično norčevali, revež pa je trepetal v smrtni grozi. S takim utežem na nogah so ga na osamljenem kraju ob newyorški obali vrgli v morje. Težki cementni oklep je potegnil truplo na dno, kjer je obležalo, policija pa je zaman iskala prepotrebni korpus delikti.

Mehka lupina — trdo jedro

Sliši se sicer nenavadno, toda vendar drži, da je Costello kazal v svojem značaju večkrat mehke poteze, ki niso odgovarjale sliki tega moža, ki je neštetokrat zapovedal uničiti cele družine, ne da bi pri tem trenil z očmi. Costello se je trudil, da je skril te svoje »slabosti« še bolj kot svoje zločine. Šele pri preiskavi se je mnogo tega pokazalo.

Tako je pustil Costello pred nekaj leti iz raztresenosti v taksiju cel zavitek bankovcev. Pošteni šofer mu je denar vrnil, Costello pa ga je v zahvalo bogato nagradil, in mu kupil nov avto tako, da se je lahko šofer osamosvojil.

Pri nekem obisku v svojem rojstnem kraju je ugotovil, da je prebivalstvo skrajno siromašno. Od župnika si je pustil izračunati potrebe posameznega prebivalca, nakar mu je izročil potreben denar za pomoč svojim rojakom. Ob tej priliki je izvedel, da živi v vasi star mož, kateremu je ostal njegov oče dolžan 2 mali vrečki semena, v takratni vrednosti 80 ameriških centov. V povračilo mu je Costello kupil veliko in dragoceno posestvo, ga opremil z vsemi potrebnimi stroji in orodjem, poleg tega pa mu še podaril potrebni obratni kapital.

Druga stran njegovega »mehkega srca« se je pokazala, ko se je slavna in znana Virginia Hill, najprikupnejša gangsterska ljubica — njenega pravljičnega življenjepisa se bomo dotaknili v naslednjih poglavjih — poročila z nekim mladim avstrijskim smučarskim učiteljem, poštenim dečkom, ki ni imel nobenega opravka z gangsterskimi krogi Virginije. Temperamentno Virginijo je bilo strah. Mnogokrat je doživela, da so se njeni ljubimci med seboj pobili, zato se ni bala čisto brez vzroka, da ji ne bi kak prejšnji »znanec« pokvaril zakonske sreče. Povedala je Costellu, kaj jo skrbi in ta ji je za poročno darilo velikodušno poklonil zagotovilo, da se ne bo nihče od njegovih ljudi spozabil nad njenim možem. To darilo »kralja podzemlja« je bilo za Virginijo najlepši poklon, dragocena zavarovalna polica, saj je vedela, da je Costellova želja »sveta« vsem ameriškim lumpom.

Država in moč

Kefauverjev komite je potreboval — če ne upoštevamo večletnega truda policije in tiska — eno celo leto, preden je uspel uradno izjaviti, da je Costello šef največjih kriminalnih organizacij vseh časov in glava podzemeljske vlade. Uradno formulacijo se izplača citirati dobesedno: »... Ta nevidna vlada ni imela poleg prave vlade samo svojih zakonov, za spoštovanje katerih je temeljito skrbela, ampak je zasmehovala vso našo demokratično pravno ureditev, ki je bila postavljena za varstvo ameriških državljanov.« To ni bilo samo lepo rečeno, temveč tudi temeljito dokazano. Toda zasmehovani ameriški državljan se s polno pravico lahko vpraša, kako je prišlo do tega.

Costellova kariera

Ko se je pred 60 leti rodil vrli družini Casteglia na južnem italijanskem delčku La Rapole sin, ni nihče mogel predvidevati, da bo mladi Francesco nekoč postal bogat, vpliven in najnevarnejši dotlej živečih zločincev. Družina Casteglia je bila zelo siromašna. Zato se je oče Casteglio izselil s svojimi v Ameriko, da bi v »Novem svetu«, pričel novo življenje. Toda senca njegove siromašne preteklosti ga je neusmiljeno zasledovala; tudi v New Yorku se ni izkopal iz revščine.

Njegov sin Francesco je bil star dve leti, ko se je družina preselila v ZDA. Vzgajalo ga je revno in žalostno New Yorško predmestje. Že s 15 leti je bil vodja tolpe mladih zločincev, ki je ropala in terorizirala male trgovce in podjetnike in ni še izpolnil 19 let, ko so ga mladi zločinci spoštovali kot močnega moža in poglavarja. V tem času je zavrgel svoje staro ime in se preimenoval v Franka Costella.

V naslednjih 5 letih ga je policija spoznala kot mladega in prebrisanega falota, ki je bil vedno sumljiv, a ga vendar nikoli ni mogla temeljito zgrabiti. Leta 1915, ko je bil star 24 let, so ga končno zaprli zaradi prepovedanega nošenja samokresa. Kazen je odsedel pod dekliškim imenom svoje matere — Severio, ne da bi izdal svoje pravo staro ime, ali pa novega — Frank Costello. Takrat se je prvič in zadnjič spoznal z zaporom in že samo to je bilo dovolj, da je čutil nepomirljivo sovraštvo do zamreženih oken.

Po prestanem zaporu je resno pomislil na svojo bodočnost. Odločil se je opustiti nevarno življenje obcestnega roparja in postati nekaj boljšega — zločinec gentleman. Začel se je baviti s takimi lumparijami, da mu zakon iz enega ali drugega razloga ni mogel do živega. Med tem, ko se je na eni strani bavil s tihotapljanjem žganja in poklicnim posredovanjem pri konjskih dirkah, se je na drugi strani prebrisano vtihotapil v podjetja za izdelavo otroških igrač in obenem pomagal krajevnim politikom do politične oblasti. Ti so mu zato seveda nudili zaščito. Do leta 1925 ni mnogo napredoval, od te letnice naprej pa je šel njegov razvoj kriminalnih in političnih uspehov skokoma navzgor.

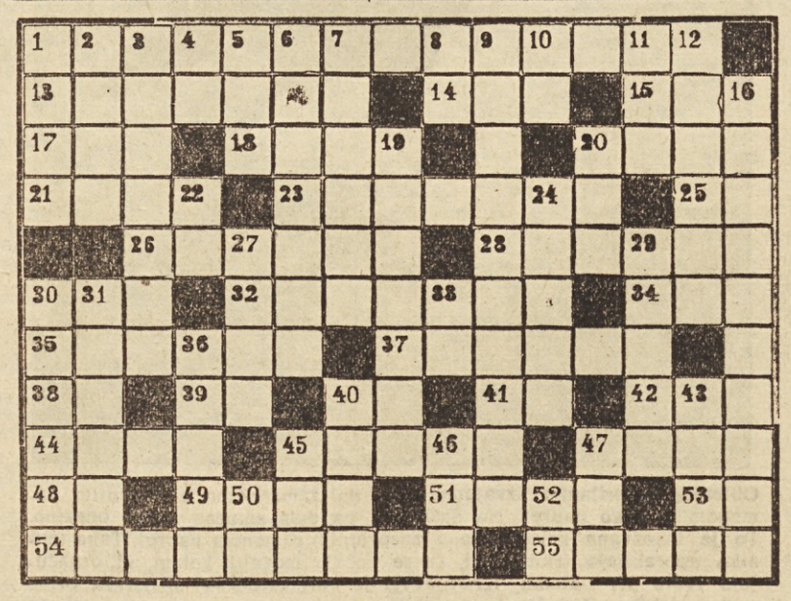

Besede pomenijo:

Vodoravno: 1. velika mednarodna športna prireditev, 13. veliki sundski otok, 14. neznanka v višjem računstvu, 15. otok v Jedranskem morju, 18. graščak, ki je povzročil s svojim nasiljem velike kmečke upore, 20. časovne opredelitve, 21. število, 23. zdravstveno sredstvo, 25. osebni zaimek narobe, 26. športna prireditev, 28. opravljamo vrtnarsko delo, 30. veznik, 32. izkoriščati, zahtevati pretirano ceno, 34. pokrajina v Afriki, 35. spuščati kratica za pečatni prostor na listinah, živalske glasove, 37. premoženje, 38. tuja 39. oziralni zaimek, 40. vzklik, 41. nikalna oblika pomožnega glagola, 42. afriški ptič, 44. sveta gora v Grčiji, 45. vrsta neinerala, 47. položaji, 48. veznik, 49. jezero v južni Avstraliji (y i). 51. žensko ime, 53. rimsko število, 54. športna panoga, 55. glasilo KPJ.

Navpično: 1. mesto, kjer bo letošnjo zimo velik del zimske olimpiade, 2. spolna bolezen, 3. cesarstvo, velika država, 4. besedica, ki jo zlasti Primorci dobro poznajo in uporabljajo, pomeni pa toliko kakor toda, vendar (prevzeli so jo iz italijanščine!), 5. kratica, ki označuje pomembno prometno ustanovo, 6. reka v Zadnji Indiji, 7. gojiti konjski šport, 8. oziralni zaimek, 9. obstoj, življenje, 10. oblika pomožnega glagola narobe, 11. znana restavracija v Ljubljani, 12. prebivalci severa, 16. ena najboljših jugoslovanskih šahistk, 19. otok v grškem arhipelagu, na zahodni obali Male Azije, 20. nekdanje glasilo (dnevnik) Zveze enotnih sindikatov Jugoslavije, 22. osebni zaimek, 24. naleteti, 27. pripadniki izumrlega germanskega plemena, 29. žensko ime (množ.), 30. znan francoski smučar, 31. svoja, nesposojena, 33. glej 4. navpično (narobe), 36. tuje moško ime, 40. domača žival, 43. izognitev, 45. ptičji glas, 46. železni oksidi, 47. moško ime, 50. dve zaporedni črki v abecedi, 52. pisemska kratica.

IGOR ŠENTJURC: 4

ZADNJA POT

Potem je ostala skupina ob cesti za njimi in pred njimi je bil zopet voz, koščena ženska na vrhu cul in zavojev, in voz je v točno odmerjenih presledkih presunljivo zacvilil, in jekleni obroči na kolesih so drobili drobno kamenje med prahom, in včasih je kakšen kamenček odskočil in se zakotalil proti jarku ali v jarek in, če je štrlel iz ceste večji kamen, se je kolo težko povzpelo nanj in olajšano zdrknilo na drugi strani navzdol, in tako vedno znova in spet in spet in naprej pred njo in pred njimi v nedogled.

Ob cesti je z iztegnjenimi, tenkimi nogami v raztrganih nogavicah in razhojenih čevljih, ki so izgledale, kakor da ne bi spadale k njenemu telesu, sedela strahotno suha ženska. S hrbtom se je naslonila na telefonski drog za njo in roki sta ji mrtvo, z dlanmi navzgor, ležali v uveli, gnili travi. Glava na mršavem, tenkem vratu in z okroglo lobanjo z redkimi, razmršenimi lasmi nedoločene barve, izpod katerih so na vsaki strani štrlela velika, rumena ušesa, ji je omahnila nazaj in se nagnjena na stran, komajda naslanjala na siv, razpokan les. Rumeno sivi, koščeni obraz z napeto kožo čez izstopajoče ličnice je dvignila na pol proti nebu. Iz globokih, sivomodrih in temnih očesnih duplin se je medlo svetlikala belina oči in nos ji je nad črno odprtino široko odprtih ust brez ustnic, koničast in rumen štrlel v zrak. Ozka, upadla prsa pod razcapano, brezbarvno in volneno jopico so se ji v dolgih presledkih sunkoma in piskajoče dvigala in ob vsakem izdihu se je zdelo, da se ne bodo dvignile več. Toda kakor po čudežu so se dvigala vedno znova in še in še in zopet enkrat in zopet in zopet.

»Še nekaj ur«, je rekel mož ob Silvini levici.

»Da«, je rekla Silva. »Lakota«.

»Lakota«, je ponovil mož, kakor da bi rekel nekaj vsakdanjega, razumljivega in samo ob sebi umevnega — kakor da je to stvar, ki jo dobro pozna in zato nima več moči nad njim. In potem, kot da bi govoril sam sebi:

»Dokler človek ni bil lačen, si lakote ne more predstavljati; njegov razum jo lahko pojmuje kot nekaj težkega, neprijetnega, toda njegova čustva se pri tem ne ogrejejo. Razumeš? Lačni se nam smilijo, kakor se nam smilijo ljudje brez roke ali brez noge. Damo jim kos kruha, toda kaj smo storili, da ne bi bili lačni tudi jutri? Če pa smo jedli zadnjikrat pred tremi ali petimi dnevi in se nam obeta tudi bodočnost le z drobtinicami hrane, začnejo govoriti tudi čustva. Takrat šele spoznamo lakoto v vsej strahoti in takrat se dvigne v nas slepi, divji nagon samoohranitve, ki ne pozna nič drugega kakor sebe.«

Žena na vozu pred njimi se je vzravnala, s praznimi, od spanca zardelimi očmi gledala okrog sebe in se nato postrani vlegla na cule in odeje.

»In ljudje se oklepajo tega koščka življenja, kakor da bi bila prav od njega odvisna usoda človeštva,« je govoril učitelj. »In ne pomislijo, da dajo samo prostor drugemu, če izginejo. Seveda, umreti ni kar tako...«

»Idi k vragu!« je rekel Stevo. »K vragu, bratec! Filozofiraš, kaj? Te še ni minilo? Svet naj gre v —! Se ne izplača.« Potem je umolknil in stisnil ustnice, kakor da ne bo nikoli več spregovoril.

Silva je sedaj prvič slišala njegov glas, ker je doslej molčal in gledal mimo nje, kakor da bi je sploh ne bilo. Začudila se je, da je tako globok in zveneč; ko je videla moža prvič, se ji je zdelo, da mora biti njegov glas visok, skoraj ženski — takšen glas bi pravzaprav spadal k njegovemu mehkemu obrazu z modrimi očmi in redkimi, belimi dlakami na bradi in pod nosom.

»Govori lepše,« je rekel učitelj. »Nisi sam«.

»Zaradi mene naj govori kakor hoče,« je rekla Silva.

Potem je nekaj časa škripal samo voz pred njimi.

Čez pet, šest minut pa učitelj, kakor da je ves ta čas razpredal misli o tem, kar je prej govoril: »Zato smo pustili tudi tisto žensko tam.« Z glavo je namignil nazaj po cesti.

»Včasih je bila mlada in lepa,« je zamišljeno rekla Silva.

»Mlada in lepa?« V učiteljevem glasu je bilo slišati, da si nekako ne more predstavljati suhe ženske prikazni ob cesti, kot mlado in lepo ženo.

»Hm«, je rekel. »Seveda. Jo poznaš?«

»Ne, ampak tako mislim.«

»Seveda. Morda je bila kdaj lepa — Judinje so po navadi lepe.«

»Kako veš, da je bila Judinja?«

»Tako — vidi se. Poznam precej Judov iz Beograda — imajo nekako svoje posebnosti. Toda to je bila menda Judinja od kod drugod. Lahko pa seveda tudi iz Beograda.« se je popravil. »In tako bo umrla kar tam ob cesti.« je rekel čez čas. »Sicer tega ne vidim prvič, ampak tako — tako čudno je le. Nihče ji ne more pomagati. In noče. Vsak je sam sebi najbližji in nihče ne ve, če ne bo jutri sam sedel takole.«

»Mnogi imajo s seboj tudi majhne otroke, ki so se rodili v Nemčiji,« je čez nekaj časa zopet začel in predel naprej po svoje, neutrudno in enakomerno, kakor da mu je v zabavo slišati lastni glas v tej lačni puščobi.

TUDI STRELCI BODO IMELI SVOJO LIGO

Misel, da bi tudi strelci imeli svojo ligo, je že precej stara. Že na lanski skupščini zveze je bilo govora o njej, vendar je samo pri tem tudi ostalo. Letos pa vse kaže, da smo se le premaknili z mrtve točke in da bomo drugo leto že imeli I. in II. slovensko strelsko ligo, morda za tudi zvezno.

V strelstvu smo imeli doslej pravzaprav zelo malo tekmovanj. Vskao leto so bila okrajna in mestna prvenstva strelskih družin. Na teh tekmovanjih so se zbrali najboljši strelci, ki so nato tekmovali na republiškem prvenstvu. Poleg tega pa je bilo vsako leto še državno prvenstvo.

To vrzel smo skuošali zamašiti z raznimi medmestnimi tekmovanji (Ljubljana—Zagreb—Beograd), ki pa tudi niso bila redno vsako leto. Prav tako je bilo zelo malo mednarodnih srečanj.

Družine in okraji so si sicer napovedovali medsebojna tekmovanja, razumljivo pa je, da so ta tekmovanja organizirali le »premožnejši« okraji in družine, ker je vsako tekmovanje zvezano s precejšnjimi stroški, dohodki s strelskih tekmovanj pa so zelo skromni. Posledice takega stanja so se kazale v tem, da je kvaliteta strelstva rasla zelo počasi, dotok mladih strelcev v vrste prvorazrednih tekmovalcev pa je bil prav majhen. V Švici na primer izbirajo tekmovalce za državno reprezentanco skozi vse leto. Vsakih 14 dni imajo ektmovanje in tisti strelec, ki doseže v določenem času najboljše povprečje, pride v državno reprezentanco. Pri nas pa je že kar ustaljeno število strelcev, ki jih lahko preštejemo na prste. Z uvedbo tekmovanj po ligaškem sistemu pa bi dobili vrsto novih mladih strelcev, ki bi kmalu postali močni konkurenti »starim asom«.

Strelski šport ima sedaj še eno slabo stran. Na republiškem prvenstvu so tekmovale najboljše okrajne ekipe, pri tem pa ni prišla prav nič do izraza delavnost posameznih družin. Nič čudnega potem, če družine niso bile zainteresirane na vzgoji kvalitetnih strelcev, pa tudi onega zdravega tekmovalnega duha med posameznimi družinami ni bilo. Stremeti moramo, da čimbolj utrdimo naš oosnovno organizacijo-družino, ker le od dobrega dela družin se bo tudi strelstvo mnogo bolj razmahnilo. V ligi bi torej morale nastopati družinske, ne pa okrajne ekipe. Seveda bi lahko poleg tekmovanj v ligi obdržali še vedno republiško prvenstvo posameznikov, lahko pa tudi okrajev.

Je pa še ena stvar, ki govori v prid ligi. Doslej je bilo o strelstvu zelo malo govora v dnevnem časopisju. In razumljivo: nekaj poročil o republiškem in državnem prvenstvu, morda še kakšna kratka vest o otvoritvi strelišča, saj drugih tekmovanj pač nismo imeli. Pisati o organizacijskih problemih strelstva pri nas pa ni nič kaj zanimivo. Ligaška tekmovanja pa bodo dala dovolj gradiva za pisanje o strelstvu, vzbudila pa bodo tudi zanimanje za strelstvo med širšimi krogi prebivalstva. Seveda ne bi smelo časopisje molčati tudi o drugem delu strelskih organizacij na področju izvenarmadne vzgoje, česar doslej nismo zapazili.

Obstojajo tudi pomisleki proti ligaškemu sistemu tekmovanja v strelstvu. Glavni pomislek je vsekakor finančnega značaja. Družine že sedaj nimajo veliko denarnih sredstev in bi bilo pogosto potovanje v veliko breme družinam. Mislim pa, da so dobre strani lige večje in da se splača zato tudi nekaj žrtvovati. Pri sestavljanju programa in koledarja bo treba misliti na ta moment in napraviti načrt tako, da se čimbolj zmanjša število potovanj. Izvršni odbor Zveze je načelno že odobril, da bo dal strelivo za tekmovanja brezplačno, je pa tu odprto še vprašanje strelišč, kar bo do spomladi, upamo, tudi to rešeno.

Po dosedanjih zamislih bi zaenkrat v ligi tekmovale 5 članske ekipe le z vojaško puško na 300 metrov. V strelstvu pa imamo še več drugih disciplin, na primer streljanje s pištolo in preciznim orožjem. Nerešeno ostane še tekmovanje pionirjev in žena, kar bo treba tudi še premisliti. Delno je to že rešeno s tem, da lahko mladinci in žene tekmujejo v članski konkurenci.

Sekretariat Strelske zveze Slovenije je že razpisal izbirna tekmovanja za vstop v I. in II. slovensko strelsko ligo. Najprej bodo okrajna tekmovanja. Štiri prvoplasirane družine iz vsakega okraja tekmujejo v četrtfinalu. Četrtfinale je razdeljeno na sedem skupin:

1. Gorenjska skupina: Radovljica, Kranj, Kamnik, Tolmin.
2. Ljubljanska skupina: Ljubljana mesto, Ljubljana okolica, Grosuplje, Postojna.
3. Dolenjska skupina: Novo mesto, Trebnje, Kočevje, Črnomelj.
4. Celjska skupina: Celje, Trbovlje, Krško, Šoštanj.
5. Mariborska skupina: Maribor, Slovenj Gradec, Ptuj, Poljčane.
6. Prekmurska skupina: Ljutomer, Murska Sobota, Dolnja Lendava, Gornja Radgona.
7. Primorska skupina: Gorica, Sežana, Ilirska Bistrica, Idrija, (Koper).

Najboljše štiri družine iz vsake teh skupin tekmujejo nato v polfinalu, ki bo v Mariboru in v Ljubljani 4. novembra.

V Mariboru bodo tekmovale družine, ki so se plasirale iz mariborske, celjske in prekmurske skupine. V Ljubljani pa družine iz ljubljanske, dolenjske, gorenjske in primorske skupine.

Finalno tekmovanje bo v Ljubljani. Pravico nastopa ima šest prvoplasiranih družin s polfinala v Mariboru in osem družin s polfinala v Ljubljani, ker tekmuje v ljubljanskem polfinalu 16 družin, v mariborskem pa 12.

12 družin sestavlja prvo, 12 pa drugo slovensko strelsko ligo.

Tekmovalo se bo v vsakem vremenu. Čeprav je strelska sezona pravzaprav že zaključena, smo se odločili za izbirno tekmovanje še v letošnjem letu zato, da bi strelci tekmovali tudi pod slabšimi vremenskimi pogoji, ob mrazu, snegu, dežju itd. Rezultati bodo sicer slabši, strelci pa bodo pokazali, kaj znajo tudi v slabših vremenskih razmerah.

—vJ—

Naši najboljši strelci na letošnjem treningu v Mariboru

Škoda zamujene priložnosti

Dobro imam še v spominu dogodek, ki se je pripetil na lanski dirki »Po Hrvatski in Sloveniji«. Vozili smo tretjo etapo Zagreb-Reka, kjer smo se morali povzpeti na 1050 m visoki Molnar vrh. Nedvomno, bila je velika ovira za kolesarja, ki mora imeti neverjetno vzdržljivost in sijajno kondicijo. Nekako na sredi te vzpetine je naš avto, v katerem je sedel tudi znani maser »Sani«, nenadoma obstal in opazili smo ob robu ceste Poredskega, ki je izmučen sedel na mehkem mahu. »Sani« je takoj vedel za kaj gre. S svojo popotno torbico je priskočil k znanemu dirkaču in že je začel z veščo roko gnesti mišičevje utrujenega kolesarja. Po nekaj trenutkih je Poredski naglo skočil pokonci, se vidno zadovoljen vsedel na kolo in s podvojenimi silami nadaljeval težavno pot na vrh Molnarja.

Te dni je bil v Ljubljani pod vodstvom športnega zdravnika dr. Alojzija Šefa prvi tečaj v državi za športno masažo. Dr. Šef, o katerem vemo, da je naš priznani športni kdravnik, je pozval vsa društva v Sloveniji, naj pošljejo na ta tečaj svoje zastopnike, ki bodo lahko ali izpopolnili svoje znanje, ali pa se predvsem nekaj novega naučili. Res, temu povabilu so se odzvali nekateri poklicni maserji, dalje tudi številni intelektualci, kakor študentje, inženirji, ekonomi, novinarji, absolventi medicine itd. Vsega skupaj se je torej zbralo 27 ljudi, med njimi tudi štiri ženske, ki so v teh dneh videli mnogo zanimivega, se naučili novih in pravilnih prijemov masaže skratka njihovo obzorje se je v tej smeri znatno razširilo. Žal pa se temu tečaju niso odzvali prav tisti ljudje, odnosno zastopniki tistih klubov in društev, ki bi morali imeti prav v svojih vrstah izurjene maserje. Tako so izostala vsa večja društva kakor Enotnost, Gregorčič, Odred, Železničar-Maribor, Železničar-Ljubljana in Rudar, pogrešali pa smo tudi fizkulturne učitelje in profesorje, prav tako pa tudi zastopnike Telovadne zveze Slovenije. Tov. dr. Šef mi je v razgovoru na kratko rekel samo: »Škoda zamujene priložnosti!«

Tečaj je obsegal povsem pouk o anatomiji, fiziologiji, teoriji masaže, dalje je bilo tudi skioptično predavanje ,zadnje dni pa so tečajniki pristopili k praktičnemu delu. Koliko je bilo veselja in novih vzpodbud za nadaljnje delo prav pri tem praktičnem delu! V prijetnem razgovoru si lahko slišal trditve, ki bi jih morala slišati predvsem ona društva, ki niso poslala svojih zastopnikov na ta tečaj.

»Športna masaža utrjuje voljo, je sijajna psihična predpriprava za kakršnekoli športne nastope, ko pa je telo utrujeno tudi po največjem naporu, ni ničesar primernejšega, kakor masaža, ki odstrani še tako bolečo utrujenost ter jo spremeni v prijetnost.«

To so bile besede, ki jih je govoril dr. Šef, ko je razlagal osnove športne masaže. Če bi hoteli o tem podrobneje govoriti, kar bi bilo prav gotovo zanimivo tudi za naše čitatelje, bi bilo treba napisati še precej strani, toda omejili smo se na najvažnejše.

Ob koncu pa še to: prvi tečaj športne masaže v državi je povsem dosegel svoj namen. Tečajniki so odšli domov zadovoljni in bodo pridobljeno znanje lahko s pridom uporabljali pri svojem strokovnem delu. Kakor niso pokazala dovolj razumevanja za ta redek dogodek v naši športni medicini skoraj vsa društva, tako tudi ni imel razumevanja zanj Zavod za fizkulturo na Taboru, kjer se je v glavnem vodil tečaj, kar so tečajniki pred odhodom še prav posebno poudarjali. L. M.

Krimovi igralci spet kaznovani

Preteklo nedeljo je bila prvenstvena rokometna tekma med Krimom in Triglavom iz Ljubljane. Igralec Krima Kašner je neprestano ugovarjal sodniku, ki ga je najprej izločil za 5, nato za 10 minut in slednjič do konca tekme. Ker je igralec Kašner tudi sam sodnik in bi moral vedeti, da je sodniku prepovedano ugovarjati, ga je Disciplinski odbor RZS po zaslišanju kaznoval z enomesečno prepovedjo nastopanja. Prav tako je bil kaznovan z dvomesečno prepovedjo igranja igralec Krima Kosim, ki je igral zelo surovo. Podstavljal je nasprotnikovim igralcem nogo, da ga je sodnik moral izključiti do konca tekme. Omenjeni igralec tudi ni hotel priti na zaslišanje.

Tov. Cizelj, član ŽSD Celje, je bil s strani disciplinskega odbora RZS kaznovan z ukorom zato, ker je grobo napadel nasprotnega igralca. Časovna kazen ni bila izrečena, ker igralec Cizelj še ni bil doslej kaznovan in ker je odločitev sodnika, ko ga je izključil, bila za njegov prekršek prestroga. Namen te izključitve s strani sodnika je bil dosežen, kajti s to izključitvijo je slednji umiril surovo igro celjskega moštva.

Več atletike v šole in telovadna društva

Za našo atletiko je značilno, da so uspehi posameznih društev plod neumornega dela nekaterih »omejencev«, ki vodijo društveno življenje z vso vztrajnostjo in požrtvovalnostjo, bodisi kot trenerji ali pa kot funkcionarji. Sistematičnega dotoka mladincev in mladink, ki bi bili deležni osnovne telesne vzgoje že v šoli ali v telovadnih društvih, pa ni. Vzroki so različni, med najverjetnejšimi pa je ta, da »gora ni prišla k Hohamedu«, niti »Mohamed h gori«. Obe poti, po katerih naj bi okrepili atletiko — to je prosvetna in telovadna — sta premalo utrti. Poglejmo najprej, kako je s srednješolsko atletiko. Letos je bilo prvenstvo srednjih šol Slovenije prvo, dočim ga prejšnja leta sploh ni bilo moči izvesti, ker so ga merodajni činitelji preprosto prepovedali. Atletika je sicer v učnem načrtu, toda vprašanje je, v koliko se učni načrt tudi praktično izvaja. Dejstvo je, da je samo majhen odstotek srednješolske mladine vključen v društva, pa čeprav si želijo srednješolci tekmovanj. Pogoji za delo po šolah pa so za atletiko zelo skromni. Samo nekaj zavodov je, ki imajo urejeno primitivno skakališče in tekmovalno progo. V Ljubljani na primer ni igrišča, kjer bi se srednješolec počutil kakor na svojem domu. Ta problem je v Zagrebu že davno rešen. Precej je profesorjev, ki imajo smisel za atletiko in si tudi prizadevajo pomagati atletiki, vendar jih je še vedno precej, ki so mnenja, da je pouk atletike v srednjih šolah težji kot igra z žogo ali običajne telovadne prvine. Vsako leto imajo srednješolski profesorji tečaje za izpopolnitev svojega znanja. Tako so ga imeli tudi letos, na katerem so se izpopolnjevali v skokih v vodo in sabljanju! Nimamo ničesar proti sabljanju i.. skokom v vodo, a veliko vprašanje je, koliko bo ta šport mladina lahko praktično gojila. Obenem se tu vprašamo, zakaj sploh imamo medicinske učene tabele o fiziološki učinkovitosti posameznih športnih panog.

Načelnik Telovadne zveze Slovenije, tov. Jeločnik, je povedal, da pridejo na tekme, ki jih prireja Telovadna zveza Slovenije, tekmovalci na start precej dobro pripravljeni v vajah na orodju, dočim atletske discipline nikakor ne zadovoljujejo. Atletska zveza Slovenije bo morala poslati svojega instruktorja na vsakoletna taborjenja gozdne šole TZS. Zanimivo je tudi to, da je TZS izvedla že svoja prvenstva v smučanju, odbojki in mnogoboju, dočim atletika še ni prišla na vrsto. Še en problem bi morali rešiti pred zimo. Atletska društva bodo začela z zimskim treningom, pa nimajo za to primernih telovadnic. Mislimo, da bo mogoče najti nekoliko prostora tudi za specialen trening atletov, kajti prijazno povabilo, češ, pridite in se vključite v naše društvo in bomo skupaj telovadili, ni ugodno za atleta zaradi preprostega vzroka: časa ni za oboje.

Zanimivo je tudi, da Odred še do danes ni prejel iz Beograda utemeljene izjave, zakaj ni smel nastopiti v inozemstvu. Nekatera društva startajo v inozemstvu večkrat na leto, za druge pa kaže ASJ tako skrb, ki mej skoraj na jezuitsko rigoroznost. Spomnimo se samo, da je lani prišlo precej reprezentantov tik pred srečanjem z Belgijo domov, nekateri so šli ven celo v istem času, pa vendar ni bilo kasneje nobene »burje«. Slovenija je imela letos celo vrsto inozemcev v gosteh, zato bi zaslužila naša društva slednjič tudi start v inozemstvu. Če gostujejo tuje ekipe pri nas, je običajno, da si stroške razdelimo po nekakšnem ključu, ki pa je skoraj vedno tak, da so finančna bremena na naših društvih največja, revanžno turnejo v inozemstvo pa vrne tisti klub, katerega gostovanje inozemcev relativno najmanj stane.

Tudi izvenarmadni vzgoji je posvetila Atletska zveza Slovenije premalo pozornosti. Sedaj jo čaka nova naloga: uvedba orientacijskega teka. Orientacijski tek je najboljša priprava za organski razvoj mladinca. Istočasno dobijo udeleženci orientacijskega teka osnovne pojme topografije. Orientacijski tek ni naporna vrsta tekmovanja kot na primer kros, ki je bil pri nas nekaj časa zelo v modi. Tekmovanje v orientacijskem teku je na Švedskem priljubljeno že za ljudskošolsko mladino, kajti ti opravijo celo progo kar peš. V kasnejših letih kombinirajo hojo s tekom in danes je to na Švedskem najmožičnejša športna disciplina. Kaj vse stori mladinec koristnega, če starta v orientacijskem teku: pridobi na vztrajnosti, pridobi si čut orientacije, seznani se s specialko in kompasom, tako da pozneje kot vojak z lahkoto reši naloge, ki so mu dane na terenu v miru ali pa v vojni

Janez Špindler

V HELSINKIH DELAJO S POLNO PARO

»Hči Baltiškega morja« se kaže obiskovalcu v teh jasnih in sončnih jesenskih dneh s svoje najlepše strani. »Hči Baltiškega morja« je olimpijsko mesto Helsinki, glavno mesto dežele, ki je dala nešteto odličnih športnikov. Obiščite Helsinki z enim izmed številnih letal, ki letajo po različnih letalskih progah, z enim izmed parnikov Stockholm-Turku, z železnico s severa ali pa po dolgi morski vožnji skozi Baltiško morje mimo Bornholma — od povsod pokaže prijazno in lepo lice. Najlepša pa je »hči Baltiškega morja« — kot je mnogokrat omenjeno po knjigi Maila Taviosa takrat, ko vidi popotnik na morju vstajati iz svetlomodre vode bleščeče zgradbe, ki se zde kakor fata morgana na daljnjem severu. Toda kmalu je vse mesto pred potnikom, ki se šele zdaj zave, da ta slika ni zrasla samo v njegovi domišljiji.

Olimpiada v Helsinkih bi morala biti že leta 1940. Toda takrat je plamenel svet v velikanskem požaru, ki je pojenjal šele čez pet let, tako da se je tudi drugi termin Fincem izjalovil. V tretje pa gre rado. Leta 1948, ko je bilo na vrsti za organizacijo olimpiade zopet finsko glavno mesto, je bila olimpiada v Londonu, saj takrat Finci ne bi mogli prevzeti ogromnih stroškov in zagotoviti primerne organizacije. Končno pa je napočil čas tudi za Helsinki; prihodnje leto bo olimpiada v tem belem mestu, ki si je do danes že precej opomoglo in lahko prevzame veliko odgovornost, ki jo nalagajo organizatorju olimpijske igre. Finski športniki se za prihodnje leto mrzlično pripravljajo. Vsa dežela stoji že danes v znamenju olimpijskih iger. Toda povejmo raje, kako se za olimpiado pripravlja mesto, ki bo že čez deset mesecev prizorišče dogodkov svetovnega pomena.

Helsinki so postali zopet »belo« mesto. Tisoče in tisoče zgradb v starem, lepem središču in v modernih delih, ki se mu priključijo, je že obnovljenih, na zunaj in znotraj. Do olimpiade ne bo v tem mestu, ki ima štiristotisoč prebivalcev, nobene hiše, ki ne bi bila bleščeče bela. Pa tudi drugače je Helsinki — od neštetih mest in ustanov, ki bodo olimpiadi na razpolago, pa do zadnjega za šport navdušenega šolskega dečka — popolnoma pripravljeno na doslej največji dogodek v njegovi štiristoletni zgodovini. Vsak Finec in vsako gospodinjstvo, ki bo imelo olimpijske goste, hoče pokazati svetu, kaj zmore Finska in kako lahko olimpiado pripravi to mesto, ki je mnogo manjše kakor London ali Berlin. Toda Finci pravijo, da od velikosti ni odvisna gostoljubnost. V pristanišču mrzlično delajo. Treba je pripraviti mnogo prostora za številne ladje, ki bodo pripeljale goste iz vsega sveta in v katerih bodo gostje stanovali, saj mesto res ne bi moglo sprejeti vseh, ki so se že do danes prijavili, da bodo olimpiado obiskali. Razen tega bo pripravljeno za športnike in goste še mnogo prostorov v novih hotelih, ki so jih zgradili nalašč za olimpiado, olimpijskih vasah, taborih in po privatnih gospodinjstvih.

Vse številne obiskovalce, ki se bodo iz vseh delov sveta zgrnili v finsko glavno mesto, bo pozdravil velik kip Paava Nurmija, ki ga je izklesal kipar Väinö Aaltonen, in ki bo simbol XV. olimpijskih iger. Nedvomno pa bo pozdravil športnike v belem stadionu z znanim olimpijskim stolpom tudi osebno Paavo Nurmi.

Nekaj za naše športne zdravnike

V čim je skrivnost Zatopkove zmogljivosti?

Emil Zatopek je bil rojen 19. septembra 1922 v Koprivnici na Slovaškem kot tretji sin mizarja. Živel je najprej v precej revnih razmerah. Že kot mladinec je pristopil k delavskemu telovadnemu drustvu, kjer je gojil predvsem igre z žogo. Leta 1937 je delal v tovarni Bata v Žlinu, kasneje pa je obiskoval visoko ekonomsko šolo ter položil leta 1943 maturo. Atletiko je začel gojiti v športnem društvu tovarne Bata in je pod vodstvom trenerja Kučere dosegel prve uspehe. Leta 1945 je odšel v Zlin služit vojsko. Z neverjetno vztrajnostjo in železnim treningom je bil tedaj postavljen temeljni kamen njegovi karieri. Končno je postal fenomen med tekači. Zatopek ni niti čudežni otrok niti genij, temveč dosega svoje rekorde predvsem s svojo energijo in racionalnostjo svojega stila, pri čemer je značilno, da ima zelo kratek korak.

Kaj pripoveduje Zdenek Hornhof o Zatopku

»Vesel sem, da vam lahko informacije o Zatopku, njegovem srcu in pljučih podam iz prvega vira, kajti kot zdravnik poznam Zatopka že od 1944. leta, ko je postal najboljši češki dolgoprogaš. Od tega časa dalje je stalno pod mojo kontrolo, tako da vam sedaj lahko dam podatke tudi iz dobe, ko je postavljal svetovne rekorde. Antropologi in trenerji, ki jih zanimajo Zatopkove telesne mere, naj se zadovolijo s temile podatki: višina 174.3 cm, teža 67.4 kg, dolžina trupa sede 90.5 obseg prsi 91.5, globina prs 21 cm, razlika med vdihom in izdihom 10 cm, vitalna kapaciteta pljuč 4900 ccm, obseg čez pas 73.5, obseg stegna 54.3 cm in meč 38.4 cm. Frnkcionalna preiskava pljuč je pokazala, da je prsni koš dobro oblikovan ter gibčen. Vitalna kapaciteta v miru znaša pri Zatopku 4900 ccm, dočim je frekvenca dihanja v miru 14 v minuti. Med tekom vdihne Zatopek pri vsakem drugem koraku. Dihalni volumen v miru znaša 582 ccm, minutni volumen pa 8142 ccm; poraba kisika 148 na minuto, komplementarnega zraka je 2756, rezervnega pa 1262 ccm. Apnolični odmor je po vdihu 154 sekund. Iz vsega tega je razvidno, kakšne rezerve ima Zatopek v svojem dihalnem aparatu. Pri zadnji preiskavi spomladi leta 1951 v polnem treningu so bili dobljeni tile podatki:

Puls 58, krvni pritisk pa 116/78 mm Hg, srčni kvocient po Herxheimerju 1/46,88, funkcionalni testi pa so pokazali tole: Schneiderjev index 13, Harvard-Step up-Test 1/21 Tabela pulsa in krvnega pritiska izgleda takole: v miru 60 in 116/78, po 30 počepih v 30 sekundah 84 in 138/60. Po eni minuti je puls zopet 60, pritisk pa 132/80, po dveh minutah puls 60, pritisk pa 122/78. Po sprintu, ki je trajal 15 sekund, je bil puls 132, pritisk 160/40, po dveh minutah puls 60, pritisk pa 140/72 Po triminutnem teku (180 korakov na minuto) je bil puls 78, pritisk 160/70. Umirjenje po 4 minutah je pokazalo, da znaša puls 64, krvni pritisk pa 118/78. Pomembno reakcijo opazimo samo pri hitrostnih vajah. Resnična preizkušnja za Zatopka pa je samo tekmovanje. Leta 1947 je po teku na 5000 m, ki jih je pretekel v času 14:26.0, imel puls 148 in pritisk 210/30 in to merjeno točno eno minuto po tem, ko je pritekel skozi cilj. Po štirih minutah je bil puls 88 in pritisk 160/50. Po 38 minutah je bil puls 80 in pritisk 140/90, po 24 urah pa je bil puls 68 in pritisk 148/90. Leta 1949, po svetovnem rekordu na 10.000 m, je eno minuto po končanem teku bil puls 150 in pritisk 160/40. Dve minuti kasneje je imel puls 114, tri minute kasneje puls 102, v osmi minuti pa je bil puls nespremenjen — 102. Leta 1950 pa je bil po rekordu na 5000 m njegov puls 168.

Če združimo naša raziskavanja, vidimo, da je čudovita Zatopkova zmogljivost v teku na dolge proge značilna tudi zato, ker 1. ni bil nikdar resneje bolan; 2. njegovi organi so v brezhibnem stanju; 3. živi zelo solidno (ne kadi); 4. trenira redno vsak dan, tudi pozimi, trdo in intervalno.

REPUBLIŠKA MOŠKA ROKOMETNA LIGA

KRIM PRESENETIL BRANIK

Krim : Branik 7:7 (2:4)

Ljubljana, 28. okt. Danes je bila odigrana v Ljubljani prvenstvena rokometna tekma med trenutno prvoplasiranim Branikom in Krimom, ki se nahaja na predzadnjem mestu v lestvici. Tekma je ponovno dokazala veliko izenačenost vseh ekip, saj je bil Krim kljub oslabljeni postavi enakovreden nasprotnik in bi lahko celo zmagal. Obe ekipi sta bili zelo borbeni in sta si na vso moč prizadevali doseči zmago. Pri Braniku se je zlasti odlikoval Žabkar, ki je dosegel štiri gole ter tudi drugače zelo dobro igral. Vratar Brumen, ki se je nedavno vrnil od vojakov, je dokazal, da se še vedno nahaja v zelo dobri formi. Pri Krimu sta bila dobra Mihajlovič in Novak v napadu ter Levičnik v obrambi. Gole so dosegli: Žabkar 4, Toplak 2 in Muškotevc 1 za Branik ter Novak 3, Mihajlovič 3 in Škrjanc 1 za Krim.

Celje : Triglav 11:5

ŽENSKA REPUBLIŠKA LIGA

Krim : Branik 1:0 (0:0)

Z današnjo zmago nad Branikom si je ženska ekipa Krima priborila prvo mesto v jesenskem delu republiške lige. Na tekmi smo ponovno videli, da je kvaliteta ženskih ekip v republiški ligi še vedno nezadovoljiva. Kar je posledica nezadostne pozornosti društev do ženski ekip. Edini gol je dosegla Buh Mara, ki je ena najboljših igralk v republiški ligi.

Slovan : Enotnost II. 11:5 (9:0)

Ekipa Slovana je nepričakovano visoko porazila drugo ekipo Enotnosti, ki je nastopila samo z 8 igralkami. Ker je vsled povišanja voznih cen Enotnosti predala tekmo svoje ženske ekipe Braniku, je bil s to tekmo jesenski del tekmovanja zaključen.

Krim	3	2	1	0	7:0	5
Branik	3	2	0	1	9:1	4
Slovan	3	1	1	1	15:3	3
Enotnost II.	3	0	0	3	0:27	0

ŽENSKA ZVEZNA ROKOMETNA LIGA

Zagreb : Enotnost 6:3 (4:1)

Ljubljana, 28. okt. V zadnjem kolu jesenskega dela zvezne lige je ekipa državnega prvaka premagala domačo Enotnost 6:3 (4:1). Obe ekipi sta nastopili nekoliko okrnjeni, vendar to ni vplivalo na potek in izid igre. Enotnost je takoj v prvi minuti z lepo kombinacijo prišla v vodstvo, katerega pa ni dolgo obdržala. Napadalke Zagreba so znale spretno izkoristiti vsako napako domače obrambe in so s točnimi meti do konca polčasa povišale na 4:1. V drugem polčasu se je situacija nekoliko spremenila in so bile igralke Enotnosti boljše, vendar jim ni uspelo zmanjšati razlike. Pri Zagrebu sta se zlasti odlikovali srednja napadalka Vlajčič in srednje krilo Moguljak. Medtem ko je prva nezadržno prodirala in se ji obramba Enotnosti ni mogla uspešno zoperstavljati, je bila druga steber obrambe.

Na koncu še nekoliko besed o organizaciji prireditve. Enotnost je za to tekmo dobila od uprave stadiona igrišče v dopoldanskih urah in je objavila, da bo tekma ob 10 uri. Isto je bilo sporočeno tudi ekipi Zagreba ter Rokometni zvezi Slovenije. Medtem pa je Nogometna zveza Slovenije delegirala ob isti uri mladinsko nogometno tekmo Odred : Železničar (Lj.) ter se je zaradi slednje rokometna tekma začela šele ob pol dvanajstih. Ni sedaj najvažnejše, kdo je kriv za to anarhično stanje (po mojem mnenju je krivec Nogometna zveza), vendar je treba ugotoviti naslednja dejstva, h katerim je vsak komentar nepotreben: 1. v Ljubljani ima **mladinska nogometna tekma prednost pred rokometno tekmo zvezne lige**; 2. gledalci, ki so prišli na rokometno tekmo, so razočarani odšli; 3. Enotnosti je bilo vsled tega onemogočeno pobrati tudi tistih nekaj borih dinarjev vstopnine, ki so danes važnejši kot kdaj koli; 4. če se bo tako nadaljevalo, ne bo dobil rokomet nikdar svojega občinstva, pa naj bo še tako kvaliteten.

Mitja Vidic.

Spartak : Lokomotiva (Virovitica) 4:1

Boksarji Branika in Triglava so boksali neodločeno

Maribor, 28. okt. Pred 1500 gledalci, ki so napolnili dvorano TD Maribor I., je bil napet, toda tehnični precej slab boksarski dvoboj med Branikom in Triglavom. Tri srečanja je Triglav predal brez borbe, ker ni imel nasprotnikov. Slovenski prvak v welter kategoriji Pukšič je imel nesrečo in si je v borbi s Kermaunerjem zlomil roko

Sedmi republiški namiznoteniški turnir v Brežicah

Brežice, 28. oktobra. Včeraj in danes je bil v Brežicah v organizaciji SD Razlaga VII. republiški turnir, katerega se je poleg prireditelja udeležilo še šest društev. Turnir je bil dobro organiziran; v vseh šestih disciplinah, ki so se končale, so zmagali igralci iz ekipe Kranja. Moški posamezno niso dokončali, zato se bo finalna igra med Strojnikom R. in Strumbljem odigrala na bližnjem prvenstvu Slovenije. V tekmovanju moških ekip je Krim v polfinalu šele po težki borbi klonil Kranjčanom. Finalna igra med Gregorčičem in Železničarjem iz Kranja je nudila kvaliteten namizni tenis, škoda je edino v tem, da je bila odigrana v precej neprimernem času.

Rezultati: moške ekipe (osem ekip) finale: Železničar (K) : Gregorčič 5:3; ženske ekipe (tri) finale: Železničar (K) : Železničar (Mrb) 3:1; mladinske ekipe (pet) finale: Železničar (K) : Železničar (Lj) 5:0; moški, posamezno (33 igralcev) polfinale: Strumbelj (G) : Rebolj Z. K.) 3:1, Strojnik R. (Krim) : Medvešček 3:0; ženske posamezno (14) finale: Pogačar : Bogataj 3:2; mladinci posamezno (17) finale: Hlebš : Valentar 2:1; mladinske posamezno: finale: Aplenc (Z. K.) : Smičič (R) 2:0.

V skupnem plasmaju je vrstni red naslednji: 1. Železničar (K) 125 točk, 2. Gregorčič 53, 3. Razlag 45, 4. Železničar (Mrb) 44, 5. Železničar (Lj) 33, 6. Krim (Lj) 21, 7. Fužinar 14. V tekmovanju za nagrado NTZS vodi Železničar (K) s 936,5 točkami, sledi: Gregorčič, Železničar (Lj), Železničar (Mrb) itd.

Naročajte se na „POLET"!

Partizan prvak FLRJ v boksu

Beograd, 27. oktobra. Stadion Partizana. Gledalcev 15.000. Sodniki: Adamovič, Peakovič, Popovič, Mladenovič, Rafajlovič.

Tehnični rezultati — *mušja:* Paljič : Jankovič 1:1; *bantam:* Radanov : Andrejevič 1:1; *peresna:* Redli : Srdanovič 2:0, tehnčni k. o. v tretji rundi; *polwelter:* Šovljanski : Hladni 2:0, *welter:* Golič : Prokič 2:0; *polsrednja:* Pavlič : Kostič 2:0; *srednja:* Miloševič : Aleksič prekinjena zaradi poškodbe Miloševiča v prvem krogu. *Poltežka:* Šojič : Nikolič 0:2; *težka:* Dudaš : Radošič 2:0, tehnični k. o. v tretjem krogu.

V drugem finalnem srečanju za naslov ekipnega prvaka države je Partizan zasluženo in prepričljivo premagal Radničkega, ki je tudi tokrat prikazal zelo lep boks. Čeprav sta Šovljanski in Hladni boksala izredno dobro, sta ju vendar Andrejevič in Radanov prekosila. To, kar sta dva mlada boksača pokazala v drugem kolu, bo gotovo zabeleženo v zgodovini našega boksa. Nudila sta 3 minute najlepšega boksa. Gotovo je, da takšnega kvalitetnega boksa pogosto tudi najboljši mojstri ne pokažejo. Težko je reči, kaj je bilo lepše, ali izredno hitri refleksi in mojstrske eskivaže ali dovršeno precizni udarci. Delala sta z obema rokama, uporabljala vse vrste udarcev in vse tri borbene pozicije, skratka, bila sta to dva najpreciznejša mehanizma, kakršnih v našem ringu še nismo videli. Redli je sekundo ali dve po udarcu gonga, ki je označil konec drugega kroga, zadal z neverjetno močjo levi crochet na sam vrh Sedanovičeve brade tako, da je sodnik takoj v začetku tretjega kroga prekinil borbo in proglasil Redlija za zmagovalca. Ostale borbe so bile brez presenečenj. S to zmago je Partizan tretjič osvojil naslov ekipnega prvaka Jugoslavije v boksu.

Dagmar Rom spet na čelu »Wunderteama«

Posebno poročilo za »Polet« od W. Pennitza — Graz

Graz, v jeseni. »Tresejo se gore«, pravi pregovor in to tudi drži. Tudi za priprave avstrijskih smučarjev bi lahko veljal ta pregovor. Fred Rösner, znani funkcionar Avstrijske smučarske zveze, je rekel: »Ne začnimo sicer prezgodaj, toda zberimo vse, ki imajo plasma in ime, na štirinajstdnevni tečaj v Schielleitenu«. Schielleiten, kjer je šola za telesno vzgojo, je lep grad, ki je obdan s prekrasnimi napravami za vse vrste športov. Tam so trenirali člani olimpijskega moštva in po nekaj dneh, ko so se vrnili domov, so mogli strokovnjaki z zadovoljstvom ugotoviti, da se je kondicija vseh močno dvignila.

KAKO JE RÖSNER KNOCKOUTIRAL OLIMPIJSKE KANDIDATE

Tečaj v Schielleitnu je imel kratko »predigro«. Mnogi odlični avstrijski smučarji in smučarke so imeli pač vzroke, da jim priprave za Oslo niso preveč »dišale«. Večina od njih ima svoj poklic, ki jih trdo zaposluje; znani par Egon Schöpf in Dagmar Rom, »ljubavni par« med tirolskimi »asi« vodita v Kitzbüchlu cvetočo športno trgovino. Poleg tega sodeluje svetlolasa Dagmar Rom, zmagovalka iz Aspena, v Ameriki pri nekaterih filmih. Verjetno pa smučarjem samim tudi ni bilo jasno, zakaj so prevzeli trening smučarjev izraziti atleti, med njimi tudi Ralph Hoke, avstrijski trener reprezentance, ko vendar sami niso nikdar stali na smučeh. Toda Fred Rösner pozna vrednost dobrega vsestranskega treninga in gimnastike. Napravil je kratek proces. Zahteval je od vseh olimpijskih kandidatov pismeno izjavo: ali se želijo udeležiti olimpijskih priprav ali ne. Če ne, potem nimajo vozne karte za Oslo. In glej: nenadoma je nemogoče postalo mogoče in celo Dagmar Rom, Trude Baiser in Egon Schöpf so izjavili in podpisali, da se bodo udeležili vseh priprav, tečajev in tekem. Seveda bo treba izposlovati za te ali one smučarje še kakšen dopust, toda najvažnejše je, da so vsi skupaj. In tako je prav!

KDO GRE V OSLO?

Osem mož bo zastopalo Avstrijo v alpskh disciplinah, med njimi imajo že skoraj sigurno karto v žepu: Christian Prawda, Hans Senger, Othmar Schneider, Egon Schöpf in Toni Spiess. Trije nadaljnji še pridejo v poštev, med njimi najbrž Engele Haider, Otto Linher in mogoče tudi Alois Zauner. Pri ženskah pa so v ekipi Trude Baiser, Trude Klecker, Dagmar Rom, dr. Schuh-Proxauf in Erika Mahringer. Morda pride zraven še Resi Schwaiger. Dosti verjetnosti pa ni zanjo, kajti izgleda, da imajo večje izglede Resi Hammerer, Lydia Gstrein in Gebler-Proxauf.

PRAWDA VODJA NOGOMETNEGA MOŠTVA

Nekega lepega sobotnega popoldneva so se smučarji, ki so bili zbrani v Schielleitnu, podali na izlet v bližino Graza, kjer so — reci in piši — nastopili kot pravi nogometaši. Za nasprotnika so imeli pevce, dirigente in glasbenike mestnega gledališča. Zmagali so smučarji s 6:3; posebno se je izkazal Prawda, ki je dokazal, da bi bil lahko tudi kar uporaben nogometaš. Najboljši strelec je bil Spiess kot leva zveza, ki je sam zabil kar tri gole.

ZVEZNA ODBOJKARSKA LIGA

Ženska ekipa Železničarja (Lj) je najboljša

Včeraj in danes so bile na igrišču Ljuba Šercerja in pod Cekinovim gradom zanimive tekme odbojkarske zvezne lige (zahodna skupina), v katerih so nastopili: moška in ženska ekipa Branika iz Maribora, moška in ženska ekipa Železničarja ter moška in ženska ekipa Krima iz Ljubljane.

Vsa srečanja so bila zanimiva, vendar je ženska odbojka pokazala kvalitetni padec, ki gre na račun nesistematičnega treninga, katerega je posebno v zadnjem času oviralo slabo vreme. Del krivde pade tudi na Odbojkarsko zvezo Jugoslavije, ki je zaradi evropskega prvenstva v Parizu razpisala jesenski del tekmovanja šele po 30. septembru.

Z zmago nad Branikom si je ženska ekipa ljubljanskega Železničarja priborila prvo mesto v tekmovanju zahodne lige. Čeprav je bila v vodstvu z rezultatom 2:0, se je v ostalih treh setih odvijala ostra borba za zmago. Šele v zadnjem, t. j. petem setu so Ljubljančanke zopet zaigrale boljše in si priborile pomembno zmago. Tako so brez poraza na prvem mestu in bodo poleg Branika iz Maribora zastopale Slovenijo na finalnem tekmovanju, ki bo 8. in 9. decembra v Ljubljani. V ekipi Mariborčank v tem srečanju ni nastopila Saška Mlakarjeva, kar se je v igri zelo poznalo. Videz je, da Mariborčani polagajo premalo pozornosti na žensko odbojko, ki iz leta v leto kvalitetno pada. S tako igro, ki sta jo pokazali obe ekipi, bi na finalnem tekmovanju zasedli tretje in četrto mesto. To je bila ena najslabših iger, kar smo jih doslej videli v Ljubljani.

Ker se je tekma članic zavlekla, so moški obeh moštev odigrali samo tri sete, ostali del igre pa sta odigrali obe ekipi danes popoldne. V tem srečanju so se pokazali Mariborčani kot boljši in so zasluženo zmagali. S tem porazom si je Železničar precej omajal svoje izglede za finalno tekmovanje, kjer bodo nastopali prvi trije iz vsake skupine. Odločilno tekmo za tretje mesto bosta igrala v nedeljo zagrebška Lokomotiva in Železničar iz Ljubljane v Zagrebu.

V nedeljo dopoldne sta se v prvi tekmi srečali ženski ekipi Krima in Branika. Vsi smo že mislili, da bo po gladki zmagi v prvih dveh setih tudi v tretjem ženska ekipa Krima uspešna. Toda igralke Branika so zaigrale borbeno ter v vseh treh setih zmagale. S tem so si priborile dokončno drugo mesto na prvenstveni lestvici. Ljubljanska ekipa Krima se je v jesenskem delu tekmovanja precej popravila in bi se z današnjo zmago nad Branikom vsidrala na tretjem mestu, kar bi bil vsekakor lep uspeh. Izgleda, da se bo ženska ekipa Krima počasi uravnovesila, tako da bo že v prihodnjem tekmovanju zavzela vidnejše mesto.

Nedvomno pa je bila posebna privlačnost za občinstvo tekma moških vrst Branika in Krima. Pri moštvu Krima smo zapazili znanega mariborskega igralca Jošta, ki ga, kot vemo, odlikuje močan udarec na mreži, pa tudi v igri je bil vedno dokaj zanesljiv. Zanimalo nas je, kako se bo danes znašel v novi sredini. Lahko rečemo, da je bil dober. Moral se bo pač še potruditi, da se vživi med novimi soigralci. V splošnem za Krim lahko trdimo, da so bili igralci v začetku premalo pozorni, na trenutke celo zbegani, zaradi nepotrebnih nesporazumov, po drugem setu pa so se razživeli in bili, zlasti v četrtem setu, boljši od svojega tekmeca. Najboljši je bil Skerbinek, ki ga odlikuje odličen udarec na mreži in prav tako močan servis; solidno igro sta pokazala Magušar in Cirman kot podajač, od vseh pa je bil morda še najslabši Kosec. Branik je igral vseskozi lepo, borbeno in požrtvovalno. Udarci na mreži so uspevali skoraj vsakemu posamezniku in to v prvih dveh setih, ko je bil nasprotni blok šibak. Kasneje pa so zaradi boljše igre nasprotnika naglo popuščali in pri zadnjih točkah skoraj povsem odpovedali. V vrstah Branika so se odlikovali Mikluš, Šedivy in Škof. Tekmo je odlično vodil Podbevšek Zvone iz Ljubljane.

Ob koncu še nekaj. Del občinstva je z neumestnim kričanjem skušal onemogočiti Mariborčana Jošta, ki je, kot že rečeno, to pot prvič nastopil za ljubljanski Krim. V bodoče naj takšne nešportne poteze gledalci opustijo. Pravega športnika pa je pokazal v zadnjem nizu in pri zadnji točki Dvoržak Rado (Krim), ki je že po sodnikovi odločitvi sam priznal napako, katero je zagrešil na mreži.

REZULTATI — ŽENSKE:

Železničar : Branik 3:2 (15:8, 15:4, 8:15, 9:15, 15:13)

Branik : Krim 3:2 (11:15, 8:15, 15:11, 15:11, 15:12)

MOŠKI:

Branik : Železničar 3:1 (15:13, 10:15, 19:17, 15:12)

Krim : Branik 3:1 (13:15, 15:13, 15:12, 15:12).

Kovinar (Maribor) : Krka (Novo mesto) 3:1 (15:11, 10:15, 15:10, 15:7).

Moški:

Krim	14	11	3	37:14	22
Mladost Z.	11	10	1	31:6	20
Železničar	12	8	4	25:18	16
Lokomotiva	12	8	4	25:25	16
Branik	11	6	5	23:17	12
Krka	13	2	11	17:35	4
Mladost C.	10	1	9	12:28	2
Kovinar	11	1	10	8:31	2

Ženske:

Železničar Lj.	8	8	0	24:10	16
Branik	8	6	2	21:10	12
Krim	10	4	6	21:22	8
Žesezničar M.	8	3	5	15:20	6
Mladost	7	2	5	13:17	4
Lokomotiva	9	2	7	10:25	4

Partizan : Zanatlija 3:1

Crvena zvezda : Sarajevo 3:0

Zmagi ČSR nad Avstrijo v atletiki

Na Češkoslovaškem je bilo srečanje moških in ženskih reprezentanc Avstrije in ČSR v atletiki. V srečanju moških so Čehoslovaki zmagali s 143:76, pri ženskah pa 63,5:61,5.

V posameznih disciplinah so bili doseženi naslednji rezultati — **100 m**: Horčič 10.9, **400 m**: Šimek 49.5, **800 m**: Kodrle 1:54.9, **1500 m**: Slaviček (vsi Č) 3:53.0, Prosinagg (A) 3:58.2, **5000 m**: Svajgér (Č) 15:01.0, **10.000 m**: Stüble (A) 31:59.4, **110 m ovire**: Tošnar 15.4, **400 m ovire**: Moravec (oba Č) 54.1, **4×100 m**: ČSR 42.0, Avstrija 43.2, **višina**: Lansky 1.90 m, **daljina**: Fikejz 6.72 metra, **palica**: Saxa (vsi Č) 4.00 m, **troskok**: Würth (A) 14.27 m, **krogla**: Skobla 15.39 m, **disk**: Kormuth 45.16 m, **kopje**: Perek 65.34 m, **kladivo**: Dadak (vsi Č) 57.60 m (nov češkoslovaški rekord); **ženske — 100 m**: Rihova (Č) 13.0, **200 m**: Janny (A) 26.9, **800 m**: Müllerjeva (Č) 2:24.2, **4×100 m**: Avstrija 50.2, **4×200 m**: ČSR 1:48.7, **80 m ovire**: Steurerjeva (A) 12.1, **višina**: Modrachova 1.55 m, **daljina**: Vojsova 5.24 m, **krogla**: Jungrova 12.45 m, **disk**: Čehova 40.30 m, **kopje**: Zatopkova (vse Č) 47.78 m, Bauma (A) 47.57 m.

Gyarmati 5.99 m v daljino

Na atletskem tekmovanju v Budimpešti je olimpijska zmagovalka v skoku v daljino, Madžarka Gyarmati, izenačila svoj državni rekord 5.99 m. Obenem je izenačila rekord 7.6 na 60 m. Feherjeva je vrgla kroglo 12.35 m. Pri moških so se odlikovali Nemeth, ki je vrgel kladivo 58.00 m, Varszhegi v metu kopja s 64.05 m in Földessy v skoku v daljino s 7.36 m.

Izvrstni finski maratonci

V Turku je bil maratonski tek, na katerem so nastopili vsi najboljši finski maratonci, ki so dosegli prav izredne rezultate. Med 38 udeležencí jih je namreč 25 preteklo to težko in naporno progo v času boljšem od 3 ure, pri tem pa jih je 10 izpolnilo pogoje za tekače A razreda. V mojstrski razred sta sprejeta celo veteran Mikko Hietanen (2:33,52.8) in nova zvezda Eino Pulkinen (2:35.25). Zmagal je z 2:30,52.8 Erkki Puolakka, ki je lani kot začetnik v istem teku dosegel čas 2:44,43!

Bivši francoski rekorder na 1500 m Denis Johansson je ponovno odpotoval v ZDA zaradi nadaljevanja študij, ki jih je lani tam začel.

Kandidati za nogometni moštvi Francije in Avstrije

V Parizu bo v četrtek nogometna tekma med reprezentancama Francije in Avstrije. Čeprav ne ena ne druga stran še nista objavili svoji dokončni postavi, kar bosta storili jutri, so vendar znani kandidati, med katerimi bo izvršena končna izbira. Francozi so kot kandidate določili naslednje igralce: **Vignal, Domingo** (vratarja), **Grillon, Salva, Huguet** (branilci), **Firoud, Jonquet, Bonifaci** (krilci), **Alpsteg, Barate, Doye,, Stricanne, Grumellon, Flanion, Strappe** (napadalci). Avstrijci bodo izvedli ožjo izbiro med naslednjimi igralci: **Schweda, Pelikan, Zeman** (vratarji), **Happel, Röckl, Kowanz** (branilci), **Brinek, Hannapi, Ocwirk Schleger** (krilci), **Aurednik, Melchior I., Wagner, Stojaspaal, Habitzl, Gernhardt, Huber, Körner II.** Tekmo bo sodil Anglež Ling.

Spored reprezentančnih tekem Avstrije v letu 1952

Avstrijska nogometna zveza bo kmalu sestavila dokončni spored tekem svoje reprezentance v sezoni 1952. Doslej so sklenjene naslednje tekme: 23. marca v Belgiji: **Belgija : Avstrija**, 25. maja na Dunaju: **Avstrija : Anglija**, 25. junija v Bernu: **Švica : Avstria**, 14. septembra v Beogradu: **Jugoslavija : Avstrija**, 19. oktobra na Dunaju: **Avstrija : Francija.** Poleg tega se še pogajajo za tekmo z Irsko, ki naj bi bila 7. maja na Dunaju.

Nizozemska je izbrala plavalno reprezentanco za olimpiado

Nizozemska plavalna zveza je že določila svoje plavalce in plavalke, ki bodo začeli specialne priprave za olimpijske igre. Objava tega seznama je izzvala dokajšnjo senzacijo, ker v njem ni evropske prvakinje, študentke medicine iz **Rotterdama, Rie van der Horstove**, ki je bila prva na prvenstvu Evrope v odsotnosti Wieleme. Nadalje sta izpadla hrbtaš Koes Kievit in prsač Bob Bonte, za katera so objavili, da ne prideta v poštev zaradi slabe forme. Izbrani reprezentanti so naslednji: **moški — 100 m prosto**: Hermsens, Tjebbes, **400 m prosto**: ten Thye, Tebbes, **100 m hrbtno**: Sonneveld, van der Veen, **200 m prsno**: Buyze, Kelder, **ženske — 100 m prosto**: Schumacher, Symons, Wielema; **100 m hrbtno**: Wielema, Gaillard, de Korte, **200 m prsno**: Bonnier, Bruins, Garritsen, Spoor, Welling.

V Upsali je Marianne Lundkvist dosegla nov švedski ženski plavalni rekord 2:35.5 na 200 m prosto.

Srečanje nordijskih reprezentanc v telovadbi

V Helsinkih je bilo med Finsko, Švedsko, Norveško in Dansko srečanje v telovadbi, na katerem so bili doseženi naslednji rezultati — **četveroboj — posamezniki**: 1. Stattin (Š) 38.0, 2. in 3. Olavi Rove in Laitinen (oba F) 37.45, 4. G. Johansen (N) 37.25, 5. Sjöberg (Š) 37.10, 6. Olsen (N) 36.90 točke, **moštva**: 1. Švedska 149.50, 2. Finska 147.90, 3. Norveška 146.05, 4. Danska 143.10 točke; **šesteroboj — posamezniki**: 1. Seeste 55.75, 2. Rove 55.60, 3. Laitinen (vsi F) 54.95, 4. Johansen (N) 54.70 točke, **moštva**: 1. Finska 221.75, 2. Norveška 213.90, 3. Danska 213.80 točke.

Zmagi Fincev v rokoborbi

V Parizu je reprezentanca Finske premagala Francijo v rokoborbi 12:4. Finci so nato nastopili še v Anversu, kjer so premagali reprezentanco Belgije 10:6.

Skrbne priprave po svetu za Oslo

Helmuth Lantschner med olimpijskimi kandidati

Prvi skupni olimpijski trening avstrijskega moštva je štel 50 tekmovalcev. Na listi povabljenih so sama znana imena, presenečа pa, da so povabili tudi starega Helmuta Lantschnerja. Končno sta privolili v trening tudi Dagmar Rom in Trude Baiser in tako se je Avstrijski smučarski zvezi odvalil težak kamen od srca, kajti brez njiju lani avstrijski damski »Wunderteam« ni izpolnil vseh pričakovanj.

»Olimpijska generalka« v Bad Gasteinu

Smučarski center Avstrije za leto 1952 bo Bad Gastein, kjer bo v alpskih disciplinah od 18. do 20. januarja edini zimsko-športni teden te sezone. Pričakujejo udeležbo Švice, Francije, Italije, Jugoslavije, Nemčije, Avstralije, ZDA, Švedske in Avstrije. Na startu bo okrog 100 tekmovalcev in 30 tekmovalk. Takozvani »veliki štirje« v alpskih disciplinah — Francija, Italija, Švica in Avstrija, so se že prijavili. Program je naslednji: v petek, 18. januarja — veleslalom, 19. januarja — slalom, 20. januarja — smuk.

Vzpenjača za 15 milijonov šilingov

Badgasteinska nova vzpenjača je zelo privlačna, moderna in precizna. Pravijo, da je vsa srečna, da je bila vzpenjača narejena pred zadnjo podražitvijo, kajti sedaj bi stala najmanj 30 milijonov šilingov. Vendar pa Avstrijci tožijo, da kljub uspehom, ki so jih dosegli po svetu, ne zadostujejo podpore in zneski, ki jih je dobila zveza od raznih fondov in športne stave. Pravijo, da imajo Francozi in Italijani lažje stališče. Avstrijska zveza se je obrnila na »Seilbahngesellschaft« s prošnjo, da bi se olimpijskim kandidatom, ki bodo trenirali v manjših skupinah, omogočile brezplačne vožnje. Družba pa tega poziva ni hotela razumeti in tako so se samo trije kraji (Lech na Arlbergu, Kitzbüchel in Bad Gastein) prijavili, da store olimpijskim tekmovalcem to uslugo. Avstrijski vodilni smučarji so s svojimi uspehi pripomogli k razmahu zimskega športa v Avstriji in s tem tudi k ogromnemu tujskemu prometu, obenem pa žičnicam in železnicam do cvetočih dobičkov. Zato pravijo, imamo dovolj vzroka, da bi dobili vsaj nekaj pomoči za priprave in opremo reprezentance. V načrtu imajo tudi ustanovitev podpornega društva za avstrijsko smučarsko reprezentanco.

Celibat za ameriške tekmovalke

Američani bodo poslali svoje olimpijsko moštvo na trening v St. Anton na Arlberg. Pravijo, da morajo biti članice ženske reprezentance neporočene. Vendar se nam zdi ta zahteva čudna, saj je bila olimpijska zmagovalka v St. Moritzu gospa Frazerjeva.

Tudi Švedi in Avstralci v Avstriji

Avstalci bodo trenirali v decembru pod vodstvom dr. Wolfganga v Zürsu na Arlbergu, kasneje pa se preselijo v Bad Gastein, kjer se bodo udeležili mednarodnega smučarskega tedna. Tudi Švedska smučarska zveza se je zanimala pri Astrijski smučarski zvezi, ali je mogoče tudi njihovi ekipi trenirati v Avstriji. Pogajanja so v teku in izgleda, da se bodo tudi Švedi udeležili takozvane »olimpijske generalke« v alpskih disciplinah v Bad Gasteinu.

»Štiri pare smuči vsakemu«, pravijo Francozi

Francoska smučarska ekipa, ki šteje 18 mož in 10 deklet, je začela s 15-dnevnim treningom kot prvo predpripravo za Oslo. S treningom bodo nadaljevali oktobra v Autransu, vendar upajo, da bo že novembra zadosti snega, tako da se bodo kmalu preselili na sneg. Vodja olimpijskih ekip je Robert Baisse, ki se ga tudi pri nas dobro spominjajo, saj je leta 1948 pripeljal francoske skakače na Planiški teden. Tajnik smučarskega odbora je izjavil, da bo olimpijski trening stal okoli 4 milijone frankov. Vsak tekmovalec mora imeti štiri pare smuči. Ekipa bo sestavljena na olimpiadi takole: alpska kombinacija 7 tekmovalcev, med njimi sta seveda tudi Couttet in Oreiller ter 4 tekmovalke s »Kandahar zmagovalko« Jacquelino Martel. Tekačev bo 7, med njimi André Buffard in Benoit Carrara. Zanimivo je, da se bo udeležilo olimpiade tudi šest tekačic, med katerimi je najbolj znana Odette D'Hespel. Skakači bodo štirje in Francozi upajo, da bodo na olimpiadi v Oslu tako uspešni, kot so bili v St. Moritzu.

Švicarji so že na suhem treningu

Švicarsko olimpijsko moštvo je pravkar končalo s prvim suhim skupnim treningom v Maggligenu. Trener dr. Wolf je udeležence seznanil z raznimi igrami in gozdnim tekom. Tudi boksali so precej in igrali nogomet. Na treningu so bili: Idly Walpoth, Ida Schöpfer, Bernard in Gottlieb Perren, Alfred Kronig, Alfons Supersaxo, Rene Ray in drugi.

New York, 28. okt. V noči od petka na soboto je 27-letni Američan Rocky Marciano v Madison Square Gardenu pred 18.000 gledalci prepričljivo premagal bivšega svetovnega prvaka v boksu, Joea Louisa k. o. v osmi rundi. Nekoliko prej je Louis dobil nekaj močnih udarcev in padel na tla do osem, ko pa se je dvignil, mu je Marciano zadal odločilne udarce in ga z zadnjim vrgel med vrvmi iz ringa.

Humez premagal Mitrija

V Parizu je bilo v »Palais des Sports« ob zelo velikem zanimanju 9000 gledalcev boksarsko srečanje med Francozom Charlesom Humezom in bivšim evropskim prvakom polsrednje kategorije Tržačanom Tiberijem Mitrijem. Zmagal je prepričljivo po točkah v 10 rundah Humez, ki je med borbo poslal svojega nasprotnika štirikrat na tla.

Ray »Sugar Robinson« bo po vesteh iz San Francisca branil svoj naslov boksarskega svetovnega prvaka srednje kategorije 8. januara 1952 v San Franciscu proti Haroldu Greenu.

V Svittu na Češkoslovaškem sta se srečali boksarski reprezentanci Poljske in ČSR. Srečanje se je po zelo zanimivih borbah končalo neodločeno 10:10. Najlepšo borbo sta prikazala v peresni kategoriji Zazarnik (Poljska) in Stehlik (ČSR), ki je zmagal. Čehoslovaki so nastopili brez Zachere in Majdlocha, Poljaki pa brez Kolczynskega.

V Sofiji je boksarska reprezentanca Bolgarije premagala Vzhodno Nemčijo 12:8.

Smučarji so tekli

Ljubljana, 28. okt. V mrzlih jutranjih urah so danes preizkusili svojo vztrajnost smučarji. Udeležba je bila povprečna, nastopilo je 6 žensk, mlajših mladincev 9, starejših pa 13. Proge so vodile po običajnem terenu mimo sankališča, katerega so tekmovalci v večji zanki obšli, tako da so pretekli 4 km, dekleta pa samo 1,5 km. Tekmovanja so se udeležila tri društva: Enotnost, Ilirija in Železničar. Prva dva pri starejših mladincih sta pokazala, da nimata slučajno sprintaric na nogah, kajti videlo se jima je, da sta iz vrst atletov. Rezultati so bili hitro izračunani, sodnikov je bilo dovolj, tako da je tekmovanje uspelo.

TEHNIČNI REZULTATI:

Ženske: 1. Vran (E) 5.45, 2. Zore (I) 6.25, 3. Magušar (E) 6.27; **mlajši mladinci**: 1. Babnik (E) 15.27, 2. Lesjak (E) 15.34, 3. Dimic (E) 16.00; **starejši mladinci**: 1. Grošelj (Ž) 14.19, 2. Tončič (E) 14.21, 3. Velikonja (E) 15.22.

Slovenska nogometna liga

Tesni rezultati enakovrednih nasprotnikov

Branik : Kladivar 2:1 (0:0)

Maribor, 28. okt. To zelo važno prvenstveno srečanje je Branik komaj odločil v svojo korist. Kljub stalni premoči v polju in številnim priložnostim zopet ni bilo odločnega strelca. Celjani so se žilavo branili in posebno Čater je z odločnimi intervencijami odstranil marsikatero nevarnost. Tudi vratar je bil dober. Napad je vestno pomagal obrambi in je bil v redkih »izletih« na nasprotnikovo polje vedno nevaren. Veliko premoč Branika dokazuje tudi razmerje kotov, ki je bilo v prvem polčasu 11:1. Strelci: v 50. minuti Janžekovič iz 11 m, zaradi prekrška vratarja gostov nad Winterhalterjem 1:0 za Branika. V 60. minuti je Plaznik izkoristil gnečo pred golom in povišal na 2:0. V 70. minuti je sodnik prisodil 11-metrovko proti Braniku zaradi Margučevega faula, ki jo je Dobrajc s sigurnim strelom spremenil v gol in znižal na 2:1. Zmaga Branika je zaslužena.

Mura : Železničar (N. Gorica) 3:0 (p. f.)

ŽELEZNIČAR (LJ.) : TRIGLAV 2:1

KRIM : ŽELEZNIČAR (M) 0:0

Korotan	18	9	6	3	49:27	24
Branik	18	11	1	6	45:27	23
Mura	20	9	5	6	48:36	23
Nafta	18	9	3	6	49:27	21
Kladivar	17	7	7	3	33:26	21
Železničar M.	17	6	8	3	26:27	20
Železničar Lj.	19	7	3	9	29:28	17
Krim	17	6	4	7	31:35	16
Železničar G.	16	5	2	9	21:39	12
Triglav	18	3	3	12	17:56	9
Gregorčič	16	3	2	11	19:36	8

Mladinska nogometna liga

V IV. kolu mladinskega prvenstva Slovenije so bili doseženi tile rezultati: zahodna skupina: Krim : Železničar (Gorica) 1:0 (0:0), Vrhovci : Rudar 1:9 (0:3), Odred : Železničar (Lj) 4:0 (1:0); vzhodna skupina: Kovinar : Mura 4:2 (0:2).

Kvalifikacijske tekme za vstop v republiško ligo

V II. kolu kvalifikacijskega tekmovanja za vstop v I. ligo je Proletarec iz Zagorja presenetil doslej neporaženo Slogo, ki jo je gladko premagal s tremi goli razlike. Lep uspeh je dosegel tudi Železničar iz Postojne, ki je v Teznem premagal domačega Kovinarja s tesnim rezultatom.

TEKMA ZA NOGOMETNI POKAL FLRJ

Mura : Železničar (N. Gorica) 3:2 (2:1)

Murska Sobota, 28. okt. Pred 500 gledalci je moštvo Mure danes premagalo v tekmi za pokal maršala Tita moštvo Železničarja iz Nove Gorice z rezultatom 3:2 (2:1). Moštvo gostov je nastopilo samo z 10 igralci in je že spočetka prešlo v obrambo. Igra je bila dokaj nezanimiva. Mura je skoraj 90 minut oblegala nasprotnikova vrata. Sodil je Glavič iz Maribora. S to zmago se je Mura plasirala v finale.

Evropska nogometna prvenstva

ANGLIJA — Včerajšnje kolo: Arsenal : Fulham 4:3, Aston Villa : Preston 3:2, Blackpool : Middlesbrough 2:2, Chelsea : Bolton 1:3, Derby County : Burnley 1:0, Huddersfield : Stoke City 0:2, Liverpool : West Bromvich Albion 2:5, Manchester City : Charlton 4:2, Portsmouth : Newcastle Utd. 3:1, Sunderland : Tottenham 0:1, Wolverhampton : Manchester Utd. 0:2. — Lestvica: Bolton 21, Manchester Utd, Arsenal 20 točk itd.

AVSTRIJA — 8. kolo: Kapfenberg : Austria 0:2, Vienna : Admira 5:1, FAC : Sturm 4:2, LASK : Wr. Sportklub 0:1, Wacker : FC Wien 0:1, Blauweiss : Rapid 0:6, Grazer AK : Simmering 3:0 — Lestvica: Austria 16, Rapid 12, LASK 10 točk itd.

FRANCIJA — 11. kolo: Nice : Sete 2:1, Le Havre : Bordeaux 0:0, Reims : Nimes 1:0, Marseille : Sochaux 1:1, Strasbourg : Rennes 1:2, Roubaix : Metz 0:0, Nancy : Lille 0:2, Racing : Lens 3:1, Lyon : St. Etienne 4:2. — Lestvica: Roubaix 16, Metz 15, Le Havre, Nice, Lille 14 točk itd.

ITALIJA — 8. kolo: Atalanta : Como 1:0 (1:0), Fiorentina : Sampdoria 0:1 (0:1), Juventus : Udinese 5:1 (0:0), Lazio : Torino 3:0 (1:0), Legnano : Padova 2:2 (2:1), Milan: Bologna 4:0 (0:0), Napoli : Pro Patria 4:1 (0:1), Novara : Palermo 1:1 (1:0), Spal : Internazionale 1:1 (1:0), Triestina : Lucchese 3:1 (0:0). — Lestvica:

Milan	8	7	1	0	26: 5	15
Juventus	8	7	1	0	29: 7	15
Internazionale	8	5	2	1	18: 6	12
Napoli	8	5	1	2	15: 6	11
Palermo	8	3	5	0	14: 1	11
Novara	8	4	2	2	12: 6	10
Spal	8	3	4	1	9: 7	10
Sampdoria	3	4	1	3	11: 7	9
Lazio	8	3	2	3	15:14	8
Como	8	3	1	4	9:10	7
Padova	8	2	3	3	9:14	7
Fiorentina	8	1	4	3	8:10	6
Udinese	8	1	4	3	9:17	6
Bologna	8	3	0	5	7:16	6
Atalanta	8	2	2	4	7:18	6
Pro Patria	8	1	3	4	10:20	5
Torino	8	2	1	5	7:15	5
Lucchese	8	2	1	5	7:15	5
Triestina	8	2	1	5	6:18	5
Legnano	8	0	1	7	8:18	1

ŠVICA — 8. kolo: Young Fellows : Chiasso 2:5, Basel : Chaux de Fonds 1:5, Bern : Grasshoppers 0:0, Biel : Servette 0:3, Bellinzona : Young Boys 3:0, Lausanne : Zürich 1:1, Lugano : Locarno 5:0. — Lestvica: Zürich 13, Basel 12, Lugano 11, Grosshoppers 10 točk itd.

Zveza za drsanje in hokej na ledu pride v Ljubljano

Zagreb, 28. okt. Danes je bila tu letna skupščina Zveze za drsanje in hokej na ledu, na kateri so sklenili, da se sedež Zveze preseli v Ljubljano.

Tudi kolesarji Železničarja tekmujejo za obletnico JA

Ljubljana, 2. okt. Kolesarska sekcija Železničarja si je zadala nalogo, da izvede danes v počastitev 10. obletnice JA potrebno tekmovanje svojih kolesarjev. Da bi bilo to tekmovanje čim popolnejše, je razen ostrega streljanja z vojaško puško na strelišču uvedla tudi metanje ročnih granat. Tekmovale so tri patrole. Proga, ki je merila okoli 25 km, je vodila od postaje NM v Spodnji Šiški skozi Kozese, Podutik in Kozarje po cesti Dveh cesarjev na strelišče na Dolenjski cesti ter skozi mesto spet na cilj v Spodnjo Šiško. Patrole, katerih člani so bili opremljeni s puškami in ročnimi granatami, so ob 10. uri z dveminutnim presledkom odbrzele po progi. Vozili so precej naglo. Ko so se vzpenjale po podutiškem klancu in se je nato spustile navzdol proti Dobravi, jih je blizu Stranske vasi nenadoma presenetilo nekaj puškinih strelov iz »sovražne zasede«. Presenečeni kolesarji so urno poskakali s koles, jih pustili ob cesti ter se oprezno splazili do »napadalca«. Ko so se približali na 40 m do »zasede«, je vsak odvrgel svojo ročno granato proti za to pripravljenemu krogu, nakar se spet zbežali do svojih koles in nadaljevali pot proti strelišču.

Ko so patrole prispele na strelišče, jih je tam čakala druga naloga — in sicer streljanje v tarčo, pri čemer so se po točkah ocenjevali tudi zadetki.

Doseženi rezultati, v katerih je upoštevana hitrost vožnje, metanje granat in streljanje, so naslednji:

Patrola v postavi Cajhen, Zanoškar Feliks, Fodor in Tomšič je z 118 točkami zasedla prvo mesto. Druga je bila patrola v postavi Kalan, Zanoškar S., Likovič in Tavčar z 98 točkami, tretja pa patrola Prelesnik, Čuk, Sedej, Miklavčič in Fiker z 96 točkami.

Vojni kurirji KK Ilirije so tekmovali za 10. obletnico JA

S kurirsko pošto v žepu in puško preko ramen so včeraj popoldne odrinili člani kolesarskega kluba Ilirija izpred doma na Vodnikovi cesti proti Št. Vidu. Tam so zavili v desno na novo cesto proti Ježici, kjer so opravili prvi del naloge z oddajo »pošte«. Od savskega mostu so krenili proti mestu. Prehiteli so trolejbus v polni vožnji in brzeli po Vilharjevi in Šmartinski cesti preko Ljubljanice na Ambrožev trg. Tu jih je čakala druga naloga. Povzpeti se je bilo treba na grad in oddati drugi del pošte. Vsi so pot navzgor ves čas vozili, tudi oni na težkih turističnih kolesih. Po srečno prestali vožnji navzdol so prepodili s točno merjenimi streli »sovražnika« na strelišču pod Golovcem. Z veselim srcem, da je naloga dobro opravljena so krenili proti mestu ter po Prešernovi in Celovški dosegli precej utrujeni cilj, ki je bil pred novim domom.

Najhitrejši kurir je bil Kutnar Janez, najboljši strelec pa Kersnik Lado, ki si je z 39 doseženimi točkami od 50 dosegljivih na strelišču že zasigural prvo mesto.

Rezultati: 1. Kersnik Lado 79 točk, 2. Kutnar Janez 55 točk, 3. Rojina Tine 43. točk, 4. Mihovec Vinko 37 točk, 5. Jemec Anton 30 točk itd. S tem so kolesarji Ilirije opravili v 8 dneh že drugo tekmovanje v proslavo 10 obletnice JA in se obenem dobro pripravili za prvenstvo Slovenije v patrolnem teku, ki bo 4. novembra v Ljubljani.

Kolesarji se bodo poklonili padlemu borcu

Kakor vsako leto tako se bodo tudi letos, t. j. v četrtek, podali kolesarji Železničarja na grob svojega prijatelja in borca-kolesarja Janeza Peternelja v Poljane, kjer počiva skupno s svojima padlima bratoma. Zbirališče kolesarjev in ostalih udeležencev bo v četrtek ob pol

Objava

Po sklepu Izvršnega odbora FZS in izvršnih odborov vseh sestavnih organizacij veljajo izdane legitimacije FZS za brezplačen obisk posameznih prireditev pristojnih organov brez slehernih omejitev.

Prireditelji so dolžni zagotoviti imetnikom teh legitimacij primerna mesta in tudi takšno število, ki zadoščajo krajevnim potrebam.

Vsaka drugačna tolmačenja so neveljavna.

Za IO FZS — sekretariat

Iščemo strojepisko

Uredništvo »Poleta« potrebuje eno ali dve perfektni strojepiski za honorarno delo med tednom in ob nedeljah zvečer. Interesentke naj se zglase med tednom v dopoldanskih urah v prostorih uredništva (Likozarjeva ulica, IV. provizorij) zaradi podrobnejših dogovorov. Višina honoriranja po uredbi oz. po dogovoru.

Tisk tiskarne »Slovenskega poročevalca« v Ljubljani — Odgovorni urednik Igor Prešeren — Uredništvo in uprava Ljubljana, Likozarjeva ulica, poštni predal 377 — Telefon 33-85 in 50-09, ob nedeljah popoldne pa 55-22 do 55-26 — Čekovni račun uprave št. 602-90331-0 — Celoletna naročnina 380 din, polletna 190 din, četrtletna 95 din